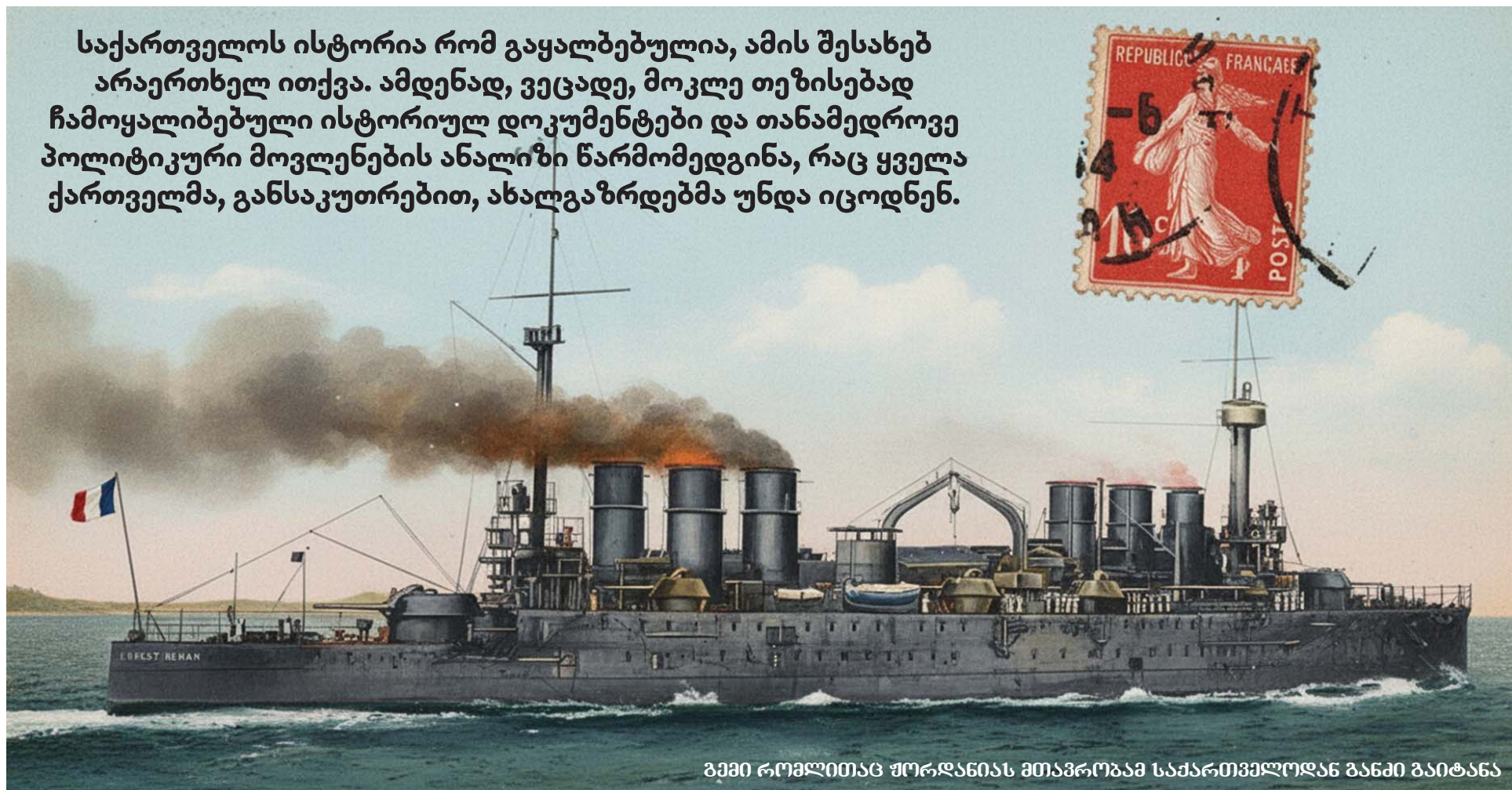

საერთო გაზეთი

№32 (809)
ოთხშაბათი
10 სექტემბერი,
2025 წ.
ფასი 2 ლ.

საპარლამენტო საკითხავი ახალგაზრდობისთვის

საქართველოს ისტორია რომ გაყალბებულია, ამის შესახებ არაერთხელ ითქვა. ამდენად, ვეცადე, მოკლე თეზისებად ჩამოყალიბებული ისტორიულ დოკუმენტები და თანამედროვე პოლიტიკური მოვლენების ანალიზი წარმომედგინა, რაც ყველა ქართველმა, განსაკუთრებით, ახალგაზრდებმა უნდა იცოდნენ.

გემი რომელიმაც შორღანის მთაპრობამ საქართველოდან განაპი გაიტანა

7 სექტემბრის დიდი გამარჯვება

ჩვენი გაზეთის ელექტრონული ვერსიის სერვისსწავლობის ინსტრუქცია:

WWW.SAERTOGAZETI.COM

ირაკლი კობახიძე კალათბურთისა და ფეხბურთის ნაკრებებს გამარჯვებები მიულოცა

„მინდა მივულოცო ჩვენს სპორტსმენებს გუშინდელი გამარჯვებები, ძალიან წარმატებული დღე იყო ჩვენი ქვეყნისთვის. მინდა, პირველ რიგში, კალათბურთელებს მივულოცო ისტორიული წარმატება, პირველად ევროპის რვა საუკეთესო გუნდს შორის მოხვდა ჩვენი ეროვნული ნაკრები.

მინდა თითოეულ კალათბურთელს და მთლიანად გუნდს, მათ შორის მწვრთნელებს გადაუხადო მადლობა ამ შთაბეჭდავი წარმატებისთვის. კალათბურთის ფედერაციას მინდა გადაუხადო მადლობა თავდადებისა და შრომის გარეშე ასეთი შედეგები არ მოდის. სამომავლოდ მინდა ვუსურვო წარმატებები. მნიშვნელოვანი მატჩები გველოდება წინ და დარწმუნებული ვარ, რომ შემდეგ თამაშებშიც წარმატება იქნება ჩვენს მხარეს. ასევე ფეხ-

ბურთელებს მინდა მივულოცო გუშინდელი გამარჯვება, შთაბეჭდავი გამარჯვება და მათაც მინდა წარმატება ვუსურვო მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევ ტურნირში.

რაც შეეხება კალათბურთელებს, გამომდინარე იქიდან, რომ ჩვენ გვაქვს ისტორიული შედეგი, გვინდა ეს შედეგი აღვნიშნოთ მთავრობის მხრიდან შესაბამისი ფულადი პრემიითაც და ვფიქრობთ, რომ 3 მილიონი ლარი გამოიყოს უკვე მიღწეული წარმატებისთვის და ყოველი შემდგომი მოგებული თამაშისთვის ევრობასკეტზე, ევროპის ჩემპიონატზე, ასევე დავაწესებთ 3 მილიონ ლარს. მიღწეული შედეგისთვის 3 მილიონი ლარი და ყოველი შემდეგი გამარჯვებისთვის 3 მილიონი ლარი. ასეთი პრემია იქნება დაწესებული“, - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

7 სექტემბრის დიდი გამარჯვება

ბევრი გამარჯვება აქვთ მოპოვებული ქართველ სპორტსმენებს საერთაშორისო სარბიელზე, თუმცა არის შეხვედრები, სადაც გამარჯვებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა და აქვს. თუ ქართველ მოჭიდავეთა ჩემპიონობას თუ ნებისმიერ სინჯის მედალს ჩვენი გულშემატკივრები ხშირად ჩვეულებრივ მოვლენად მიიჩნევენ, ეს არანაირად არ აკნინებს ჩვენი მოჭიდავეების ღვაწლს.

გუნდურ სათამაშო სახეობებს საქართველოში განსაკუთრებული ადგილი უკავია, ამის დასტურად გადავსებულ სტადიონებსა და სპორტის სასახლეებიც კმარა. თავისთავად, ქართველი გულშემატკივრები ჩვენი გუნდებისგან ყოველთვის გამარჯვებებს ელოდებიან. სამწუხაროდ, ზოგჯერ წარმატებებს ვერ ვაღწევთ დაუნდობელი სპორტული პრინციპიდან გამომდინარე, მაგრამ ჩვენი ბიჭები მცდელობას არასოდეს აკლებენ, ყოველთვის ბოლომდე იხარჯებიან.

წლებად გვწავს ჩემპიონატზე კალათბურთში საქართველოს ნაკრებმა პირველივე შეხვედ-

რაში კონტინენტის მოქმედი ჩემპიონი, საბერძნეთის გუნდი დაამარცხა. მართალია, ამის შემდეგ, სამწუხაროდ, გვქონდა დასანანი წაგებებიც, მაგრამ ჩვენი ნაკრები მომდევნო ეტაპზე გავიდა. მერვედფინალში საქართველოს ნაკრებს წილისყრით საფრანგეთის ნაკრები ერგო.

აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ საბერძნეთისა და საფრანგეთის ნაკრები გუნდები წლებად გვწავს ჩემპიონატზე უპირობო ფავორიტებად მიიჩნეოდნენ. მაგრამ... გასულ კვირას საფრანგეთის ძლიერ გუნდთან დაპირისპირებას მერვედფინალში ქართველი გულშემატკივარი დიდი ინტერესით და გულისფანცქალით ელოდებოდა. განსაკუთრებით აინტერესებდათ, როგორი ტაქტიკით ითამაშებდნენ ჩვენი ბიჭები მსოფლიოს ერთ-ერთ უძლიერეს გუნდთან. ქართველ გულშემატკივრებსა და, საერთოდ, ხალხს, გამარჯვების მოლოდინი ჰქონდა.

საბედნიეროდ, ჩვენმა კალათბურთელებმა თავი არ დაზოგეს და სარბიელზე ბოლომდე დაიხარჯნენ, მაქსიმალურად გამოავლი-

ნეს თავიანთი შესაძლებლობები. ამჯერად თამაშის დეტალურად განხილვას არ შეუდგებით, მატჩი ყველამ ნახა, ზოგმა ჩანაწერით, ზოგიც პირდაპირ ეთერში ადევნებდა თვალს. მხოლოდ იმას ვიტყვით, რომ საფრანგეთის ნაკრების დამარცხება რიგითი გამარჯვება არ იყო. როდესაც საქართველოს ნაკრები ერთ-ერთ ძლიერ გუნდს ათი ქულის სხვაობით ამარცხებს, ეს მრავლისმეტყველო ფაქტია. ამ გამარჯვებით ქართველმა კალათბურთელებმა იმედი ჩაგვისახეს, რომ მათ აქვთ პოტენციალი და შესწევთ იმის ძალა, რომ საერთაშორისო შეჯიბრებებზე მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწიონ.

მომდევნო ეტაპზე გასვლის გარდა, საქართველოს კალათბურთელთა ნაკრებმა უდიდესი სიხარული მოგვითქანა ქართველ გულშემატკივრებს, საქართველოს ყველა მოქალაქეს, რისთვისაც გულწრფელად ვემადლიერებთ და ვეუბნებით: გამდლობთ, ბიჭებო!

ირაკლი კობახიძე უკანონო მიგრაციის შესახებ

„აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს უკანონო მიგრაციის აღმოსაფხვრელად. ეს არის მნიშვნელოვანი საკითხი, რომელიც აწუხებს ჩვენს საზოგადოებას. ბოლო სამ თვეში, შს-ის მიგრაციის დეპარტამენტმა გააძევა ქვეყნიდან თითქმის იმდენივე უკანონო მიგრანტი, რამდენიც მთელი გასული წლის განმავლობაში. ეს სტატისტიკაც მეტყველებს იმაზე, რომ ეფექტიანობის ხარისხი არის მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებული და შსს ბევრად უფრო ეფექტიანად მუშაობს ბოლო სამი თვის განმავლობაში ყველა მიმართულებით“, - განაცხადა პრემიერმა.

ირაკლი კობახიძე ანაზღაურებადი სტაჟირების პროგრამის შესახებ

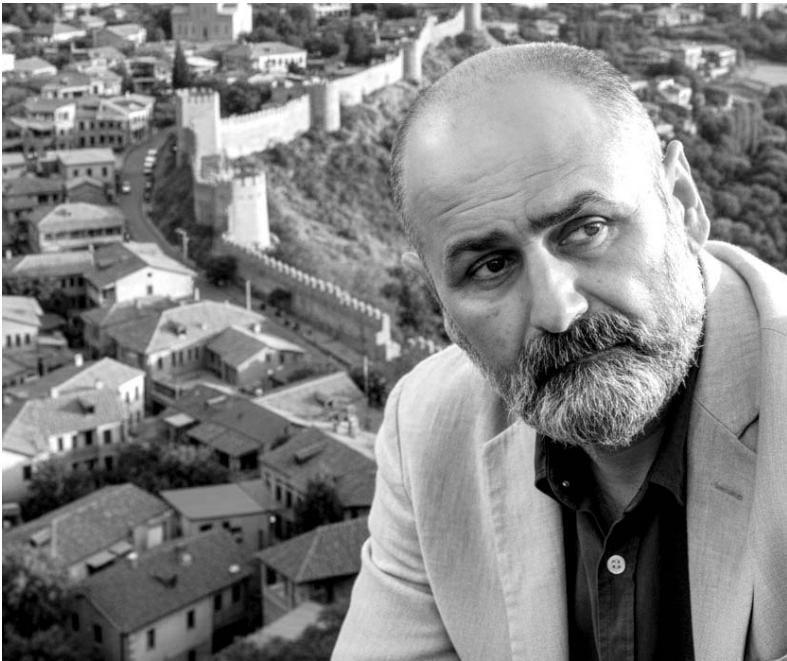
„გამოცხადდა ანაზღაურებადი სტაჟირების პროგრამა. მთლიანობაში არის გამოცხადებული 3 147 ვაკანსია და ინტერესი არის ძალიან მაღალი. უკვე 18 800-ზე მეტ კურსდამთავრებულს აქვს შემოტანილი განაცხადი. დარწმუნებული ვარ, წელს ეს პროექტი კიდევ უფრო მეტი წარმატებით განხორციელდება. თითოეულ სტაჟიორს მინდა, წარმატებები ვუსურვო“, - განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

როგორც მთავრობის მეთაურმა აღნიშნა, კურსდამთავრებულებისთვის შარშან სპილოტე რეჟიმში წარმატებით განხორციელდა ანაზღაურებადი სტაჟირების პროექტი.

ქახა კალაძე ოპოზიციისა

„უნდათ, რომ თავიანთი მხარდამჭერები რაღაცნაირად შეაგულიანონ, რადგან ყველანაირად გაუბედურებულები არიან, თანადგომის არანაირი რესურსი არ გააჩნიათ, ნიპილიზში არიან გადავარდნილები. ხალხი ხედავს, რას წარმოადგენენ. გუშინდელი მაგალითიც ამას მოწმობს, რომ არიან მოძალადეები, რომლებიც გარედან იკვებებიან - სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის თანადგომით, დაფინანსებით. მათი რეჟიმები, ავტორიტეტი ნულია. ქართველი ხალხი 4 ოქტომბერს მათ განაჩენს გამოუტანს“, - განაცხადა ქახა კალაძემ.

ყაზრის ხანში სილნალის ხერხედი ჩეხეთის რეაქცია დაინახა

მალხაზ ბეგიაშვილი - სილნალის მოქმედი მერი. ეს კაცი აქაურებისთვის არ გახლავთ ციდან ჩამოფრენილი, სოფელ ძველ ანაგაში დაიბადა, გაიზარდა და აქ აპირებს სიცოცხლის ბოლომდე ცხოვრებას. მან კარგად იცის, რა უნდათ სილნალებს, რაზე ფიქრობენ, რაზე ოცნებობენ, რა ანუხებთ, რა სტკივთ. ის მეორედ გახდება სილნალის მერი, ჯერ ერთი, კონკურენტი, ფაქტობრივად, არ ჰყავს და რომც ჰყავდეს, ასეთ მუშა ხელმძღვანელს ვერაფერს დააკლებს.

კეთებული, რემონტის საშუალებას არ იძლევა.

- ეს „ნაციონალების“ საქმენი საგმირონია, თუ კომუნისტების დროინდელია და მოძველდა?

- არა, „ნაციონალების“ დროს გაკეთდა, ხომ იცით, მაგათთვის მთავარი ფასადი იყო, იმაზე არაფერი ფიქრობდა, ათი ან ოცი წლის მერე ამ ქალაქს რა პერსპექტივა ექნებოდა. ახლა, ვისაც კი სასტუმრო აქვს, ყველგან გააკეთეს საცურაო აუზები, ბაზარი ითხოვს და ეს ამხელა სიმძიმე ხომ სისტემას აწევს? მე სულ ვამბობ, როდესაც ხელახალი რეაბილიტაცია დაიწყება, ყველაფერი ისე უნდა გააკეთოთ, რომ ტურისტული სეზონი არ დავაზიანოთ, ან არ დავაპაუზოთ.

- ალბათ, ეგ გვიან შემოდგომით ან ადრე გაზაფხულზე უნდა გაკეთდეს, როცა სილნალი შედარებით დაცლილია.

- კი, ალბათ, ასე იქნება და გარეუბნებიდან უნდა დავიწყოთ.

დნენ ყურძენს, ახლა სიტუაცია შეიცვალა. ამასთან, მინიმალური ზღვარიც გამოიკვეთა, ერთ კოლოვრამ თეთრ ყურძენზე 1 ლარი და 20 თეთრია.

- აქ ცოტა დეტალურად განვმარტოთ... ესე იგი, გლეხი მიდის ქარხანაში, აბარებს ყურძენს და ფულს იძლევა ვინ?

- ყურძენის ჩაბარებიდან 20 სამუშაო დღეში გლეხს თანხა ერიცხება ბანკში. არსებობს მობილური ჯგუფები, თუ ხარისხზე გლეხს სადავო ექნება, შეისწავლიან და პრობლემა არ იქნება. ამ ეტაპზე არანაირი შეფერხება არ არსებობს და ვფიქრობ, რთველი ასეც ჩაივლის. წელს ორგანიზება ადრე დაიწყო და ამან დადებითად იმოქმედა. ერთი ეგ არის, რომ ჩვენს მუნიციპალიტეტში ღვინის კერძო ქარხნები არ არსებობს, ეს ჩვენთვის მინუსია. სულ ვლაპარაკობ, თავის დროზე ერეკლე მეორემ სილნალი თავისუფალ ეკონომიკურ ზონად გამოაცხადა, ჩამოასახლა

— სილნალის მუნიციპალიტეტში გაზეთები არ მოდის, ამხელა რაიონში პრესა არ ვრცელდება, რა ვქნათ?

- ამ საკითხზე სილნალში რამდენიმეჯერ მკითხეს, წნორშიც არის ეს მოთხოვნა. შეიძლება ცენტრში რამე ადგილი გამოვნახოთ და იქ გაიყიდოს. მოთხოვნა დიდია.

- იცით, ხალხი რას ფიქრობს? აბა, ეს რა ქვეყანაა, როცა გაზეთებიც კი არ მოდის ჩვენამდე. ადამიანები მიჩვეულები იყვნენ პრესას და პრესის გარეშე დარჩნენ, ისინი ძალიან განიცდიან. მე არ მეგონა, ამდენი მკითხველი თუ იყო სოფლებში.

- მე მაინც ვფიქრობ, რომ გაზეთების რედაქციებმა უნდა გამოიხონ რაღაც გამოსავალი.

- საოცარი ის არის, რომ პრესა თელავში იყიდება, გურჯაანში იყიდება, ყვარელში იყიდება, დღოფლისწყაროში იყიდება, მხოლოდ სილნალის მუნიციპალიტეტში გამოსავალია.

- არ ვიცის, მაშინ მერიამ უნდა იყიდოს და ჩამოიტანოს სილნალამდე. სანამ მამაჩემი ცოცხალი იყო, სპეციალურად ვყიდულობდი და მიმქონდა, გაზეთებით ცოცხლობდა. პრესას თავისებური ხიბლი აქვს, მეც მიყვარს გაზეთის სუნი.

- კიდევ ერთი პრობლემა, ამას წინებზე მოსახლეობა ჩიოდა, წნორში მშვენიერი პარკი გააკეთეს და არც დენია, არც შადრევნები მუშაობს.

- ეგ პრობლემა მოგვარდა, ახლა პარკში განათებაც არის და შადრევანიც მუშაობს. მე ამ პარკის მოდერნიზება მინდა მომავალი წლიდან, ისედაც კარგია, მაგრამ შინაარსობრივად დასახვეწია.

- თუ მშვიდობიანად არ დაგვაშნეს, გამარჯვების შემთხვევაში რით დაიწყებთ?

- არ ილევა ჩვენს ქვეყანაში ფულზე გაყიდული „პატრიოტები“, მაგრამ მაღლობა ღმერთს, რომ ცოტანი არიან, მიზანს ვერ აღწევენ. ჩემი უპირველესი მიზანია, დავერგოთ ჯანსაღი ცხოვრების წესი — დღევანდელ ახალგაზრდობას ეს სჭირდება. სპორტული კომპლექსი ავაშენეთ, ისეთი კალათბურთის დარბაზი გვაქვს, რომ ყველა კრიტერიუმს აკმაყოფილებს, საერთაშორისო მატჩების ჩატარებაც შეიძლება. გვაქვს ჭიდაობის დარბაზი. უნდა გავაკეთოთ საცურაო აუზი თავისი ინფრასტრუქტურით. იქნება კრივისა და ჭიდაობის დარბაზები, ჩოგბურთის და ასე შემდეგ. გვემეზობა გვაქვს, საკმაოდ მასშტაბური პროექტია.

- გისურვებთ წარმატებებს.

- გმადლობთ.

- ბატონო მალხაზ, მოდი, პრობლემებით დავიწყოთ, მე ვიცი, რომ სილნალის მუნიციპალიტეტში ბევრი რამ გაკეთდა - გზები, სკვერები, განათება, წყალი, თუმცა დარჩა პრობლემებიც. რა არის ის, რის გაკეთებაც პირველ ეტაპზე ვერ მოასწართ?

- რაღაც გამოკვეთილი პრობლემა რომ ყოფილიყო, ასე არ არის, მაგრამ, რა თქმა უნდა, ზოგადი პრობლემები, რაც რეგიონშია, არსებობს. ალბათ, იცით, ბოლო წლების განმავლობაში მთელი მუნიციპალიტეტი მოიცვა სასმელი წყლის პროგრამამ. ყველა სოფელში თითქმის ერთდროულად დაიწყო მშენებლობა. ამის გამო შიდა სასოფლო გზები დაზიანდა და გადავედით ამ გზების მოწესრიგებაზეც. ამას გამოკვეთილად იმიტომ ვამბობ, რომ ეს ყველგან ერთდროულად მოხდა. მეორე მნიშვნელოვანი საკითხი იყო სპორტული ინფრასტრუქტურის ჩამორჩენა, ჯანმრთელი ცხოვრების სტიმული რომ ყოფილიყო ახალგაზრდებისთვის, ასეთი ინფრასტრუქტურა ჩვენ არ გვქონდა. სილნალი იყო გარეგნულად მომხიბლავი, ლამაზი, მაგრამ შინაარსობრივად დაცლილი. კარგია, „სიყვარულის ქალაქი“ რომ გქვია, მაგრამ ეს იგივე იყო, ადამიანს სული რომ არ ჰქონოდა. ჩვენ გვინდოდა, სილნალი ისეთივე მომხიბლავი და დასამახსოვრებელი ყოფილიყო შინაგანად, როგორიც გარეგნულად იყო. გეოგრაფია გვაქვს უნიკალური, ისტორია არანაკლები და არქიტექტურა გადასარევი, ახლა უნდა გვეპოვა ნიშა, რომელიც ჰარმონიაში მოვიდოდა მის გარეგნობასთან.

- სხვათა შორის, მე მქონდა და ახლაც მაქვს შეგრძნება, რომ ტურისტები მოდის ქალაქ სილნალში და არ ჩამოდის სოფლებში, ანუ შუაგულ ქიზიყში. არადა, არანაკლებ საინტერესო ისტორია გვაქვს ქვემოთ, ალაზნის ველზე. ბოლო-ბოლო, ვენახები გვაქვს უნიკალური.

- სწორია, ამდენი ტურისტული ნაკადი მოდის, სილნალი ამ მხრივ ყველა მუნიციპალიტეტს აჭარბებს, მაგრამ ამას არეგულირებს აგროტურიზმი. თუ გადავხედვით თელავს, ყვარელს და სხვა რაიონებს, იქ უფრო მეტად არის განვითარებული შატოები, საოჯ-

ახო სასტუმროები, რესტორნები და ასე შემდეგ. ჩვენ ამ ნაწილშიც ვფიქრობდით განვითარებას და წინსვლა ნამდვილად გვაქვს, მაგრამ ჯერ ისეთი ვერა, როგორიც, მაგალითად, თელავშია. ამ მხრივ საკმაო სამუშაოა. ძალიან მნიშვნელოვანი პრობლემა იყო მიწისქვეშა და მიწისზედა კომუნიკაციების მოწესრიგება. როდესაც სილნალს ე. წ. რეაბილიტაცია ჩაუტარეს, მაშინ არავის გაუთვალისწინებია, არც არავის უფიქრია, გრძელვადიან პერსპექტივაში როგორ დაიტვირთებოდა ეს ქალაქი. სანაღ-

ვრე და საკანალიზაციო სისტემები ერთმანეთში არეული. მთავრობაში საკითხი დაყენებულია, ყველა საქმის კურსშია, უახლოეს ხანში უნდა დავიწყოთ სილნალის ხელახალი რეაბილიტაცია. ამ ეტაპზე მიდის განხილვა, რა როგორ იქნება.

- ეგ კარგი საქმეა, ძალიან გამაზრათ. რაც შეიძლება ბევრი უნდა ვილაპარაკოთ ამ საკითხზე.

- რა თქმა უნდა, ეს საჭიროა... თუ არ მოხდა ხელახალი რეაბილიტაცია, ბევრ რამეს ვერ გავაკეთებთ, გარე განათების გაკეთებაც კი გვიჭირს, კვეთები ისეა ჩალაგებული და ისე უხარისხოდ არის გა-

მთავარია, მობილიზებული იყოს ყველა და თანმიმდევრულად გავწეროთ სამუშაოები. რა გითხრათ, არის სტანდარტული პრობლემები, მაგრამ გპირდებით, ყველაფერს მივხედავთ.

- რთველი დაიწყო, რა ხდება, ვინმე ხომ არ გვყავს უკმაყოფილო?

- წლევანდელი რთველი ყველაზე საუკეთესოა. ამ ეტაპზე სახელმწიფომაც გაბედული ნაბიჯი გადადგა, დოტაცია მიდის პირდაპირ ყურძენის მწარმოებელთან და არა მედვინესთან. ადრე სახელმწიფო აფინანსებდა ღვინის მწარმოებლებს და ამ ფულით ყიდულობ-

ხელოსნები, გაათავისუფლა გადასახადებისგან, ამის შემდეგ იქცა სილნალი ქალაქად, მანამდე იყო მხოლოდ კოშკები და კედლები.

- ერეკლე სომხები ჩამოასახლა...

- დიას, ამით გაამაგრა სილნალი, ააღორძინა წარმოება, ხელოსნობა. ხან ვხუმრობ ხოლმე, მაგრამ მთლად სახუმაროც არ არის, თავის დროზე წნორი იყო სავაჭრო ცენტრი, აზერბაიჯანის ქალაქებიც კი აქედან მარაგდებოდა.

- ბატონო მალხაზ, გადავიდეთ საკითხზე, რომელიც ჩემს ინტერესებშიც შედის, მაგრამ მოსახლეობის ინტერესი უფრო დიდია

ესაუბრა
გამლა ზემდეშაშვილი

კონგრესმენები ყეფენ, საქართველოს ქარავანი კი...

გვესაუბრება ანალიტიკოსი
ბიკი აბაშიძე:

— ბატონო ბიკი, გასულ კვირას ყველაშვილმა ტრამპს წერილი გაუგზავნა. რა მოლოდინი შეიძლება გვქონდეს, შედეგი რა იქნება?

— ფაქტია, ტრამპის მეორე ვადით მოსვლის შემდეგ, საქართველოს ყურადღებას დიდად არ აქცევენ, არც ჩვენს შიდა საკმეხებში ერევან ისე ხისტად, როგორც ბაიდენის დროს. მერწმუნეთ, ვაშინგტონთან ურთიერთობა მხოლოდ დია წერილებით არ ხდება. აქ ურთიერთობის მრავალმხრივი გზებია გაჭრილი როგორც პოლიტიკოსების, ისე ოფიციალური თბილისის მიმართ მეგობრულად განწყობილი პოლიტიკური აქტორების ჩართულობითაც. რაც შეეხება თეთრი სახლიდან დუმილს, ეს გარკვეულ პერიოდში დასრულდება. ნუ დაგვაიწყდება, რომ ნეოლიბერალური დემოკრატიების მმართველობის პერიოდში თეთრი სახლის საგარეო პრიორიტეტებში საქართველო, ობიექტურ მიზეზთა გამო, ტოპპრიორიტეტებში არ იყო. მათ სუვერენიტეტის, ტრადიციებისა და ფასეულობების დამცველი ხელისუფლება ნებისმიერ ქვეყანაში აღიზიანებთ. ამიტომაც საქართველოს მისამართით არაერთი შეტევა განხორციელდა.

ტრამპის მმართველობის პირობებში მსგავს რამეს ადგილი არ აქვს, თუმცა არ დაგვაიწყდება, რომ დიფ სთეიტის საცეცხები კვლავ მძლავრობს როგორც სახელმწიფო დეპარტამენტში, ისე კონგრესსა თუ რიგ ამერიკულ სახელმწიფო უწყებებში. ამიტომ გასაგებია, რატომ არ არის ამერიკის ტოპპრიორიტეტების სიაში სა-

ქართველო. ვფიქრობ, კობახიძისა და ყველაშვილის მიერ ტრამპთან გაგზავნილი წერილები უშედეგოდ არ ჩაივლის.

— ამერიკასთან გადატვირთვის პოლიტიკა რაზეა დამოკიდებული?

— პროცესის გაჭიანურების ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი უკრაინაში დაუსრულებელი საბრძოლო მოქმედებებია, რაშიც ტრამპი ევროკავშირის ხელმძღვანელობას ადანაშაულებს. ანუ, ბოლო წლებში გეოპოლიტიკურ ჯუჯად ქცეული ევროკავშირი, უზომოდ ფუფუნაობის გამო, გავლენის ბერკეტების მოპოვებას ცდილობს. ამ შემთხვევაში, ეს გახლავთ უკრაინის კონფლიქტი, რითაც ვითომ რუსეთს ებრძვიან და მის ასე დამარცხებას გეგმავენ. ეს სიცრუე, ილუზიაა, რასაც წამყვანი დასავლელი მეცნიერები, ანალიტიკოსები აღიარებენ. ამიტომაც, ეს დასუსტებული ევროკავშირი, გარდა იმისა, რომ რუსეთს ვითომ უკრაინის მეშვეობით ებრძვის, ასევე გააფთრებით ილაშქრებს სუვერენული საქართველოს წინააღმდეგაც და თავზე იმ ფასეულობებს ახვევს, რაც ევროკავშირის დამფუძნებელი მამების პრინციპებსა და ფასეულობებს კატეგორიულად ეწინააღმდეგება.

ასე რომ, ტრამპის დღის წესრიგში შემდეგი ტოპსაგარეო საკითხებია: უკრაინაში ომის მალე დასრულება, ჩინეთთან ურთიერთობის დალაგება, ფეთქებად ახლო აღმოსავლეთში კონფლიქტების მოგუდვა, ირანის სამხედრო-ბირთვული პოტენციალის დაუშვებლობა და, რასაკვირველია, სატარიფო ომების დასრულება ამერიკის ინტერესებიდან გამომდინარე. ამ გლობალური საკითხების „ბუკეტში“ საქართველო გამორჩეულად მნიშვნელოვან ადგილზე ვერ იქნება. შესაბამისად, როგორც კი უკრაინის კონფლიქტი დასრულდება და პუტინი იმ რეგიონებს მიიტაცებს, რაც მას უკრაინაში პრიორიტეტულად მიაჩნია, დაზარალებული ეს უკანასკნელი დარჩება. უკრაინაში ნატო-ს სამხედრო დანაყოფები ვერასდროს განლაგდება. შესაბამისად, მსოფლიოს უდიდესი გეოპოლიტიკური აქტორები: აშშ, ჩინეთი და რუსეთი გადაინაწილებენ. პეკინმა კი ბოლო პერიოდში თავისი პომპეზური აღლუმითა და სხვადასხვა ლიდერ-

რის მიწვევით სამყაროს დაანახა, რომ ორ-სამპოლუსიანი სამყარო არ არსებობს, არამედ არსებობენ მრავალპოლუსიანი სამყაროს მომხრენი, რომლის ლოკომოტივები ზემოხსენებული სამი ქვეყანაა. რუსეთს და ჩინეთს ძალიან ძლიერი მოკავშირეები ჰყავთ, როგორც აღმოსავლეთით, ასევე ლათინურ ამერიკასა და აფრიკაში. ეს ყველაფერი გასათვალისწინებელია. მსოფლიოში მიმდინარე ამ უდიდეს ქართველებში, საქართველო დაბალანსებულ პოლიტიკას ინარჩუნებს — ეს არის მშვიდობიანი განვითარება და სუვერენიტეტის, თვითმყოფადობის დაცვა.

— დღეს პელსინკის კომისია შეიკრიბა. მთავარი ბრალდება ჩინეთთან ურთიერთობის გაღრმავებაა. როგორც გვეუბნებიან, ქვეყნის სუვერენიტეტის დასუსტება ჩინური ინვესტიციების მოზიდვით ხდება.

— ჩინეთის საკითხზე საქართველოს დამუნათება უდიდესი თვალთმაქცობა და ფარისევლობაა. განა საქართველოს ეკონომიკაში ჩადებული ახლანდელი თუ სამომავლო ჩინური ინვესტიციები შეედრება იმ მრავალმილიარდიან სავაჭრო ფინანსურ ურთიერთობას, რაც ჩინეთს ევროკავშირთან, აშშ-სთან აქვს?! პელსინკის კომისია, სადაც ჯო უილსონის მსგავსი ფულისტი, პოლიტიკის შემარცხენელი ადამიანები სჭარბობენ, დიფ სთეიტის ერთ-ერთი პატარა დანაყოფია, რომელიც სუვერენულ ქვეყნებს ებრძვის. თუ ხსენებულ კომისიაში მართლაც ასეთი ანტი-ჩინური განწყობების ადამიანები არიან, მაშინ პრეტენზიები გერმანიას, მთლიანად ევროკავშირს წაუყენონ, რომელთაც ეკონომიკური თვალსაზრისით ჩინეთთან გაცხოველებული ურთიერთობა აქვთ. ეს ხომ თვალში ნაცრის შეყრაა. გლობალური საინფორმაციო ინფრასტრუქტურის პირობებში იმის თქმა, რომ ჩინეთსა და დასავლეთს ეკონომიკური ურთიერთობა არ აქვთ და ამას მხოლოდ ე. წ. დამნაშავე საქართველო აკეთებს, უდიდესი თვალთმაქცობაა. ტყუილად ჰგონიათ, თითქოს საქართველო ჩამორჩენილი კოლონია, უწიგნური ხალხით სავსე ქვეყანაა, სადაც ინტერნეტის მოხმარება არ იცინა და გლობალურ საინფორმაციო საშუალებებს ვერ ეცნობიან.

— ანუ დასავლეთის რეალური

პრობლემა ჩვენი ჩინეთთან ურთიერთობა და არა „რუსეთისკენ სვლა“?

— ზოგადად, ფარისეველ დასავლეთს, ევროკავშირში დიფ სთეიტის დანაყოფებს არ სურთ სუვერენული ქვეყნების ეკონომიკურად განვითარება, არამედ ურჩევნიათ, მათ მიმართ კოლონიალისტური დამოკიდებულება ჰქონდეთ. შევხედოთ რეალობას, საქართველოს დამოუკიდებლობის ბოლო ათწლეულებში გინახავთ აქ მსხვილი ევროპული ან ამერიკული ინვესტიციები განხორციელებული? სად არის საქართველო-ამერიკის სტრატეგიული პარტნიორობიდან

ევროპასთან, ჩინეთთან, არაბული სამყაროს ქვეყნებთან. მაგალითად, ინტენსიური მუშაობა მიმდინარეობს სამხრეთ კორეასთან თავისუფალი ვაჭრობის მისაღწევად. მოგეხსენებათ, ეს უკანასკნელი ამერიკის მოკავშირეა. იქნებ, ახლა ოფიციალურ თბილისის ისიც დააბრალონ, რომ სამხრეთ კორეის პოლიტიკას ატარებს. ეს ხომ აბსურდია. როგორც იტყვიან, ძალები, ანუ ევროპარლამენტარები, კონგრესმენები ყეფენ, მაგრამ თავისუფალი საქართველოს ქარავანი მშვიდობიანი განვითარებისთვის წინ ნაბიჯ-ნაბიჯ მიიწევს.

— პარადოქსია, მაგრამ კომი-

გამომდინარე, თავისუფალი სავაჭრო ხელშეკრულება?! საქართველო, თავისი სწორი, მართებული მრავალვექტორული საგარეო პოლიტიკიდან გამომდინარე, მხოლოდ დასავლეთზე გამოკიდებული ვერ იქნება. ჩვენ კონკრეტულად არც რუსეთზე უნდა ვიყოთ დამოკიდებული, არც დასავლეთზე, არც ჩინეთზე, არამედ მრავალი სავაჭრო პარტნიორი უნდა გვყავდეს.

ამავე დროს, მუდმივად გვესმის, რომ საქართველო რუსეთისკენ მიექანება. როგორ შეიძლება ეს სიმართლე იყოს, როცა „ქართული ოცნების“ პირობებში ევროკავშირთან უმნიშვნელოვანესი ხელშეკრულებები გაფორმდა. საქართველო რუსეთის ჯარების მიერ დღემდე ოკუპირებულია, რომლებიც უკან დახევას არ აპირებენ. როგორ შეიძლება პრორუსული იყოს ქვეყანა, რომელიც რუსეთის მიერ ოკუპირებულია?! გვეყვებოდნენ, რუსეთს სანქციები რატომ არ დაუწესეთ. ასე რომ მოვქცეულიყავით, რასაც კიევიდან და ბრიუსელიდან გვიკიჟინებდნენ, რუსეთის დედაქალაქის ერთ უბანსაც კი ვერ დავაზიანებდით, სამაგიეროდ, მთელი ქართული ეკონომიკა ჩამოიშლებოდა. ჩვენ ექსკლუზიურად ეკონომიკურად რუსეთთან ურთიერთობაზე არ ვართ დამოკიდებული, მაგრამ ეს ურთიერთობები ვითარდება როგორც რუსეთთან, ისე

სიას მომხსენებლებად ზიდაშელი და ზურაბიშვილი ჰყავდათ, რომელთაც ივანიშვილის „ავტორიტარულ მმართველობაზე“ „სამხილები“ წარადგინეს.

— ამერიკის ცალკეული კონგრესმენების უდიდესი პრობლემაა ის, რომ საქართველოში არსებულ მარგინალურ, რადიკალურ ძალებს უჭერენ მხარს. ამ ორი ოდიოზური სუბექტის ახლანდელი ბიოგრაფიებიდან ცნობილია შემდეგი: თვითმარქვეა პრეზიდენტი ზურაბიშვილი მაკკეინის ინსტიტუტის სახელფასო უწყისშია შეტანილი, ხოლო თინა ზიდაშელი ტაივანური გრანტებით ფინანსდება. ეს ადამიანები ცნობილი არიან როგორც „ქართული ოცნების“ ყოფილი წევრები, მაგრამ ჩანერგილი აგენტები. მათ საქართველოში არანაირი რენომე, რეპუტაცია რეიტინგი არ გაჩნიათ ისევე, როგორც პელსინკის კომისიის სხდომის წინა მომხსენებლებს ნჯო-ს უსირცხვილო ხელმძღვანელს ეკა გიგაურს და სოროსის ფონდის წარმომადგენელს. ასე რომ, ამ ცრუ მოწმეების „დანოსების“ მოსმენა საქართველოში რაიმე რეზონანს ვერ მოახდენს. ბოლო დროს ქართველი საზოგადოებისთვის ევროპარლამენტარი და კონგრესმენი, სალანძღავ სიტყვებზე იქცა.

თამარ შველიძე

გვესაუბრება „ხალხის ძალის“ წევრი თამარ ჩიბურდანიძე:

— ქალბატონო თამარ, როგორ ხედება ქვეყანა თვითმმართველობის არჩევნებს?

— ფაქტობრივად, პოლიტიკურ დაფაზე ისეთი განლაგებაა, „ქართული ოცნება“ ამ ბრძოლაში უკონკურენტოა. საპირფონო ძლიერი ოპოზიციური ძალა, რომელიც მას კონკურენციას გაუწევს, არ არსებობს. ასე რომ, თვითმმართველობის არჩევნებში მმართველი ძალა დამაჯერებლად გაიმარჯვებს. „ლელო“ და „გაზარია საქართველოსთვის“ მოპოვებული ხმები წონადი ვერ იქნება. როგორც იცით, „ნაციონალიზმ“ და „ახალი“, ანუ ძველი და ახალი ნაცები არჩევნებს ბოიკოტს უცხადებენ. ნაცების აქტიური ამომრჩეველი საარჩევნო ყუთებთან აუცილებლად მია და არჩევნებს დააფიქსირებს. ამიტომ ნაცებმა რაც უნდა მოუწოდონ საკუთარ ამომრჩეველს, არჩევნებს ბოიკოტი გამოუცხადეთ და გარეთ ბარიკადები მოაწყვეთ, ასე არ იქნება. ნაცებს სურთ, პარტიის წევრებმა 4 ოქტომბერს საარჩევნო უბნებს ალყა შემოარტყან და არჩევნების ჩატარებას ხელი შეუშალონ, ანუ, არჩევნები ჩაშალონ, მაგრამ როგორი საგუშაგოებიც უნდა დაადგან საარჩევნო უბნებთან, არჩევნებს ვერ ჩაშლიან, „ქართული ოცნების“ გარდა, არჩევნებში სხვა ბევრი პარტია მონაწილეობს, რომლებიც თავიანთ ხმებს დაიცავენ.

არჩევნები დემოკრატიული, თავისუფალი გარემოში ჩატარდება. ქართველი ხალხი კიდევ ერთხელ გააკეთებს არჩევანს ქვეყნის საკეთილდღეოდ და ხმას მშვიდობას, მეტ განვითარებას მისცემს. ამ ზაფხულს რამდენიმე რეგიონში ვიყავი და მინდა გითხრათ, რომ ბევრი რამ კეთდება, გზები, წყლის, კანალიზაციის პრობლემები გვარდება. თუმცა, არის სოფლები, სადაც ინფრასტრუქტურა გასამართია, მაგრამ უკვე შემუშავებული პროგრამები და ყველაზე მაღალმთიან სოფლებშიც კი კონკრეტული პროექტების განხორციელება დაწყებულია. მიხარია, როცა საქართველოს რეგიონებს, კუთხეებს ასეთ მოწყობილს, გაღამაზებულს ვხედავ, მაგრამ გასაკეთებელიც ბევრია. მჯერა, ქვეყნის მეტი განვითარებისთვის ქართველი ხალხი კიდევ ერთხელ სწორ არჩევანს გააკეთებს და მხარს მმართველ პარტიას დაუჭერს.

რაც შეეხება ოპოზიციას, ვფიქრობ, მის გაძლიერებას „ნაციონალიზმ“ მყარი ამომრჩეველი შეეცდებოდა. ზოგადად, თვითმმართველობის არჩევნების დროს ქვეყანაში პოლიტიკური გუნდი არ იცვ-

ლება. მხოლოდ ადგილობრივ დონეზე შეიძლება რაღაც შეცვალოს. მაგალითად, წალენჯიხას ჰყავდა ოპოზიციონერი მერი, მაგრამ მან რაიონისთვის სასიკეთო ვერაფერი გააკეთა, ხალხიც გაიტანჯა. ოპოზიციონერმა მერმა როგორ უნდა ითანამშრომლოს მთავრობასთან? ხელისუფლებას ერთი სტრატეგია, პოლიტიკური ზედგები აქვს, რეგიონების განვითარება ცენტრალიზებულიად ხდება, ოპოზიცია კი ამ სქემიდან მთლიანად ამოვარდნილია, მას სულ სხვა სტრატეგია აქვს, რაც ქვეყნის კეთილდღეობას არ გულისხმობს. ხალხმა ეს მშვენივრად იცის. ამით გამოირჩევა თვითმმართველობის არჩევნები საპარლამენტო და საპრეზიდენტოსგან. ამიტომ არის თვითმმართველობის არჩევნებზე ამომრჩეველის ნაკლები აქტიურობა, რადგან მოსახლეობამ იცის, რომ ეს ცვლილებებს ვერ მოიტანს.

ლიდერის და ჩრდილოვანი მმართველისა, რომლებიც ევროპაში დიდად, ამერიკაში კი კულუარულად მართავენ ქვეყანას და ტრამპის ადმინისტრაციას ებრძვიან.

ქართული ოპოზიცია წელს ბევრად დასუსტებულია, ვიდრე საპარლამენტო არჩევნების დროს იყო. მას საერთაშორისო ფინანსური მხარდაჭერაც მოაკლდა და ადგილობრივაც. ბოლო წლების განმავლობაში არჩევნებზე ყველაზე მეტი ხმა, ოპოზიციამ შარშან აიღო. ზენიტში ვედარასდროს ავლენ. დაფინანსების მიუხედავად, ხელისუფლება ვერ ჩამოაგდეს. არადა, რა აღარ გადავიტანეთ. მაღლობა ღმერთს, ხელისუფლება ძლიერი აღმოჩნდა და არეულობა არ დაუშვა. ხელისუფლებას რომ თავი დაეანებოთ, ოპოზიცია თავისი პატრონებიანად ვერ მოერიდა ქართული საზოგადოების უდიდეს ნაწილს, რომელსაც ქვეყანაში

ფორმაციით კვებავენ, ცდილობენ, ეს ახალგაზრდობა დროშად აქციონ და ფარად აიფარონ. მჯერა, ისინი ჭკუაზე მოვლენ და სწორ არჩევანს გააკეთებენ. თუმცა, ისეთებიც დარჩებიან, ვინც ოპოზიციის პოლიტიკტივია. რუსთაველის გამზირზე, ძირითადად, ის ახალგაზრდები ჩანან, რომლებიც პარტიის წევრები არიან და პოლიტიკური ამბიციები, პოლიტიკური მიზანდასახულობა გააჩნიათ, რაშიც ფულად ანაზღაურებას იღებენ. მაგრამ ეს არ არის ის გადამწყვეტი ძალა, რომელსაც ქვეყანაში რევოლუციის მოწყობა შეუძლია.

— ახალგაზრდები ახსენეთ და მამაკაცებიც კი აღნიშნავენ, რომ ასეთი ბილწისტივება, რაც გოგონებისგან ესმით, არასდროს გაუგიათ.

— ეს ახალგაზრდები, განსაკუთრებით, გოგონები, რომელთაც გინებით, ლანძღვით, ბილწისტივა-

თა ფსიქოლოგი როგორ მუშაობს ბავშვებთან, რა მაგალითს აძლევს მოზარდებს, საზოგადოებას?! ეს ჭუჭყი არ იძირება, ყოველთვის ზედაპირზე ტივტივებს.

ქართველი ხალხი მათ მოწყობილ რევოლუციას არ დაუშვებს და ეს იქიდანაც აშკარაა, რომ წლებია, საზოგადოება საარჩევნო ყუთთან მიდის და სწორ არჩევანს აკეთებს — ირჩევს მშვიდობას, სტაბილურობას, განვითარებას, წინსვლას და არა უკუსვლას, რაც ოპოზიციას და მის პატრონებს ასე სწადიათ. შარშან ოპოზიციამ ხმების რაოდენობით ისტორიულ ნიშნულს რომ მიაღწია, ეს მისი კი არაა, არამედ ევროპის, ბაიდენის ადმინისტრაციის დამსახურება იყო, რომელთაც ქართველი ახალგაზრდების ნაწილი გააგიჟეს, დეზინფორმაციით ყურები გამოუჭედეს, თითქოს „ქართულმა ოცნებამ“ ევროინტეგრაციის გზიდან გადაუხვია.

საარჩევნო უბნების ალყაში მოქცევა და არჩევნების ჩაშლა „ნაცებს“ არ გამოუვათ

ოპოზიციამ, მისმა უცხოელმა ლობისტებმა კარგად უწყიან, რომ არჩევნები მშვიდ გარემოში ჩატარდება და რევოლუციის მოწყობას ვერ შეძლებენ. წარმოიდგენთ, საპარლამენტო არჩევნების დროს, როცა აშშ-ში ბაიდენის ადმინისტრაციას იყო, დასავლეთმა ოპოზიციას ქვეყნის ასარეგად მილიონები ჩაურიცხა, თუმცა მაინც ვერაფერს გახდნენ. დღეს ვინ არის საქართველოში რევოლუციის მომწყობი — ნაცები, რომლებიც თავად არჩევნებში არ მონაწილეობენ და გარეთ ბარიკადების მოწყობით გვემუქრებიან, თუ „ლელო“ ან „გაზარია საქართველოსთვის“, რომლის ლიდერი მართლმსაჯულებას უცხოეთში ემალება? აშშ-ში ახალი ადმინისტრაცია მოვიდა, ტრამპი მათი ლობისტი არ არის. მერე რა, თუ უილსონს და რამდენიმე კონგრესმენს ოპოზიცია მხარდასაჭერად თანხას უხდის. ევროპაც ჯერ ისევ მათი ლობისტია, მაგრამ ახლა მათ საქართველოსთვის არ სცხელათ. დღეს ევროპა და ამერიკა თავად არიან ერთმანეთთან კრიტიკულ დამოკიდებულებაში. საბედნიეროდ, ოპოზიციას დღეს არ ჰყავს საერთაშორისო მხარდამჭერი, გარდა რამდენიმე ევროპელი

მშვიდობა სურს. ვიმეორებ, არჩევნებში ხელისუფლება დიდი უპირატესობით გაიმარჯვებს.

— პოლიტიკურად ცხელ შემოდგომას ელით?

— ოპოზიციას ნამდვილად უნდა, რომ ეს შემოდგომაც ცხელი იყოს. უკვე დაიწყეს საუბრები, არჩევნები ყალბდებაო. შედეგი წინასწარ თუ იცინა, მასში რაღაც მოწინააღმდეგეობა? იმდენად აჭრადები არიან, რომ საკუთარ თავთან მოდიან წინააღმდეგობაში. ალბათ, კვლავინდებურად დაიწყებენ ყვირილს, ხმები მოგვპარესო. ამ ტყუილების ხალხს აღარ სჯერა. ეს მათი გეგმაა, ღიად აცხადებენ, რომ ხელისუფლება რევოლუციის გზით უნდა დაამხონ. რისი რევოლუციის თავი აქვთ, ნეტავ, უკვე საკუთარ ამომრჩეველსაც კარგავენ.

ამ უნიათო, ურეიტინგო, ძალადაკარგულ ოპოზიციურ პარტიებს და მათ ლიდერებს ხალხი საარჩევნო უბნებამდეც კი არ მიჰყვება და რევოლუციის მოსაწყობად, მით უმეტეს, არ გაჰყვება. მართალია, მათ მხარს უჭერს ახალგაზრდების ტვინარეული ნაწილი, რომელთაც გარკვეული მანიპულაციებით, ფინანსებით, ტყუილებით, დეზინ-

ბით ბიჭებს გადაასწრეს, სწორედ ამ ოპოზიციის დემოკრატიულობის შედეგია. დიან, იმ ოპოზიციისა, რომელიც საქართველოში საკუთარ თავს დემოკრატიის მცველად მიიჩნევს! აი, ასეთ დემოკრატიას იცავენ, ასეთ შეილებს ზრდიან, რომლებიც უწმაწური სიტყვებით ივანებიან. დააკვირდით, როგორ საქციელისტებს ზრდიან — ერთმა ქალბატონმა, რომელმაც ბექა ოდიშარას მიაძახა, კიბო გაქვს და მაინც მოკვდებიო, ბავშვთა ფსიქოლოგი აღმოჩნდა. საინტერესოა, რომელ დედას დაჰყავს მასთან ბავშვი?! წარმოიდგინეთ, ბავშვ-

მათ ამ დეზინფორმაციით ხალხის გარკვეული ნაწილის მოტყუება შეძლეს, რაც აღარ განმეორდება. ხალხი აღარ ტყუვდება. დასავლეთმა სახე გამოაჩინა — ამერიკა ევროპაზე თავად წერს დასკვნებს, რომ იქ დემოკრატიის უკუსვლაა. საზოგადოება ამ უზნეოებს ამორალური დემოკრატიის დასაცავად ქუჩაში არ გაჰყვება.

ახლა უვიზო მიმოსვლის გაუქმებაზე საუბარი დაიწყო, მათი მიზანია, ამ თემით ხალხზე ზეწოლა მოახდინონ — თუკი ხელისუფლების წინააღმდეგ არ გამოხვალთ, უვიზო მიმოსვლას შეგვიჩერებთო. ეს მუქარა აღარ გაუვათ. ხელისუფლების ამომრჩეველსთვის უვიზო მიმოსვლის გაუქმებას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აღარ აქვს, რისი მიზეზიც ერთადერთია: ჩვენ ამის სანაცვლოდ გვთხოვენ დავთმოთ ის, რაც ჩვენთვის ღირებული, ტრადიციული და რამაც საქართველო დღემდე მოიყვანა — ჩვენი ეროვნული და ტრადიციული ფასეულობები, რასაც არცერთი თავმოყვარე ქართველი, ვისაც სამშობლო უყვარს, არ დათმობს. თუკი ევროპა ამ ნაბიჯს გადადგამს და ვიზალიბერალიზაციას შეგვიჩერებს, ეს მისთვისე იქნება ნეგატიური შედეგის მომტანი. დასავლეთი აქ ვერც რევოლუციას მიიღებს და ვერც ქართველ ხალხს დააშინებს, პირიქით, მათ სამშობლოს დასაცავად მეტ მოტივაციას გაუჩენს.

თამარ შველიძე

პრეზიდენტმა მამუკა ხაზარაძემ და ბაქო ჩაფაჩიძე „კურორტიდან“ გამოაძევა

გამოაძევა რა, შეიწყალა, მერე რომ არა თქვან, დაგვატუსაღეს და არ ჩვენები ამიტომ ვერ მოვიგეთო, აქეთ რომ არ დაიწყონ ბრეჟევი საკვირველი, ციხიდან გამოუშვებო.

როგორც ვიცო, მამუკა ხაზარაძეს და ბადრი ჯაფარიძეს შეწყალების თხოვნით პრეზიდენტისთვის არ მიუმართავთ, მაგრამ არც თავები გაუგებებით, ეს რა გვაკადრეთ, თავისუფლებაზე არ გამოვალთო. გამოვიდნენ და ისევ დაიწყეს ბრეჟე, მარტო ჩვენ კი არა, ყველა ტუსადი უნდა გამოუშვას ბიძინა ივანიშვილმაო. ამხელა ფილარმონია ხალხმა არ იცის, რომ ბიძინა ივანიშვილი ციხიდან („კურორტიდან“) ვერაფერს ვერ გამოუშვებს. რატომ ვახსენებ „კურორტს“? იმიტომ, რომ დღევანდელი ქართული ციხე კურორტია, თანაც – მაღალმთიანი და სასიამოვნო.

მამუკა ხაზარაძე ამბობს: „ჩემი და ბადრი ჯაფარიძის გამოშვება, რომელსაც აბსოლუტურად არ ევლოდებოდათ და ჩვენ აქ 8-თვიან ვადის ამოწურვას ევლოდებოდით, გამოგვიშვებს მხოლოდ და მხოლოდ ერთი რამის გამო, რომ მოხდეს დაპირისპირება, მოხდეს ე. წ. შავი ნიაღვრის და პიარის გადმოსხმა, რაც არ გამოუვათ, იმიტომ, რომ ის, რაც დღეს გააკეთა ე. წ. პრეზიდენტმა, ეს არის სამართლებრივი ნონსენსი, ეს არის მანიპულირება ადამიანების თავისუფლებით, ეს არის კანონის ფეხებზე გათვლა, ეს არის ადამიანებით ვაჭრობა“.

ხედავთ, სად ბანაობს ხაზარაძე? ჩვენ იმიტომ გაგვათავისუფლეს, რომ შავი ნიაღვარი გადმოგვასხანო. ვინ უნდა გადმოასხას შავი ნიაღვარი? რა თქმა უნდა, „ნაცებმა“, რა შუაშია აქ ბიძინა ივანიშვილი?

ე. წ. ოპოზიციონერებმა უკვე მოუწოდეს, დადგეთ ისტორიის სწორ მხარეს (გეგონება, თვითონ სწორ მხარეს დგანან), არჩევნებში მონაწილეობაზე უარი თქვითო. ბადრი ჯაფარიძემ, არაო, მანსი არ არი, არჩევნებში მონაწილეობის გადაწყვეტილება არ შეგვიცვლია, რადგან ჩვენ ამის გამო დაგვატუსაღეს, შესაბამისად, ჩვენ ამ გადაწყვეტილების ერთგული ვრჩებით, ამომრჩეველს, რომელიც 4 ოქტომბერს მოვა, იმედი არ უნდა გაუწუბილოთო. ა, კაცი, ამომრჩეველს იმედი არ უნდა გაუწუბილოს, ხალხი მის იმედზეა, განზე დგომის უფლება, უბრალოდ, არ აქვს. ხედავთ, როგორი მამულიშვილური მიდგომაა? „კურორტზე“ ყოფნას გარეთ ბოდიალი და სისულელეების ლაპარაკი არ სჯობს?

მამუკა ხაზარაძე უფრო შორს მიდის — ეს არის მიტაცებული პრეზიდენტის საგარძელი. მიუხედავად იმისა, რომ მან შეწყალებით გამოგვიშვა — მაღლიერების გრძნობა არ მაკლია, მაგრამ ეს არის მუხანათური, ძალიან ბინძური საქციელიო.

მოდით, ვთქვათ სიმართლე, — ეს ბებერი თაღლითები რომ საერთოდ გარეთ დადიან, ხომ არის მართლა მუხანათური საქციელი? რაც ამათ ხალხი გაამწარეს და გაწირეს, ასე უნდა ბაირამობდნენ? პარლამენტის საგამოძიებო კომისიის სხდომები ხომ ვნახეთ, განა ყოველი მეორე მსხვერპლი ამ გოთვეერების დანაშაულებზე არ ლაპარაკობდა? აჰა, თავადვე ამბობს ხაზარაძე, ყაველაშვილმა რომ გამოგვიშვა, ეს მუხანათური საქციელიაო. არა, ეს სხვა რამეს გულისხმობს, ეს ამბობს, დანარჩენებს საჯიჯგნად უნდა გაგვხადოს ივანიშვილმაო. ივანიშვილი რა შუაშია, ამათ ისედაც ჯიჯგნიდნენ და კიდევაც გაჯიჯგნიან აკაცუკები. ვნახოთ, როგორ „ივაჟკაცებენ“ ხანდაზმულები, დაველოდოთ, ჩვენ არსად გვეჩქარება, ძალიან სასიამოვნო იქნება ველად გაფანტული ამათი ბუმბულის ხილვა.

თეა ნუცუიანმა დიხობითი საგამოძიებო კომისიის დასვენა დადო

ე. წ. ოპოზიცია შოკშია, თეა წულუკიანმა უკვე დაიწყო ანდერძის აგება, ეჭვიც კი აღარავის ეპარება, რომ უახლოეს ხანში „ნაციონალური მოძრაობა“ აიკრძალება და დანარჩენი განაყოფებიც ზედ მიჰყვებიან.

ე. წ. ოპოზიციაში აცხადებენ, რომ „ოცნებას“ გეგმა დალაგებული აქვს, პარტიების აკრძალვის პროცესები პირდაპირ ეთერში უნდა აჩვენოსო. წულუკიანის კომისიის ანგარიში არა მხოლოდ „ნაციონალურ მოძრაობას“, არამედ, „ლელო — ძლიერი საქართველოს“, გახარიას პარტიას და ნიკა გვარამიას კოალიციასაც ეხებაო, — თურმე უჩნდებათ მოლოდინი, რომ ხელისუფლება ამ პარტიების აკრძალვასაც მოითხოვს.

თქვენი არ ვიცო და, მე, პირადად, ასეთი მოლოდინი ცოტა გადაჭარბებული მგონია, „ქართული ოცნება“ ყველა პარტიის აკრძალვას არ მოითხოვს. კი არიან ასაკრძალვები, მაგრამ პოლიტიკური თვალსაზრისით, მისთვის ასეთი ნაბიჯი წამგებიანი იქნება, მკვლელების პარტიის, „ნაციონალური მოძრაობის“ აკრძალვაც საკმარისია.

ე. წ. ოპოზიციაში აცხადებენ, რომ ის, რაც პირველად ხდება საქართველოში, უკვე გამოცდილია რუსეთსა და ბელარუსში, სადაც პუტინისა და ლუკაშენკოს მოწინააღმდეგეები ციხეებშიც გამოკეტეს და ოპოზიციური პარტიებიც არაერთხელ აკრძა-

ლეს. მეტიც, თურმე ოპოზიციური პარტიების უკან საქართველოს უდიდესი მოსახლეობა დგას და ამ ხალხს ვერც აკრძალავენ და ვერც აზრს შეუცვლიან.

გაიგონეთ? პაატა ბურჭულაძის, პელენ ზომტარიას, ლევან ზაბეიშვილისა და თინა ბოკუჩავას მხარეს დგას საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი, რომელსაც პუტინი, ლუკაშენკო და ივანიშვილი ვერც აკრძალავენ, ვერც აზრს შეუცვლიან. არა, კი ცდილობენ, მაგრამ მოსახლეობა ჯინაზე დგას. სხვათა შორის, კი ეწინააღმდეგება საქართველოს მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი „ქართულ ოცნებას“, მაგრამ ხმას მაინც ამ პარტიას აძლევს, ავგრე სჯის, რათა ბევრი შეცდომა დაუშვას და 22-ე საუკუნეში „ნაციონალური მოძრაობა“ დაბრუნდეს.

მოკლედ, ამხანაგებო, დებო და ძმებო, თეა წულუკიანმა მთელი ე. წ. ოპოზიციური სპექტრი (ამათ სპექტრობას რა ვუთხარი) საგონებელში ჩააგდო - ისე გაამწარა, ხან რას უგონებენ (მეორედ გათხოვდაო), ხან რას (მესამედ გათხოვდაო), მაგრამ უკან მაინც ვერ დაახვეწინეს. წულუკიანი გვპირდება, „ნაციონალური მოძრაობა“ აიკრძალება და ამ ყველაფერს მოსახლეობა პირდაპირ ეთერში ნახავს. ვნახავთ, ბატონებო და ქალბატონებო, ვნახავთ, მაგას როგორ გამოვტოვებთ.

პაატა პაპა გაგიჟებუდა!

მეგობრებო, ძალიან მიჭირს იმის თქმა, რაც ახლა უნდა გითხრათ, მაგრამ სხვა გზა არ მაქვს, ვიცო, მე რომ ეს ამბავი დავმლო, ჭირი თავს მაინც არ დამალავს და მერე ამიტყდებით, რატომ არ გვითხარიო?

ესე იგი, პაატა ბურჭულაძე გაგიჟებულა. რომელი პაატა? რომელი და ისა, თავის დროზე ვლადიმერ პუტინს რომ უმღეროდა და თავს რუს ბანად თვლიდა. ალბათ, გახსოვთ, ზაფხულში, როცა ნამეტნავად დაცხა, არჩევნების ჩატარებას ფანრიანი „ნოკიებით“ აპირებდა. ამოჩემებული ჰქონდა, სექტემბერში უნდა ჩავატაროთ, ბიძინა ივანიშვილს დავასწროთ 4 ოქტომბრამდეო. ეტყობა, ზემოდან ყუფარსონმა დაურეკა, მაი ამბავი არ გამოვა, ტყუილად ლაპარაკობო და დაივიწყა.

ისე, ავი ენები ამბობენ, ბანი სააკაშვილს ჰყავს ყურებით გამოჭერილი, ნუ დამრახავთ, მოხუცს სხვა გზა არ აქვს, ეგეთ სისულელეებს იძულებით ლაპარაკობსო.

საქმეც ის გახლავთ, რომ ცხოვრებაში ყურებით არავინ არ უნდა დაგიჭიროს, თორემ ხომ ხედავთ, ამხელა კაცი რა დღეშია...

ბოლო-ბოლო, გაგიჟდებოდა, მა რა იქნებოდა?

ახლა აუჩემებია, 2 მილიონი მოსაწვევი უნდა დაგეგმოდეს, 4 ოქტომბერს ეროვნულ კრებას ვატარებო. 2 მილიონიო. თან ამბობს, საქართველოში ხალხი აღარ არი, ბიძინამ ყველა გააქციაო. ან ამ 2

მილიონ მოსაწვევს რა ფულით ბეჭდავს? ვინც ამ საქმეში ფულს დებს, ის ან დებილია, ან კიდევ დიდი პროვოკატორი. მე უფრო დებილი მგონია, აბა, პროვოკატორობით რა უნდა გამოუვიდეს? აგერაა 4 ოქტომბერი, სულ რაღაც სამიოდ კვირაში დადგება და ...

კახა კალაძე ძველ თბილისს ყიდულობს?

ყურადღებით წაიკითხეთ, რასაც ახლა დავწერ: 2026 წლიდან თბილისის ისტორიულ ნაწილში ავარიული შენობა-ნაგებობების ჩანაცვლების ახალი პროგრამა დაიწყება — თუ იქნება მოსახლეობის თანხმობა, თბილისის მერია შენობა-ნაგებობებს გამოისყიდის, ინვესტორებს მოძებნის, გაარემონტებს და გასაყიდად აუქციონზე გამოიტანს.

კალაძემ თქვა, თუ მოსახლეობის თანხმობა იქნება, თუ თანხმობა არ იქნება, არავინ დაგაძალებთო. ჩვენ ვიცით, ზოგიერთ უბნებში ადამიანები ინვესტორებს წლობით ელოდებიან და ეს ინვესტორები არ მიდიან. ამ ფუნქციას მერია კისრულობს, თქვენ ფულს მიიღებთ და შემდეგ ამ ფულით იქვე შეგიძლიათ იყიდოთ გარემონტებული ან ახლად აშენებული ბინა. რა არის ამასი ცუდი? თუმცა, ჩვენი ე. წ. ოპოზიცია რის ე. წ. ოპოზიციაა, ამ ყველაფერს კუდი არ გამოაბას? თურმე უახლოეს ხანში თბილისის ძველი უბნები კალაძის ხელში აღმოჩნდება, თურმე ეს ახალი კორუფციული სქემა და ხალხის მოტყუების შესაძლებლობაა.

აქვე ახსენებენ გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ ისტორიულ შენობას, რომელიც თურმე კალაძესთან დაკავშირებული ბიზნესჯგუფის ხელშია, ისევე, როგორც სხვა შენობები. „სტუდია მონიტორის“ გამოძიებამ აჩვენა, რომ გუდიაშვილის მოედანი ჯერ აღადგინეს, რეაბილიტაციის შემდეგ კი აუქციონის საშუალებით ქალაქის ქონება კახაბერ კობაიძისთვის ხელში აღმოჩნდა. ის კახა კალაძის მეჯვარის ბიზნესპარტნიორია. გაიგონეთ? ვინმე კობაიძისთვის ყოფილა კალაძის მეჯვარის ბიზნესპარტნიორი. ჯერ ერთი, მე ამ გაზეთში ცოტა ხანს ვიმუშავე და ვიცი, რა „ბარდაგიც“ იყო მაგ შენობასთან დაკავშირებით და მეორეც — მაგ შენობიდან „ლიტერატურული საქართველო“ ძალის გამოყენებით გამოასახლეს 2007 წლის 20 აგვისტოს. 21-ში თანამშრომლები რომ მივიდნენ სამსახურში, ოთახები დალუქული დახვდათ. ვინ მართავდა მაშინ საქართველოს? ალბათ, კარგად გახსოვთ, მაშინ საქართველოს მართავდა მიხეილ სააკაშვილის ბანდფორმირება, ანუ ზროვა. იცით, რა დროს შევიდნენ ძალოვნები გამოსასახლებლად? გამთენიისას. იქ შენობა დაკეტილი იყო, მაგრამ კარი დაღეწეს. რა შუაშია აქ კალაძე? მაშინ ეს შენობა ვიღაცამ იჩუქა და შემდეგ არაერთხელ გადაიყიდა, ვინმე კობაიძისთვის საიდან გაჩნდა, არც არავინ იცის და არც არავის აინტერესებს.

და ბოლოს, ე. წ. ოპოზიცია სვამს შეკითხვას: რა უნდა ქნას იმ ხალხმა, ვისაც მისი უბანი არ ეთმობა და არც ბნის გაყიდვა უნდა?

პასუხი: არც არაფერი, კალაძემ გასაგებად თქვა, ვინც თანახმა იქნება, ამ სიკუთით ისინი ისარგებლებენო, თუ ადამიანი არ იქნება თანახმა, დარჩება იქ, სადაც ამჟამად არის.

ხოო? შენ მაცე მოხვდებით?

3 სექტემბერს მედიისთვის გაშვებულ კახა კალაძის საარჩევნო შტაბი გაისხნა. „ქართული ოცნების“ მხარდამჭერები მივიდნენ, კალაძეს მოუსმინეს და სოლიდარობა გამოუცხადეს. იყო საზეიმო განწყობა, თუმცა აკაცუკების მცირე ჯგუფმა მაინც შეიტანა მცირეოდენი დისონანსი ამ განწყობაში. მაგალითად, ბექა ოდიშარია აკაცუკებმა იმ დონემდე მიიყვანეს, იქით ავიდა და თან იმ აკაცუკებმა იუკადრისეს, ოდიშარიამ გვაგინაო. ერთმა ახალგაზრდა დედაკაცმა, ყოვლად ტლუმ და უთავმოყვარეო მამაბა ოდიშარიას, შენ მალე მოკვდები, კიბო გაქვსო... რა დონემდე არიან დაცემულები... ამათვის აღარაფერი არსებობს, არც დიდი, არც პატარა, არც ავადმყოფი, არც გაჭირვებული.

მე არ ვიცი და არც მაინტერესებს, ვინ იყო ეს ღვთისმგმობელი და არც მაინტერესებს, მაგრამ ქართული საზოგადოების ერთი,

შედარებით ახალგაზრდა ნაწილი რომ უკიდურესობამდე გახრწნილი, ამას ვერსად გავუქცევით. სიტუაცია სწორად შეაფასა კლინიკა „ვიკამედის“ დირექტორმა ნინო ნადირაძემ: „თქვენ სიმსივნის პაციენტებს ამ გამოხდომით განაჩენი გამოუტანეთ, ერთი წუთით წარმოიდგინეთ ამ დიაგნოზიანი ბავშვების მშობლები. არ მიკვირს, თქვენმა ერთ-ერთმა ლიდერმა ონკოპაციენტებზე დახარჯულ ფულს წყალში გადაყრილი უწოდა. ბოროტები და საშიშები ხართ“. ვინ არის ის ე. წ. ლიდერი, რომელმაც ონკოპაციენტებზე დახარჯულ ფულს წყალში გადაყრილი უწოდა? ეს გახლავთ გიორგი (ჭიჭუ) ვაშაძე, რომელიც ამჟამად ციხეში (კურორტზე) იმყოფება და პრემიერ-მინისტრობაზე აქვს პრეტენზია.

**გვერდის ავტორია
ბელა ზემელაშვილი**

მკრთავი მკრთავი არ არის...

ბოლო წლებია, მუდმივად ვიგერიებთ ევროპარლამენტისა და „დიფ სთეიტის“ მესვეურთა უტიფარ, ანტიდემოკრატიულ შემოტევებს. ცალსახად გამოჩნდა, რომ ევროკავშირის ყველაზე მეტად თავისუფლებისა ემინია და ამით ძალიან დაემსგავსა საბჭოთა კავშირსა და პოლიტიურს. პოდა, ებრძვის და აფერხებს ასე გავრცელებულ, შედარებით პატარა ქვეყნების დემოკრატიულად და თავისუფლად განვითარების პროცესს. მაგალითი კი სახეზეა, ყველაფერი საკუთარი თვალთ ვიხილეთ და დღემდე ვხედავთ თუ როგორ გვებრძვიან და არაფერს იშურებენ ხალხის მიერ დემოკრატიულად არჩეული ხელისუფლების — „ქართული ოცნების“ დასასუსტებლად და დამნაშავე ოპოზიციური ძალების ხელისუფლების სათავეში მოსაყვანად!

ევროკავშირის მხრიდან ამდენი წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია ჩვენი ქვეყნისთვის მისაღები სისტემური რეკომენდაციების, კონცეფციებისა და სამოქმედო პროგრამების განხილვას, სახელმწიფოს განვითარების ძირითადი ორიენტირებისა და დემოკრატიული ინსტიტუტების ჩამოყალიბებაზე რეკომენდაციების შემოთავაზებას. ევროკავშირის — თუ ის პერსპექტიულ პოლიტიკურ ძალას წარმოადგენდა, უნდა შეძლებოდა — პოლიტიკური პროცესებისა და მოვლენების არა მხოლოდ განსჯერება, არამედ მასში გაერთიანების მსურველ სუბიექტთა პერსპექტივების გააზრება. მაგრამ ევროკავშირი დედინაცვალის პოზიციიდან ჭვრეტდა ყველას და, მასთან ერთად, საქართველოს.

ლიბერალური ღირებულებებიდან ჩემთვის მნიშვნელოვანია ადამიანი, როგორც ასეთი, მაგრამ აბსოლუტურად მიუღებელია პიროვნებისა და ერის ეროვნულ ინტერესებთან და ტრადიციებთან დაპირისპირება. პიროვნება, როგორც სიმბოლოა უნდა იყოს ის, ვერასდროს შექმნის იმას, რაც უნდა შექმნას ერმა, ნაციამ! ე. წ. რეფორმატორებმა ლიბერალური ღირებულებები „ახალი ქართველის“ შესაქმნელად გამოიყენეს, ისეთი ქართველისა, რომელსაც არაფერი ეროვნული არ შეაწუხებდა და ყველაფერს „ტრანსნაციონალური ზედებით“ შეხედავდა.

ჩვენი ნაციონალური კულტურა და სამშობლოს სიყვარული ოდითგან საკაცობრიო სიყვარულის საზრისიდან გამომდინარეობდა. სამშობლოს სიყვარული, ეროვნული ფესვების წვდომა, საკუთარი ხალხის პატივისცემა და დაფასება, ზრუნვა ერის ფიზიკური და სულიერი განვითარებისა და კეთილდღეობისათვის, ბუნებრივი გრძნობები, რადგან ადამიანი გენეტიკურად ერის ღვიძლი შეილია — სწორედ ეს გახლავთ მაღალი სულიერი კულტურის ნაყოფი, ასეირად რომ მიენაგრა ტოლერანტობის ღვთიურ ძალას. და ეს ყველაფერი ეუწყა მსოფლიოს „ვეფხისტყაოსნის“, ჩვენი უნიკალური პოლიფონიური საგანძურის სახით, რაც ამ ერის უნიკალურობაზე ეჭვის საბაბს არ უნდა ტოვებდეს და არც ტოვებს,

თუმცა ჩვენი „მეგობრები“ არ და ვერ ხედავენ ამ ყველაფერს და თავგამოდებით ებრძვიან იმას, რის განვითარებაც ასე გულდასმით ვესწრებით.

რაც უფრო ვითარდება ერი, მით უფრო იღვიძებს მასში შერბნება ინდივიდუალობისა, როგორც პიროვნებას აქვს გრძნობა და შეუფერხებელი მისწრაფება თავის დაცვისა, ისე მთელ ერს, როგორც სოციალურ ორგანიზმს, აქვს ინსტიქტი და სურვილი თავის დაცვისა. ჩვენი ხელისუფლება ცდილობს, ამ სურვილის შესაბამისად იპოვოს ძალა — დაუპირისპირდეს იმ ძალებს, რომლებიც ებრძვიან მის თავისუფლებას და მას განიხილავენ არა როგორც თანასწორ სახელმწიფოს, არამედ, როგორც დაერდომილ ვასალს, რომელსაც ყველაფერს გააკეთებინებენ საკუთარი ინტერესების დასაცავად. აქედან გამომდინარე, მოინდომეს ჩვენი ომში ჩართვა და უბედურებისა და სიკვდილის სუბიექტად ქცევა, რომელსაც დღემდე სიცოცხლის ფასად უპირისპირდებიან ჩვენი ლიდერები და ყველაფერს აკეთებენ გლობალური ომის პარტიის სამხელად და დასაპარცხებლად. აქ კი ხალხის ძალა და ნებაა აუცილებელი, ნება სამშობლოს თავისუფლებისა, მშობელი ხალხის ბედნიერებისა და სამშობლოს მომტკრეთა დამარცხებისა. ამ ძალას უთუოდ გამონახავს საკუთარ თავში ჩვენი ხალხი, ისევე მიანდობს საკუთარი ოჯახისა და ქვეყნის ბედს „ქართულ ოცნება — დემოკრატიულ საქართველოს“, რომელიც გახლავთ გარანტი გრძელვადიანი მსვიდობიანი განვითარებისა და სიკეთისა, რომელიც თითოეული მოქალაქის საკეთილდღეოდ, მათი ოჯახების სამომავლოდ არის მიმართული.

რაც შეეხება ოპოზიციას, უმეტესწილად ეს არის დასავლეთიდან მართული, აგენტურული ქვენაგრძნობებით შეზღუდული მოღალატეთა გაერთიანება. ვხედავთ, რომ სააკაშვილის ერთპიროვნული დიქტატორული რეჟიმის ნარჩენები, სხვადასხვა პოლიტიკურ ჯგუფებში გაერთიანებით, ცდილობენ ხალხის ზომიერებას და „ქართული ოცნების“ ჩანაცვლებას უბედურების ძალით, რაც აბსოლუტურად გამორიცხვლია. ამ ე. წ. ოპოზიციას არ გააჩნია საკუთარი სამშობლოს პრობლემების განცდის ერთიანი ნიდაგი, რისგანაც მეტად შორს არის „ჩვენი“ ოპოზიცია და, ამასთანავე, ის ყველაფერს აკეთებდა და აკეთებს, ძალადობა და უხეირობა დარაიყვანოს ინტელექტუალურ, მორალურ და პიროვნებისეულ სივრცეში, რაც შესაძლებლობათა უგუნური გამოყენებაა... ამას კი ხალხი თვალნათლივ ხედავს და თუნდაც ამიტომაც არ ენდობა მას. ყველა უბედურებასთან ერთად, ის მოძალადისა და უღმერთოს ძალგულოვნებით აპირებს გახელილსუფლებას.

ხალხი ბრძენია და იმასაც ხედავს, რომ გახელისუფლების მანიით შეპყრობილთა კავშირი იმდენად ჭრელი და არაორდინარულია, არ შეიძლება ის ერთიან ძალად წარ-

მოვიდგინოთ, ზოლო ასეთი ძალის გარეშე ნებისმიერი გაბრძოლება რომ დამარცხებისთვის არის განწირული, ესეც დავის საკითხს არ წარმოადგენს. ასე რომ, ყოველი გაერთიანება უნდა იყოს ნებაყოფლობითი და მაღალი იდეალებით აღვსილი, მხოლოდ ასეთ გაერთიანებას აქვს პერსპექტივა და მომავალი. უფლისმგმობელთა საფუძველზე შექმნილი ძალა ეშმაკეულია და ასე მიმართავდა ოდიოტან და ახლაც ასე მიმართავს საღვთო ქართველი: ფუი, ეშმაკს!

და ბოლოს, რატომ იმარჯვებს მუდმივად „ქართული ოცნება“ სრულიად საქართველოში და მასთან, სამეგრელოშიც, რომელიც (მოკლედ ვიტყვი) ბუდე გახლდათ „ნაცფაშისტებისა“? — იმიტომ იმარჯვებს, რომ: ჩვენს ხელისუფლებას, „ქართული ოცნების“ საპატიო ხელმძღვანელის ბატონი ბიძინა ივანიშვილისა და პრემიერ-მინისტრ ირაკლი კობახიძის ხელმძღვანელობით, გააჩნია ერთმანეთთან შეთავსებული და სისტემურად გამართული შეხედულება და აბსოლუტური შესაძლებლობა იმ სახელმწიფოს მომავლის შესახებ, რომელსაც ისინი ასე რუდუნებით აშენებენ. რაც, უპირველეს ყოვლისა, მდგომარეობს, საკუთარ ტრადიციებზე დაყრდნობით, თანამედროვე ტექნოლოგიებსა და მიღწევებზე დაფუძნებული სახელმწიფოს შექმნაში.

ასევე, ყველაზე მთავარი, რატომაც ენდობა საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა „ქართული ოცნების ხელისუფლებას“, მან უძირითადეს მიზნად ეროვნული სახელმწიფოს ჩამოყალიბება გაიხადა, რათა მუდმივად სხვა სახელმწიფოებსა და სხვათა მიზნებზე არ იყოს დამოკიდებული!

„ქართული ოცნება“ ამ არჩევნებზეც უალტერნატივოა! ევროკავშირი კი ევროპა არ არის. ევროპა რენესანსული კულტურის მრავალფეროვნებით გაბრწყინებული სივრცეა, რომლის წვერიც ჩვენ დასაბამიდან ვიყავით და უდიდესი წვლილი შევიტანეთ მის ასეთ ბრწყინვალეობასა და სიმადლეზე ასვლაში!

ლავა გვასალია

მწერალი, სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო ადმინისტრაციის უფროსი, საქართველოს მწერალთა კავშირის სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი

საქართველო საკითხი ახალგაზრდობისთვის

საქართველოს ისტორია რომ გაყვანილია, ამის შესახებ არაერთხელ ითქვა. ამდენად, ვეცადე, მოკლე თეზისებზე ჩამოყალიბებული ისტორიული დოკუმენტები და თანამედროვე პოლიტიკური მოვლენების ანალიზი წარმოედგინა, რაც ყველა ქართველმა, განსაკუთრებით, ახალგაზრდებმა უნდა იცოდნენ და მცირედი შესავალიც დაეურთო.

„...დიდო დედო, ცაო მშვენიერო, მომცველო ყოველივესი, შემქმნელო და დამბადებელო, უსასრულო სამყაროში დაუტევებლო; უმცირესში ჩატეულო, უწონანძილოვ, ცარიელო და საგსევ, უჟამო, უძრავ, წვედიალო ცაო, — სივრცეში, დროში ნათლით გამოვლენილო, ერთა და ერთთა ერთობაო, მომეც უფლება უფლებათა, — დავრჩე მართალი ჩემ თავ-უფალთან და სამართლიანი — სხვათა მიმართ, რათა დავიცვა ცის სიწმინდე და ვიყო თავის-უფალი (ე. ი. მართალი, ვითარცა შენ, ცაო თავნებაო...)“

ეს არის ქრისტემდელი, ე. ი. 2000 წლის წინანდელი, წარმართული ხანის ქართველების ლოცვა და თავად განსაზღვრეთ, როგორი ადამიანები იყვნენ ჩვენი წინაპრები თუნდაც 7000 წლის წინათ, კეთილშობილები თუ ბოროტები?

ე. ი. წარმართულ ხანაშიც ჰყავდათ ქართველებს წმიდა სამება: მორიგი მამა ღმერთი — მთვარე, აღმატებული და უმთავრესი ღვთაება! დედა ღმერთი — მზე, ღვთაება მზე-ქალი და კვირია — ხმელეთის მოურავი, ე. ი. მფარველი, დევთა, ქაჯთა, ავსულთა და ეშმაკთა რისხვა, სინათლისა და იმედის ღვთაება!

იმ წარმართულ ხანაში ქართველების, ე. ი. იბერების, ან კიდევ თუბალ-კაენის ხალხის ქვეყანა გადაჭიმული იყო მთელ სამხრეთ კავკასიასა და მცირე აზიაში — მათ ადრე შუმერები ერქვათ. თავიდან სპარსებმა წაართვეს მიწა-წყალი, შემდეგ ინდოეთ-სპარსეთის სანაპიროებიდან დაძრულმა სემიტებმა, რომლებმაც ალბ-მიცემობით, ფაქტობრივად, უომრად, უხმლოდ დაიპყრეს მათი მნიშვნელოვანი მიწა-წყალი, შემდეგ თანდათან გაბატონდნენ მთელ მცირე აზიაში სწორედ ესენი, აწ უკვე მდიდარი სემიტები, შემდეგ ბერძნები, მაგრამ თუბალ-კაენის ხალხი არ ამოწყვეტილა!

შუმერის შემდეგ მათვე შექმნეს ხეთის უძლიერესი იმპერია, შემდეგ კი — ურარტუს იმპერია. ამ იმპერიების დანგრევის შემდეგ მათ შთამომავლებს, იბერებს შერჩათ თავიანთი ძირძველი მიწა-წყლიდან

მხოლოდ 300 000 კვ კმ, რომელიც დავით აღმაშენებლისა და თამარის დროს გადაჭიმული იყო „ნიკოფსიდან დარუბანდამდე“, ოდესღაც კი, სამხრეთით მისი არათუ მიჯნა, არამედ შუაგული იყო მითრიდატე პონტოელის დედაქალაქი, სინოპი მიმდებარე ტერიტორიებით!

დღეს კი, სწორედ „შინაური მტრებისგან“ და უძლები შვილებისგან დამცრობილი, დანაკუწებული მიწა-წყალი და დამშუვლი, დამცირებული, მაგრამ მაინც ამაყი ხალხი ცდილობს, შეინარჩუნოს საკუთარი სამშობლო, რაც შერჩა, კეთილშობილი გენეტიკა და უძველესი კულტურა და საერთოდ, სახე!

1787-1791 წლებში მიმდინარეობდა რუსეთ-თურქეთის ომი. როგორც ყოველთვის, რუსეთმა ბრწყინვალე გამარჯვება მოიპოვა, თურქეთს ხელიდან გამოგლიჯა ყირიმი. გაათავისუფლეს ტყვეები და იქაურ ჰარამხანაში იპოვეს ულამაზესი ქართველი ქალი, რომელიც ავად იყო და ეგონათ, მალა-რია სჭირდა. რუსეთის უმაღლესმა სარდლობამ ავადმყოფი ქართველი ქალი მოსკოვში წაიყვანა სამკურნალოდ. მოიწვიეს რუსეთში დაბადებული და გაზრდილი, ეროვნებით გერმანელი ექიმი იოჰან ჰილტბერანდტი. ექიმმა დასვა დიაგნოზი, რომ ეს მშვენიერი არსება ქალური დაავადებით იყო ავად და იგი მალევე, 8 თვეში გარდაიცვალა. ექიმმა ითხოვა, გარდაცვლილი ქალის თავის ქალა ებოძებინათ მისთვის, ამ საქმეში მან ჩართო ასევე ცნობილი ექიმი, პეტერბურგელი გერმანელი გეოგრაფი თომას ფონ აში. ამ უკანასკნელმა კი უმშვენიერესი ქალის თავის ქალა თავის პროფესორს გაუგზავნა გერმანიაში, იოჰან ბლუმენბახს. ბლუმენბახი იმდენად გაოცდა თავის ქალის სიმშვენიერით, მისი ნაკეთების პროპორციულობით (რომელიც გეტინგენის უნივერსიტეტშია დაცული), რომ ღამ-ღამობით სანთლის შუქზე საათობით შეჰყურებდა, სურდა, მისი სილამაზე გაეცოცხლებინა გონებაში. სწორედ ამ ფაქტის შემდეგ შეიქმნა ბლუმენბახის ცნობილი სა-

მეცნიერო დასკვნა — „მსოფლიოში ულამაზესი ხალხი ცხოვრობს სამხრეთ კავკასიაში — ქართველები! ისინი მიეკუთვნებიან თეთრკანიანი რასის უმაღლეს საფეხურს“, რომელსაც ბლუმენბახმა „კავკასიური“ უწოდა და არა ევროპული!

ახლა კი ჩემი მოკლე-მოკლე „თეზისები“:

1. იცით, რას ნიშნავს ხუთჯვარიანი დროშა, რომელიც ეროვნულ დროშად მიასაღა დასავლეთმა სააკაშვილის პარტიამ?

უნდა იცოდეთ, რომ მართლმადიდებლების სისხლით დამბალი ხუთჯვარიანი დროშა არ შეიძლება იყოს უძველესი მართლმადიდებელი ქვეყნის, საქართველოს ეროვნული დროშა! ხუთჯვარიანი დროშა ევროპელი ჯვაროსნების, ან იგივე ევროპელი ყაჩაღთა ბრბოს დროშაა, იმ ყაჩაღი ჯვაროსნების, რომელთაც დაამხეს და სისხლში ჩაახრჩვეს მართლმადიდებელი ბიზანტიის იმპერია; ამოხოცეს არა-მარტო მართლმადიდებელი მრევლი, არამედ — ბერები; ეკლესია, ტაძარ-მონასტრები კათოლიკურად გადააკეთეს, გაძარცვეს მთელი ქვეყანა და გაბატონდნენ; ამოხოცეს ათონის წმინდა მთის საგანგებში მცხოვრები მოწესეები, მათ შორის, ქართული მონასტრის, ივერონის ქართველი ბერები, ორასი ასაკოვანი ბერი, გემზე დასხეს, ზღვაში ჩაახრჩვეს და 700 ახალგაზრდა ქართველი ბერი რომში ებრაელებს მიჰყიდეს მონებად; დაიხ! მათი, ე. ი. ჯვაროსნების დროშა გახლდათ ხუთჯვარიანი, ქართველი და სხვა მართლმადიდებელი ხალხისა და ბერების სისხლით გაპოხილი სატანის ნაშიერთა „დროშა“!

და ამ სამარცხვინო, მართლმადიდებლების სისხლში გასვრილ დროშას აფრიალებს დღეს მართლმადიდებლური საქართველო!

მესმის, ჯვარი ჯვარია ყოველთვის, მაგრამ უმთავრესი ძალა მისი სიწმინდეშია!

ხუთჯვარიანი ჯვაროსნული დროშა არასოდეს ყოფილა ქართული ქვეყნის ეროვნული დროშა! ქართულ დროშაზე გამოსახული იყო ერთი ჯვარი, რწმენის სიმბო-

ლო, ეს იყო უპირველესი ქართული საბრძოლო დროშა!

მეორე საბრძოლო დროშა გახლდათ წმინდა გიორგის გამოსახულებიანი დროშა!

წმინდა გიორგი (კაპადოკიელი მესხი, ე. ი. ქართველი) უფლის ზეციური მხედართმთავარი ყველა დიდი ბრძოლის დროს თეთრ ცხენზე ამხედრებული ცოცხლად მიუძღვოდა წინ ქართულ ლაშქარს — ეს ფაქტი არაერთხელ დაუფიქსირებია ისტორიას!

მინდა ვუთხრა ჩემს მკითხველს, რომ დავით აღმაშენებლის საბრძოლო დროშაზე გამოსახული წმინდა ჯვრის ასლი — ალგეთის ფიქალში გამოკვეთილი დგას ჩემი თელავის სახლის ბუხრის თავზე. ამ ჯვართან ერთად დგას მაცხოვრის გამოქანდაკებული სახე... ბუხრის კედლის მარცხენა მხარე კი მთლიანად უჭირავს უწმინდეს და უძველეს ხატებს და ეს დარბაზი, რომელიც მამაჩემის დაპროექტებულია და შექმნილია უძველესი ქართული საცხოვრებელი დარბაზის სტილში, ჩემი სიამაყეა!

არ ეკადრება დამოუკიდებელ, მართლმადიდებელ საქართველოს და მართლმადიდებელ ქართველ ხალხს მართლმადიდებელი სამყაროს ამოხრებელი, ველური ევროპელი ჯვაროსნების დროშას აფრიალებდნენ თუნდაც დასავლეთის რაკეტით; არ ეკადრება ქართველ ხალხს და ზოგიერთ უადრესად განათლებულ და სამშობლოს მოყვარულ პოლიტიკოსს ამ დროშის, ყაჩაღი ევროპელების ხუთჯვარიანი დროშის თავყანისცემა; ძნელია, ბატონებო, გამოარკვიოთ ამ ხუთჯვარიანი დროშის ისტორია?

დაუბრუნეთ ქართველ ხალხს და საქართველოს თავისი ისტორიული საბრძოლო დროშები და ჩვენ ვეღარ დაგვამარცხებენ ევრაეზიური გარე ძალები...

2. იცით, რომ საქართველო მოციქულთა მიერ განათლებული და გაბრწყინებული ქვეყანაა? რატომ ამოიღეს 2008 წლის „ქართლის ცხოვრებიდან“ ანდრია პირველწოდებულის მოღვაწეობა და აწერის ყოვლადწმიდა ღვთისმშობ-

ლის უპირველესი ხატის იბერიაში შემობრძანების ფაქტები? რას აკეთებდა ამ დროს მეცნიერებათა აკადემია? რატომ არ გვყავს დღეს ჩვენ ერის ბედ-იღბალზე არამარტო მოფიქრალი, არამედ მებრძოლი და „განათლებული“ აკადემიკოსები, ვისაც საქართველოს ისტორია მაინც ეცოდინებათ კარგად და რომლებიც თამამად იტყვიან (არ შევშინდებით „ევროპელი“ მეგობრების) და ფაქტებით დაამტკიცებენ ისტორიულ სიმართლეს?

3. იუნესკო-მ რა „დამატეცია“, რომ ქართული დამწერლობა, ე. ი. ანბანი შეიქმნა 450 ან 530 თუ 550 წელს? როგორ შეიძლება მსგავსი იდიოტობა მოიგონოს ვინმემ? რომელი ანბანი „დაგვიმტკიცა იუნესკო“-მ? ასომთავრული, ნუსხური თუ მხედრული? რას აკეთებდა „ეროვნული აკადემია“ ამ დროს? არ იცოდნენ ჩვენმა „მალაღმა გვაგებმა“, რომ ერთადერთი ქართველი ერი დედამიწაზე, რომელსაც სამგვაროვანი სრულყოფილი გრაფიკის და შინაარსის ანბანური სისტემა, ე. ი. დამწერლობა გააჩნია და სამივე წარმართული ხანისა და მათგან ერთი - მრგვლოვანი ნუსხური (ე. ი. ასომთავრული) კი შუმერი მოგვების საიდუმლო დამწერლობა იყო, რომელიც მხოლოდ მათ მეგვიდრეებს გადაეცემოდათ და ამიტომ ვერ მოახერხეს ფინიკიელმა ებრაელებმა მისი მსგავსის შექმნა? მათ გადაიღეს მხოლოდ ლურსმული დამწერლობა!

არ იცოდნენ ჩვენმა „აკადემიკოსებმა“, რომ, სხვა თუ არაფერი, საბაწმინდის ლავრის (რომელიც ჯერ კიდევ ბიზანტიაში ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადებამდე არსებობდა) პირველი ქართული ტაპიკონი (წესდება) მე-3 საუკუნის ბოლოს არის შედგენილი და რომელიც ნიკო მარმა საგულდაგულოდ გადაკარგა სომხური ფულის სანაცვლოდ (უზრუნველად რომ ეცხოვრა პეტერბურგში), მაგრამ ის ვეღარ შეძლო, რომ ძველი ტიპიკონის ასლი, რომელიც მე-4 საუკუნის ბოლოს არის გადაწერილი პირველიდან — გაენადგურებინა!

4. ვინ არის სალომე ზურაბიშვილი? იგი ხომ სამშობლოს მოძულე, მოღალატე, მძარცველი და ქართული მიწა-წყლის გამსხვიებელი ჟორდანია მთავრობის წევრის შთამომავალია!

საიდან მოვიდა სალომე ზურაბიშვილი, რომელიც ნიკო ნიკოლაძის შვილიშვილობას იბრალებს, რადგან ნიკო ნიკოლაძის კეთილშობილმა მეუღლემ მის (ზურაბიშვილის) დიდ ბებიასთან ერთად ქუჩაში დაყრილი 9 უპატრონო ბავშვიც აღზარდა, გვარაც კი მისცა და შიმშილისგან სიკვდილს გადაარჩინა ისინი.

რა გეგმებით მოიყვანა საქართველოს ხელისუფლებამ და „დაღესის კანტორამ“ ზურაბიშვილი? ერთადერთი მიზნით — რუსეთისთვის სამხრეთ კავკასია რომ მოეგლიჯათ ტერიტორიების ხელით, რაც სცადეს ჯერ კიდევ გამოსაზრდას დროს, მაგრამ არ გამოუვიდათ!

რატომ მოიწვიეს ბინ ლადენის ტერიტორიები 1991 წლის სექტემბერში სოხუმში? ვერ შეძლეს ნა-

ტო-ს ბაზების განთავსება ლარსში, როგორც ჩაფიქრებული ჰქონდა შტატებს ჯერ 90-იან წლებში, შემდეგ კი სააკაშვილის მმართველობის დროს, კერძოდ, 2008 წლის აგვისტოს ომის პერიოდში..

5. რატომ სურს ქართველ ხალხს ევროკავშირში და ნატო-ში გაწევრიანება, მაძლრად ცხოვრებისთვის? — ეს ხომ დიდი ტყუილია!

1990-იანი წლებიდან საქართველოს ყველა მთავრობა „გარბის ევროკავშირისკენ“ და ნატო-სკენ, მერედა, ამ გაუთავებელ სირბილში რა დაემართა ქვეყანას?

ქვეყანა დააქცია, გაანადგურა სწორედ დასავლეთმა. ხალხი დაიშა, გამათხოვრდა და ყველა გაიქცა, ვინც გაქცევა შეძლო, სადაც შეძლო და სამუშაოს იშოვნა!

საქართველოში სამუშაო ადგილები გააქრეს და გააქრეს იმიტომ, რომ ეკონომიკური საფუძვლები მოესპოთ ქვეყნისთვის!

ტერიტორიები დაეკარგეთ! რის ხარჯზე უნდა „შევიდეთ“ ევროკავშირში ან ნატო-ში, ტერიტორიების დაკარგვის ხარჯზე? ქართული სასამართლოს გაუქმების ხარჯზე? სუვერენიტეტის დაკარგვის ხარჯზე (ისედაც, გაგვანჩია თუ არა სუვერენიტეტი - საკითხავია, ჩვენ ხომ კოლონია ვართ, ჩვეულებრივზე უარესი წნეხით)?

იქნებ, გავიხსენოთ შარლ მიშელის „მოთხოვნები“ და ევროპარლამენტის „დათქმები“? ან კიდევ, რატომ არ უნდა დავეფიქრდეთ, რომ ევროკავშირის საკუთარი მოთხოვნები აქვს და „შენ“ ერთ ლარსაც არავინ მოგცემს ისე, თუ ასევერ საშინელი საქმე არ ჩაგადენინებს?

6. სად არის საქართველო, ევროპის კონტინენტზე თუ კავკასიაში? საქართველო ხომ გეოსტრატეგიული მდებარეობის გამო სჭირდება დასავლეთელებს და რატომ ცრუობენ ჩვენი ხელისუფლებები ქართველი ხალხის წინაშე? რატომ გაანადგურეს ქართული მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა, სამუშაო ადგილები რომ გამქრალიყო და ხალხი გადახვეწილიყო? — ევროპას ხომ იაფი მუშახელი სჭირდებოდა და იმიტომ!

კავკასია არის კაცობრიობის ცივილიზაციის აკვანი, როგორც ეს კნუტ ჰამსუნმა დაწერა და ოდესღაც განათლებულმა ევროპამ დააფიქსირა ჰუმბოლტის და სხვა მეცნიერთა მეშვეობით. ე. ი. უმაღლესი ცივილიზაციის (კულტურის) მქონე, ევროპაზე ბევრად აღმატებული და, ხომ არ ვიფიქროთ, რომ თანამედროვე „განათლებული“ ევროპელი და ამერიკელი პოლიტიკოსები სწორედ ამიტომ ცდილობენ ქართველი ხალხის გადაგვარებას, დამშევას და გამათხოვრებას?

რატომ არ ვეუბნებით ხალხს სიმართლეს? რატომ ვეჭაჩებით გარყვნილი და ხარბი, კორუფციაში ჩაფლული, ურწმუნო და სატანის მიმდევართა ევროპისკენ ჩვენს ხალხს? ხომ არ ვიფიქროთ, რომ არა მარტო მსოფლიოს, საქართველოსაც უმძიმესი და საშინელი დეფიციტი აქვს განათლებული პოლიტიკოსების, რომელთაც საქართველოს ისტორია არ იცინა?

7. აუცილებელია თუ არა რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობების მოგვარება? — ცხადია, აუცილებელია, რადგან რუსეთის ხელი-სუფლებში ადარ სხედან შტატე-

ბის ნომრიანი აგენტები (ხრუშჩოვიდან — შემდეგ გორბაჩოვი, ან ელცინი, ან შევარდნაძე და ან კიდევ ანდროპოვ-იაკოვლევი)!

რუსეთის მეზობლობამ და რუსეთთან კარგმა დამოკიდებულებამ (არ დაგვაფიცდეს, რომ საქართველოს რესპუბლიკა სუვერენული სტატუსით იყო საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში შესული!) იმაზე მეტი სიკეთე მოგვმადლა, ვიდრე ბოროტებმა!

კეთილი ვინებოთ და გავაცნობიეროთ ის სიკეთეები, რაც შევიძინეთ ერეკლეს ტრაქტატის შემდეგ!

ჩახედეთ, ხალხო, ისტორიას — 1858 წლამდეც კი ჰყიდდნენ ჩუმად ქართველ გოგო-ბიჭებს ფულზე გაწეწებული გურულები, მეგრელები, აფხაზები, იმერლები, რომ აღარ გავიხსენოთ ერეკლეს დრო ან მისი წინა პერიოდიც!

ერეკლეს დროს მთელ საქართველოში მხოლოდ 600 000 ადამიანი ცხოვრობდა — ქართველიც და სხვაც... 1988 წლის აღწერით კი საქართველოში 5 400 000 ადამიანი ცხოვრობდა და აქედან 95% ეროვნებით ქართველი იყო!

კეთილი ვინებოთ და გავაცნობიეროთ (ცხადია, თუ თავს ვდებთ განათლებულის სტატუსზე) ის სიკეთეები, რაც შევიძინეთ ერეკლეს ტრაქტატის საფუძველზე. სხვა რომ არაფერი, რუსეთმა საქართველოს შემოუერთა ძირძველი ქართული მიწები — 57 000 კვ.კმ! ტაოები, კლარჯეთი, საერთოდ მთლიანი მესხეთი, სპერია და ლაზიკის უმეტესი ნაწილი ტრაპიზონამდე, პირველ მსოფლიო ომში კი ქართულ-რუსული არმიები იდგა ტრაპიზონ-სინაპშიც, რიზეს გუბერნატორი კი გენერალი დავით კლდიაშვილი გახლდათ! ასე რომ, ცოდნა სინათლეა და სწორ გზას გვიჩვენებს, უწიგნურობა კი სიბნელეა და სიცრუეში აცხოვრებს ნებისმიერს!

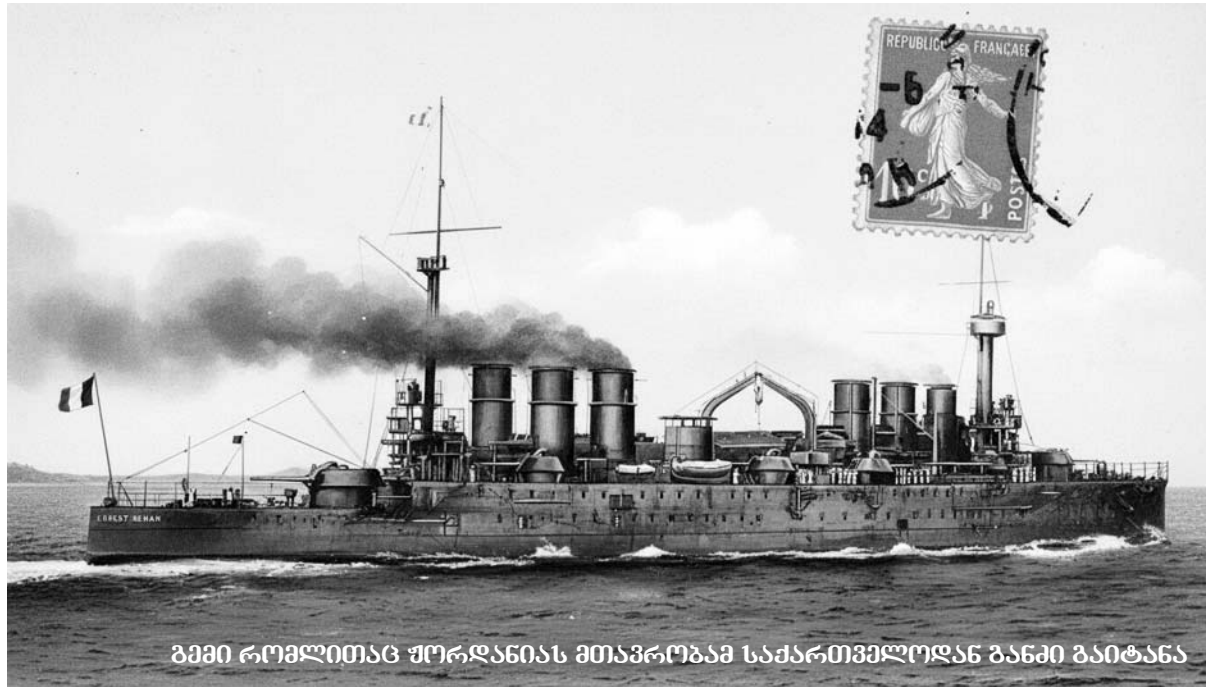
ამ ფაქტების გახსენების შემდეგ, რა ვიფიქროთ, განათლებულნი იყვნენ „დისიდენტები“? დამეთანხმებით, რომ — არა!

8. რატომ არ კითხულობს ჩვენი ახალგაზრდა თაობა ცურტაველს, საბანისძეს, გობრონის ცხოვრებას, რუსთაველს, გურამიშვილს, ბარათაშვილს, ილიას, აკაკის, ვაჟას, ივანე ჯავახიშვილს, სიმონ ჯანაშიას, პავლე ინგოროვას, ნიკო ბერძენიშვილს, შალვა ნუცუბიძეს, სიმონ ყაუხჩიშვილს? რატომ არის ჩვენი ოპოზიციისთვის „განათლებული“ ხალხი მხოლოდ „დისიდენტები“ ლევან ბერძენიშვილის მეთაურობით? მათ ხომ არ იციან, ვინ იყო ილია? ვაჟა? ერეკლე? სტალინი? ჯავახიშვილის და ინგოროვას გვარები ალბათ, გაგონილიც არ აქვთ! რატომ ცდილობენ ისინი (ოპოზიცია), სიბნელეში და სიცრუეში აცხოვრონ ქართველი ხალხი ფულის სანაცვლოდ? — დასანანია ძალიან!

9. იყო თუ არა საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში საქართველოს რესპუბლიკა სრულფასოვანი და დამოუკიდებელი ქვეყნის სტატუსით შესული და შეძლო თუ არა კავშირიდან გასვლა ნებისმიერ დროს?

ძალიან მარტივი შეკითხვაა, რაზეც პასუხი უნდა იცოდნენ ჩვენმა ახალგაზრდებმა და არა მხოლოდ მათ:

ცხადია, შეძლო, რადგან არა მარტო საქართველოს, ნებისმიერ

გამი რომლითაც შორღანის მთავრობამ საქართველოდან განაძე გაიტანა

სხვა მოკავშირე რესპუბლიკას, ყველას ჰქონდა კავშირიდან გასვლის უფლება, ეს უფლება გარანტირებული იყო კონსტიტუციით და გავიდნენ კიდევაც სხვა რესპუბლიკები უპრობლემოდ კავშირიდან.

იბადება შეკითხვა, მაშინ რატომ მოაწვევს ქართველმა დისიდენტებმა 9 აპრილის სისხლისღერა? იქნებ, მათ არ იცოდნენ, რა ეწერა საბჭოთა კონსტიტუციაში? იქნებ, დისიდენტებს, რომელთაც, როგორც ვიცით, სტალინი სძულდათ ძალიან და რუსეთს აიგივებდნენ სტალინთან, როგორც ეს უმნიშვნელოვანესი ფაქტი გაწერილი იყო „დალესის კანტორის“ მიერ მომზადებულ პროექტში, იმ პროექტში, რომელიც უნდა განხორციელებულიყო არა მარტო მოკავშირე რესპუბლიკებში, არამედ მთელი აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნებში, რადგან მათი სურვილით, ქართველ ხალხს უნდა შეჯავრებოდა არა მარტო სტალინი, არამედ რუსეთიც და, შეჰყვარებოდათ ვინ? — დასავლეთი და... თუნდაც... პიტლერი, თავისი ფაშისტებით!

ამ „გასვლამ“ რა მოუტანა საქართველოს? 35-წლიანი შიმშილი, უმუშევრობა, სიბნელე, სიცივე, სიკვდილიანობა, საშინელი სიღატაკე და ქვეყნის ტერიტორიების დაკარგვა!

აი, სწორედ ეს იყო „დალესის კანტორაში“ შექმნილი პროექტის მიზანი და შესრულებს კიდევ ერთობლივად კრემლში ჩანერგილმა აგენტებმა და ანდროპოვის მიერ შექმნილი „ჰელსინკის კავშირის“ წევრმა დისიდენტებმა, რომლებმაც „ეროვნულების“ სახელი დაირქვეს!

გამსახურდია მხოლოდ სიცოცხლის ბოლოს მიხვდა შტატების „შპაკერული გეგმის“ არსს, მაგრამ უკვე ყველაფერი გვიან იყო... „დალესის კანტორა“ შეუფერხებლად აწარმოებდა თავისი პროექტის განხორციელებას ჯერ კიდევ დისიდენტური მოძრაობის დასაწყისიდან და აწარმოებს დღემდე!

10. რატომ დაისაჯა, დაიხოცა და მოიწამლა უბრალო ქართველი ხალხი 9 აპრილს და არცერთ ლიდერს ფრჩხილიც არ გაკაწვრია, რატომ? ხომ უნდა მიხედეს „მოლოტოვის კოქტეილების მსროლელი“ ქართველი ახალგაზრდობა, რომ ეს გეგმა დიდი ხნით ადრე იყო გაწერილი და შემუშავებული „დალესის კანტორაში“ („ცერეუში“) და კრემლშიც დალესის კანტორის აგენტები ისხდნენ და დისიდენტე-

ბიც მათი (სახაროვ-სოლჟენიცინის) გამოზრდილნი და ჩანერგილნი იყვნენ ყველა რესპუბლიკაში?

მაგრამ... ქართველი „ეროვნულები“ ძალიან აქტიურობდნენ და „სისხლი სწყურდათ“, ამიტომ, არც პატრიარქის თხოვნა გაითვალისწინეს, რომ ქაშვეთის ტაძარში შესულიყვნენ და ელოცათ, რადგან საფრთხე იყო მოსალოდნელი!!!

11. როგორი იყო განათლების სისტემა 1990-იან წლებამდე? ცხადია, უმაღლესი დონის, რადგან საქართველოს ჰყავდა მსოფლიო დონის მეცნიერები ყველა დარგში! მერედა, ეს იცის ჩვენმა ახალგაზრდა თაობამ? — არ იცის!

რატომ მიგვაბეს „ბოლონიის პროცესზე“? — უწიგნურნი რომ დარჩნენ და თეთრი და შავი ვერ განასხვავონ ერთმანეთისგან და არ უნდა იცოდნენ, ვინ არიან, საიდან მოდიან, სად მიდიან და რომ ახალგაზრდობა მკვლელებად და პოლიციელების ცოცხლად დამწვევლებად აქციონ? ასეთი ახალგაზრდობა სჭირდება საქართველოს მომავალს?

12. რატომ ხდება ქართული მოსახლეობის გადინება საზღვარგარეთ სამუშაოს საძებრად და თანაც 1990-იანი წლებიდანვე? რატომ წაგვართვს საკუთარ ქვეყანაში შრომის უფლება ქართველ ხალხს საქართველოს მთავრობებმა 90-იანი წლებიდანვე? რატომ გადაკეტეს სამტრედიის რკინიგზა ვითომდა „ეროვნულებმა“? ვინ და რატომ წაგვართვა, გაგვიყიდა და გაგვინადგურა ფაბრიკები, ქარხნები — მძიმე და მსუბუქი მრეწველობა? სოფლის მეურნეობა? რატომ დაგვინაკუნეს ქართული მიწა-წყალი, რომლისთვისაც ამდენი სისხლი დაღვარეს ჩვენმა წინაპრებმა? უნდა იცოდეს ქართველმა ახალგაზრდობამ, რომ ეს პროექტი დიდი ხნის შემუშავებული ჰქონდა „დალესის კანტორას“, რადგან მათ აქ, საქართველოში, განათლებული ქართველები, გამრავლებული ქართველები არ სჭირდებათ!

13. ტრამვაის ვაგონებიც გაყიდეს, ლიანდაგებიც აყარეს, კავკასიონზე მაღალი ძაბვის ელექტროსადენები დაჭრეს და გაყიდეს. რატომ? რატომ? ვკითხულობთ ჩვენ და ეს ყველა უბედურება, რაც 1990-იანი წლებიდან მოხდა საქართველოში, რუსეთის ბრალია? რუსეთმა დაგვიმონა, დაგვამშია, დაგვამცირა თუ ჩვენივე, ქართველმა შადიმანებმა და გვარგადაკეთებულმა ყორღან-ნაშვილებმა, „დალესის კანტორა-

ზე“ მიყიდულმა ფულზე დახარბებულმა ქართველმა „აგენტებმა“? რატომ ამოიღეს კონსტიტუციიდან ეროვნება და მამის სახელი? სამშობლოს ღალატის მუხლი? პასუხი მარტივია — სწორედ იმიტომ, რომ ყველაზე დიდი მოღალატეები სწორედ თვითონ იყვნენ და დღესაც ასეთები არიან!

14. დისიდენტები, იგივე 90-იანი წლების ეროვნულები, გიორგი სააკაძის ძეგლის აღებას რომ ითხოვდნენ თბილისში და კასპში, ესეც რუსების და რუსეთის ბრალია? არ იცოდნენ, რომ გიორგი სააკაძემ მარტყოფის ომით საქართველო გადაარჩინა და სამშობლოს შვილის სიცოცხლე შესწირა? ასეთი „უწიგნურნი“ და გაუნათლებლები იყვნენ, რომ საკუთარი სამშობლოს ისტორია საერთოდ არ იცოდნენ? ან არ იცოდნენ, ან კიდევ, „მამალი აგენტები“ იყვნენ დასავლეთის და დღესაც ასეთები არიან!

15. არ იცოდნენ „დისიდენტებმა“, რომ ერეკლე „ტრაქტატის“ მეოხებით მეგობრობის, მფარველობის და, რაც მთავარია, დაკარგული ტერიტორიების, მეზობელი სახელმწიფოებისთვის წართმეული ქართული მიწა-წყლის დაბრუნებას სთხოვდა ერთმორწმუნე რუსეთს? თუკი „ეროვნული მუხლით“ მოდიოდნენ საქართველოს ხელისუფლებებში „დისიდენტები“, არ უნდა სცოდნოდათ ისტორიული სიმართლე?

16. არ იცოდნენ „დისიდენტებმა“, ვინ იყო ჟორდანიას და მისი მოღალატე მთავრობა, რომლებიც ჯერ გერმანიას „მიეფიდნენ“, შემდეგ ინგლისს, იტალიას, საფრანგეთს და შტატებს? თითოეულმა მათგანმა (ე. ი. გერმანია-ინგლისმა) სულით ხორცამდე გაძარცვა საქართველოს მიწა-წყალი. ჟორდანიას მთავრობამ გაატარა მიწის რეფორმა — მიწის მფლობელებს, განურჩევლად გლეხისა, ეკლესიისა თუ აზნაურისა, ჩამოერთვათ მიწები და მიეცათ მისი ხელახლა ყიდვის უფლება! ე. ი. ქართული მიწა ჟორდანიამ და მისმა მთავრობამ აუქციონზე გაიტანეს და მისი ყიდვა შეეძლო ყველას, განურჩევლად ეროვნებისა და რწმენისა, ვინც მუტ ფულს გადაიხდიდა! ეს ფაქტები უცნობი იყო ქართველი დისიდენტებისთვის?

დამთა მამისშრაამ

საერთაშორისო ურთიერთობების დოქტორი

(გაბრამძღვამ იმემა)

გეგასუბრება
უფლებადამცველი, იურისტი
გიგა კუმბუშიძე:

— ბატონო გელა, „ქართული ოცნება“ „ნაციონალიზმის“ აკრძალვის მოთხოვნით საკონსტიტუციო სასამართლოს მიმართავს. რა შედეგს ელით?

— საპარლამენტო დასკვნაში საკმარისი მტკიცებულება იმისთვის, რომ საკონსტიტუციო სასამართლომ პოლიტიკაში „ნაციონალიზმის“ მოღვაწეობის აკრძალვის გადაწყვეტილება მიიღოს. ვიცი, რომ მათი მმართველობის დროს ადგილი ჰქონდა არაერთ დანაშაულს: პატიმრების წამებას, არაადამიანურ მოპყრობას, ახალგაზრდების ქუჩაში ჩახოცვას, ბიზნესის დარეგულრებას, ქონებების ჩამორთმევას, პროკურატურის მიერ სასამართლოს დაქვემდებარებას და ა.შ. მთავარი ის არის, რომ ამ ყველაფერს სისტემური ხასიათი ჰქონდა. თორემ, ისე ყველა ქვეყანაში, სხვადასხვა დროს შეიძლება მსგავსი რამ მომხდარიყო. როცა დანაშაულს სისტემური ხასიათი აქვს, როცა ეს სახელმწიფო პოლიტიკაა და არა რიგითი ჩინოვნიკების მიერ ჩადენილი გადაცდომა, აქ უკვე ამ პოლიტიკური ძალის პასუხისმგებლობის საკითხი დგება. ასეთი იყო „ნაციონალიზმის“ პოლიტიკა. თუ დამტკიცდა, რომ ზემოქმედებით დანაშაულებს სისტემური ხასიათი ჰქონდა — ზემდგომიდან მოსულ ბრძანებებს ქვედა და საშუალო რანგის ჩინოვნიკები ასრულებდნენ, სამართლებრივი შედეგიც დადგება. ისტორიაშიც ეს პერიოდი შევა, როგორც დანაშაულებრივი მმართველობის წლები.

— ბოლოს და ბოლოს, ქართული „ნიურნბერგის პროცესი“ შედგება?

— „ნიურნბერგის პროცესი“ უფრო სანახაობრივი იყო, მაშინ ყველა სამხედრო დამნაშავე ერთობლივად გაასამართლეს. ჩვენ შემთხვევაში რიგი მაღალჩინოსნები გასამართლებულნიც არიან და სასჯელიც მოიხადეს გარკვეული დანაშაულებისთვის, თუმცა ეს საკმარისი არ არის. უმეტესწილად, რეჟიმის გასამართლება სიმბოლური აქტი იქნება. თუმცა, როცა „ნიურნბერგის პროცესის“ მერე გერმანიაში ფაშისტური პარტია აიკრძალა, იქ არათუ კონკრეტულ პირებს აეკრძალათ პოლიტიკაში მოღვაწეობა, არამედ მათი სიმბოლიკის — „სეფსტიკას“ ხმარებაც კი აიკრძალა, ეს დანაშაულად მიიჩნეოდა და დღემდე ასეა.

— პარლამენტის დასკვნაში მოხდა ავგისტოს ომის თემა, რა დროსაც მაღალჩინოსნებმა ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის წინააღმდეგ დანაშაული ჩაიდინეს.

— დიახ, როგორც დასკვნიდან

ირკვევა, მათ ომის დროს მოსახლეობა მიატოვეს, რასაც ოკუპაცია მოჰყვა. თუმცა, ომის დროს ხელისუფლების მიერ ჩადენილი უკანონო, დანაშაულები სულაც არ ნიშნავს, რომ ეს რუსეთის პოლიტიკას — ქვეყნის ტერიტორიის ნაწილის ოკუპაციას ამართლებს. ეს სხვადასხვა საკითხებია. შეიძლება ორი მხარე ერთმანეთს ებრძოდეს და რაღაც ნაწილში ერთი იყოს დამნაშავე, რაღაცაში — მეორე. ან ერთი იყოს ყველაფერში დამნაშავე, მეორე კი — ნაწილობრივ. გამოსაძიებელია, რამდენად შეიძლება ომის თავიდან აცილება და როცა ეს ვერ მოხერხდა, რამდენად კანონიერი, ადეკვატური იყო ხელისუფლების მოქმედება, იგივე მოსახლეობის ევაკუაციასთან მიმართებით, ასევე დაზოცილი ჯარისკაცების მიტოვება. აქ კონკრეტული დამნაშავეები შეიძლება გამოიკვეთოს.

ვე, სემინარები, რაც წესით, ბავშვთა, ქალთა, ინვალიდების უფლებების დაცვას უნდა მიძღვნიდა, დაეთმო იმის სწავლებას, თუ როგორ დაამხო ხელისუფლება, შექმნან დამცავი რაზმები, ჯებირები და ბარიკადები, რაც თანხის არამიზნობრივი გამოყენებაა. დასავლეთი ამ გრანტებს სკუთარი პოლიტიკური მიზნებისთვის გასცემს. ამიტომ, ცხადია, ნჯო-ებს გამოეყოფნენ და გაცემული თანხების შემოწმების საკითხს აპროტესტებენ.

— დასავლეთიდან მუდმივად თავდასხმების მოგერიების რეჟიმში ვართ. რა პერსპექტივა აქვს ევროკავშირში ჩვენს გაწევრიანებას?

— ამჯერად დათქმულია ორი ვადა — 2028 და 2030 წელი. ხელისუფლებამ განაცხადა, რომ 2028 წლამდე ევროკავშირში გაწევრიანებაზე საუბარს წვევებს, რათა ეს შანტაჟის თემად არ გამოიყენონ.

ვართ და არამართო კანდიდატებს, არამედ ბევრი პარამეტრით ევროკავშირის და ნატო-ს წევრ არაერთ ქვეყანას ვუსწრებთ. ხოლო, როცა ევრობიუროკრატები გვაფასებენ, მაშინ მოდლოვა და უკრაინა გვისწრებს. ანუ, პოლიტიკურად მიუღებელი ვართ, მაგრამ ექსპერტული კვლევებით და შეფასებებით, ყველაგან ლიდერები ვართ.

— ოთხ ოქტომბერს ოპოზიცია ხელისუფლების მშვიდობიანი დამხობისთვის ემზადება...

— ეს ხელოვნურად აფიტირებული, გაბუქებული დაპირებაა, რაც ოპოზიციას საკუთარი მხარდამჭერების გასამხნეველად სჭირდება. ოპოზიციას გაცილებით ნაკლები მხარდამჭერი ჰყავს, ვიდრე ხელისუფლებას. ოპოზიცია ცდილობს, უმრავლესობას თავს უმცირესობის დიქტატი მოახვიოს. რეალურად, ამას დემოკრატიულ საზოგადოებაში არაფერი სჭირდება.

ხმით სხვა ადამიანების პოზიციები გადაფარონ. დიახ, ოპოზიციას საქართველოში ნოვგოროდის „ვეჩეს“ დროინდელი მდგომარეობის დაბრუნება უნდა. კიდევ ამბობენ: უმცირესობა კი ვართ, მაგრამ უფრო ხმამაღლა ვვფირით და ამიტომ ქვეყანა ჩვენ უნდა ვმართოთ.

— თუკი ადრე ვარდების რევოლუცია მოაწვევს, ახლა დროების რევოლუციის მოწვობას აპირებენ და ტელევიზიებში დროშამოხვეულები დადიან.

— ეს მარკეტინგია. ქართველებს სპექტაკლების დადგმის და მათში მონაწილეობის ნიჭი აქვთ. რეალურად, ავიწყდებათ, რომ დემოკრატიის მთავარი მახასიათებელი ის არის, რომ ყველაფერს უმრავლესობა წვევებს.

— ბურჟუაზიამ განაცხადა, ოთხ ოქტომბერს პოლიცია ჩვენს მხარეს გადმოვა.

პარლამენტის რეპოლუციონიზაცია დროშების რეპოლუციონიზაცია

წულუკიანმა აღინიშნა, რომ კეზერაშვილმა და მერაბიშვილმა 2008 წლის 6 ავგისტოს პროფესიონალი სამხედროების გეგმა უარყვეს. ესეც ერთ-ერთი კომპონენტია იმ დანაშაულებისა, რასაც „ნაციონალიზმის“ სწავლება გამოიცხადებდა. ამიტომ, თუ მერაბიშვილის კონკრეტულ დანაშაულს და მუხლს შეუფარდებენ, ისევე ციხეში აღმოჩნდეს.

— პროკურატურამ შვიდ გავლენიან ნჯო-ს ანგარიშები დაუფადა, რასაც მათი მხრიდან პროტესტი მოჰყვა.

— საკითხი ასე დგას, იყენებდნენ თუ არა ეს ნჯო-ები საკუთარ უფლებამოსილებებს ანტისახელმწიფოებრივი ქმედებებისთვის. ბუნებრივია, როცა არასამთავრობო ორგანიზაცია პროექტს წერს, გარკვეული ვალდებულებების შესრულებაზე პასუხისმგებლობასაც იღებს. მათ პროექტებში არ ყოფილა გაწერილი, რომ გრანტის აღებიდან გარკვეული პერიოდის შემდეგ აქციებისთვის პირობები უნდა შეიქმნათ. სწორედ ამას ედავება სახელმწიფო — გრანტით მიღებული თანხა პირობების შექმნისთვის, აირწინაღების, ჩაფხუტების შესაძენად არ ყოფილა გაწერილი. ხელისუფლებას მიაჩნია, რომ თანხების არამიზნობრივად მიმართვა ხელისუფლებისთვის საბოტაჟის მოწოდებას უკავშირდება, რაც გამოძიების დაწყების, თუნდაც ანგარიშების დაყვანის საფუძველია. ასე-

პრემიერის თქმით, 2028 წლისთვის, საქართველო მზად იქნება ევროკავშირში გასაწევრიანებლად და მოთხოვნების 90% შესრულებული იქნება. აღსანიშნავია, რომ 2030 წლამდე ევროკავშირის გაფართოების საკითხი ყველასთვის შენერებულია. ჯერ არ ვიცი, ამ პერიოდისთვის რა ვითარება იქნება. იქამდე, ევროკავშირში არჩევნები უნდა გაიმართოს. ისიც გასათვალისწინებელია, როგორი იქნება ახალი შემადგენლობა, რა განწყობის ხალხი მოვა, ისევე „დიფ სთეიტის“ მიერ შერჩეული პარლამენტარები — ე.წ. ფსევდოლიბერალები იქნებიან უმრავლესობაში, თუ კონსერვატორები. დღევანდელი გადასახედიდან, საქართველოს ევროკავშირში მიღებას მხარს არავინ დაუჭერს. გერმანიის ელჩმა ფიშერმა, ეს პირდაპირ განაცხადა, ამ ხელისუფლების პირობებში, ევროკავშირში ვერ გაწევრიანდებით. ისინი არ მალავენ, რომ ხელისუფლების ცვლილება უნდა. ამიტომ 2028 წლისთვის ევროკავშირში ვითარება უნდა შეიცვალოს, რათა ჩვენი გაწევრიანება რეალური გახდეს. იმედაა, ევროკავშირში მოვლენ ძალები, რომლებიც ჩვენ მიმართ მიდგომას შეცვლიან.

დააკვირდით ერთ რამეს, როცა ევროსტრუქტურების მიერ ექსპერტულ შეფასებებზე ლაპარაკი და რეალური კვლევა წარმოებს, ყოველთვის მოწინავე ადგილებზე

დოებაში არჩევნების გზით წვევდნენ. ოპოზიციამ იცის, რომ არჩევნების გზით ხელისუფლებაში ვერ მოვა და რევოლუციის გზას ირჩევს. თუმცა, მათ არ ჰყავთ იმდენი მომხრე, რომ საყოველთაო დაუმორჩილებლობა, ამბოხება შეძლონ. მშვიდობიანი დამხობის ტერმინი მოიგონეს, ვერ ბედავენ, თქვან, შენობებში შევიჭრებით და ასე და ისე ვიზამთო. ასოციაცია ე.წ. ვარდების რევოლუციისთან აქვთ. არადა, დღეს აბსოლუტურად განსხვავებული ვითარებაა, მაგრამ ადამიანებს ახსენებენ, რომ ასეთი პრეცედენტი იყო. საბოლოოდ, ისევე ფრუსტრაცია დაუფუფლებათ, 5 ოქტომბერს გამოვლენ და ქვეყნის დამხობა რომ ვერ შეძლეს, ამას ჯერ ერთმანეთს დააბრალებენ, მერე ქართველი ხალხის ლანძღვას დაიწყებენ: აი, გარეთ რომ არ გამოხვედით, ქვეყანა ვერ დაგვაციოთო. იმას კი არ უფიქრებდნენ, რატომ არ გამოდის ეს ხალხი ქუჩაში მათ დამახილზე.

რუსეთის ისტორიიდან ასეთი ეპიზოდი მახსენდება: მე-12-მე-13 საუკუნეებში არსებობდა რუსეთის სამთავრო ნოვგოროდი, სადაც ე.წ. დემოკრატიით ხდებოდა არჩევანის გაკეთება. „ვექში“ უამრავი ადამიანი იკრიბებოდა და რაზეც უფრო ხმამაღლა იყვარებდნენ, ის საკითხი იყო გასული. ამ ოპოზიციასაც იმდროინდელი პერიოდის დაბრუნება სურს — ქუჩებში დარბიან და მეგაფონებში ბოლო ხმაზე ყვირიან და იგინებინ, რათა თავიანთი

— ესეც მარკეტინგული ხრიკია მომხრეების დასაჯერებლად. იმდენად გულუბრყვილობები არიან, ხალხი სულელი ჰგონიათ. ბურჟუაზიამ ისიც განაცხადა, ჩემთან უამრავი პოლიციელი რეკავს და მეუბნებიან: ოთხ ოქტომბერს თქვენს მხარეს გადმოვალთო. ელემენტარული ხომ უნდა გაიბზო, ასეთ რამეს როცა ამბობ. ნუთუ, ჰგონიათ, რომ უშიშროებას სძინავს?! ხომ აბსურდია, რომ პოლიციელმა ვიდაცას დაურეკოს, ასეთი რამ განაცხადოს და ის კიდევ დაკავებულ თანამდებობაზე დარჩეს! ბურჟუაზიის განცხადება გათვლილია ემოციაზე, რაც რაღაც მომენტში შეიძლება აფეთქდეს, მაგრამ მერე მოტყუებულ ხალხს ფრუსტრაცია დაუფუფლება და ოპოზიციას პასუხს მოსთხოვს: შედეგი რატომ არ დადგა. ისიც მიუბრუნდება და ყველაფერს მას დააბრალებს და ასე დაიწყება დანაშაულის ძებნა, თუ ვინ დაარღვია ქვეყნის დამხობის პირობა.

— ბურჟუაზიას მეც ვუსმინე, ამბობდა, სამ ოქტომბერს ბიძინა ქვეყნიდან გაიქცევაო. ნეტავ, ეს ინფორმაცია საიდან აქვს, ამ შემთხვევაშიც თავად ივანიშვილმა ხომ არ დაურეკა?

— კი, ალბათ, პოლიციის მსგავსად, ივანიშვილმაც დაურეკა და უთხრა: სამ ოქტომბერს ქვეყნიდან გაიქცევიო.

თამარ შველიძე

ბაბრამშვიძე.
დასაწყისი იხ. „სპ“ N29

როგორ ფიქრობთ, რამდენი დანიშნულება აქვს ჟურნალისტიკას, ანუ პრესას?

ილია ჭავჭავაძის აზრით, ჟურნალისტიკა აქვს ორი დანიშნულება, ერთის მხრივ ის არის შუამავალი ცხოვრებასა და მეცნიერებას შორის, არის საზოგადოებაში ცოდნის გამავრცელებელი, მეორეს მხრივ კი ის არის სარკე საზოგადოების რთული ცხოვრებისა, ასახავს ყოველდღიური აზრის „მიდენ-მოდენას“. ჟურნალისტიკა უნდა ემსახურებოდეს ხალხის აზრის, მათი დამოკიდებულების, სურვილების, მისწრაფებების და გეგმონების გახმოვანებას. ძნელია, ამაზე მოკლედ და ლაკონურად ჩამოაყალიბო გაზეთის არსი და დანიშნულება: „იგი საზოგადოების მოთხოვნილებებისა და საჭიროებისა, იმედნად იგი საშუალებაა, რომლის ძალითაც თვით საზოგადოება თვისით ცხოვრების სადავეს ხელთ იპყრობს და ცხოვრების თვით-რეჟისს დენას საკუთარ თაოსნობას უმორჩილებს. ჟურნალ-გაზეთობამ საზოგადოების ჭკუა და გონება უნდა აღზარდოს, უნდა ააღორძინოს საზოგადოების თვით-მოქმედობით ძალა. ხშირად, ჟურნალ-გაზეთობა წინ მიუძღვის ცხოვრებას და ხალხს გზას უნათებს, მაგრამ არის საზოგადოება, სადაც დიდად ვერ

ქართული მეჭოქი მერია და სამეხიმი

ჟურნალისტიკა გონების აღზრდელი თუ ლანძღვა-ბინების პროფესია?

თოთ: ავიღოთ ჩვენს ჟურნალისტიკაში გაბნეული სისულელეები, როგორც ილია იტყვოდა, „დამპალ-დუმპალი რამე-რუმეები“ და გამოვაჭვინოთ საქვეყნოდ, ეგებ, ასე მაინც ჩავთვსოთ ერთი სასიკეთო მარცვალი და როგორმე შემოვატრიოლოთ უკვე გადაგვარებული ქართული მედია.

სიმაღლესი გითხრათ, მე არ მაქვს დიდი იმედი, რომ ამდენ უვიცობას ავლავებ, მაგრამ საზოგადოების ნაწილს მაინც ხომ გავაგებინებთ, რა გვჭირს და რაშია საქმე? მოკლედ, ერთ რამეზე შევთანხმდეთ, უფრო სწორად, ილიას დავეთანხმდეთ — ჟურნალისტიკა უნდა იყოს სწავლისა და ცოდნის გამავრცელებელი.

კი, მაგრამ, როცა დღეს ქართული ჟურნალისტიკა უვიცებით არის სავსე, რანაირად იქნება სწავლისა და ცოდნის გამავრცელებელი? ან კი საერთოდ, რანაირად უნდა იყოს, როცა მის ფუნქციად მხოლოდ ახალი ამბების გავრცელება მიაჩნიათ? აკი მიაძახეს ცხოვრებულ ნოდარ ტაბიძეს, არაერთი თაობის აღმზრდელს, პირადად ჩემს მასწავლებელს, ჟურნალისტიკის ხერხემალი პუბლიცისტიკა კი არა, ინფორმაციკაა? არ არის ასე, ნებისმიერი ინფორმაციის მოპოვება-გავრცელებას სჭირდება ოსტატობა და წერა-კითხვის მაღალ დონეზე ცოდნა, ასევე სჭირდება ნიჭი. ერთია ინფორმაცია და მეორეა მისი გავრცელება, „აჟურში მოყვანა“, მიწოდება, რათა მკითხველმა სწორად შეიგნოს, მიიღოს და გადახარშოს.

დღეს ჩვენში ხშირად ამბობენ, საზოგადოების დიდ ნაწილს წაკითხულიდან შინაარსის გამოტანა უჭირსო. როდესაც პირველად ბიძინა ივანიშვილმა მითხრა, ჩვენი

ნაწილა ჟორჟოლიანს აყოლილ ბლანტე მასას, განა მათ აქვთ უნარი, სწორად შეაფასონ მოვლენები და გაანალიზონ, რა სჭირდება ქვეყანას? როგორც ილია ამბობდა, ამით მხოლოდ წუნის დადება იციან და ისიც განა საკუთარი გონებით? არა, მათ, ფაქტობრივად, გონება აღარ აქვთ, მათ ტვინი გამოაცალეს და ჩაუდეს რაღაც მოწყობილობა, რომელიც მხოლოდ ჩამახილზე რეაგირებს და მარტო იმას ამოგახებს, რასაც ჩასმახებენ.

მოდიოთ, რაკი დღევანდელი პუბლიკაცია ილია ჭავჭავაძის ნა-

გაზარმაცდა, ჩვენი საზოგადოების დიდი ნაწილი მხოლოდ სათაურებს კითხულობს და იქიდანაც ვერაფერი გამოაქვს. ან კი რა უნდა გამოიტანოს მხოლოდ სათაურიდან?

სხვათა შორის, ჩვენში ხდება დაუჯერებელი რამ — მიუხედავად იმისა, რომ საზოგადოების ნაწილს უჭირს წერა-კითხვა და წაკითხულიდან აზრის გამოტანა, მაინც ყველამ ყველაფერი იცის, ეგრევე დაგილაგებენ „დრამაზროვან“ მიმოხილვებს. გადახედეთ სოციალურ ქსელებს, არის დღეები, როცა ლამის მთელი ერი ავიაციის

შაენოდარას დაწერილია და თავის თავს ხომ არ გააგდებს? სხვათა შორის, შაენოდარამ იცის რუსული, ადრე რუსულ ენაზე აკეთებდა ხოლმე სიუჟეტებს, მაგრამ ახლა ინგლისურადა „სხლამს“ — ამას წინებზე უკრაინელი დეპუტატი გონჩარენკო ჩართო თავის უბადრუკ გადაცემაში და ასე მიმართა: „მისთერ გონჩარენკო, ლაივ“. ნოდარას ინგლისურმა აახარხარა ლამის მთელი საქართველო, ამან ვის რა უნდა ასწავლოს, ან ვის რა უნდა შეუსწოროს და მით უფრო — აღზარდოს?

დავუბრუნდეთ „კრუგსა“ და

აზრევის მიხედვით მაქვს აწყობილი, ისევე მას მოვეუსმინოთ: „წუნის დადება და ლანძღვა-თრევა შორის-შორია, შუა დიდი მანძილი უდევთ. განა ცუდს ცუდი, ავს ავი არ დაერქმის ადამიანის ღირსების შეუღლებლად, ადამიანის გაულანძღველად, თავლაფ — დაუსხმელად“?

გასაგებია, ხომ? დღეს ე. წ. მედიასაშუალებები ისეთებს კადრულობენ, ისეთებს აერცვლებენ, ისე იფურთხებიან და ილანძღებიან, ამას არანაირი კავშირი არ აქვს ჟურნალისტიკასთან. კი, ბატონო, როგორც ილია ამბობს, საზოგადოებისთვის პირველი წამალი პირში სიმაღლის თქმა უნდა იყოს, მაგრამ ეს ისე, რომ არ შურაცხყო ადამიანის ღირსება, კრიტიკა კარგ რჩევად უნდა გადავაქციოთ და მერე ცხოვრება გაცილებით გამართლებდებოდა: „ძნელია ეს ყოველისფერი, ჩვენი მკითხველო, მაგრამ მაგ სიძნელეშია ის საწყაოც, რომლითაც უნდა აიწყოს გაზეთის ღირსება და რომლითაც შენ უნდა მიუწყო მისთა მოღვაწეთა შენი გულითადი თანაგრძნობა, შენი პირუთენელი პატივისცემა და შწო უანგარო“.

რა შეიცვალა მე-19 საუკუნიდან დღემდე? პრესის მდგომარეობის მხრივ თითქმის არაფერი, პირიქით, ვინაიდან იმ პერიოდში ტექნოლოგიები ასე არ იყო განვითარებული, გაზეთი გახლდათ ერთადერთი „პური“ გონებისა და სულისა, ახლა ასე აღარ არის, თითქოს ადამიანის გონებამ სხვა უფრო მრავალფეროვანი საკვები გამოიხატა, მაგრამ პოი, მოხდა საოცრება, იმავე ადამიანის გონება

საქციალისტიკა, ან მიწისძვრების საქციალისტიკა, ხან ბომბდამშენების საქციალისტიკა...

ამჯერადაც ერთ ჩართვაზე მოგახსენებთ, რომელიც ვერანაირ კრიტიკას ვერ უძლებს. მეტიც, შეიძლება სასაცილო უვიცობადაც ჩაითვალოს, სატირალი რომ არ იყოს. ნახეთ, რამდენი უვიცობაა „ტვ პირველის“ მიერ გავრცელებულ მხოლოდ ერთ წინადადებაში (სტილი დაცულია): „აქციის მონაწილეებმა გმირთა მოედნის მხრიდან კრუგი დაარტყეს და მედიკიმივილის გამზირზე და სასტუმრო საქართველოსთან მივიდნენ, სადაც კახა კალაძის შტაბი იხსნება“. ამას მოსდევს კიდევ ერთი წინადადება: „მოქალაქეები სკანდირებენ: „რუსებო, რუსებო“, „მონებო, მონებო“, ადგილზე საპოლიციო ძალების განსაკუთრებული მობილიზებაა“.

ესე იგი, კალაძის მხარდამჭერებს „რუსებს“ უწოდებს ტელევიზია, რომლის თანამშრომლებიც წერენ, აქციის მონაწილეებმა „კრუგი“ დაარტყესო. მათ, ალბათ, არ იციან, რომ „კრუგის“ რუსული სიტყვაა და წერს ნიშნავს, ხომ? თუ არ იციან და ამ სიტყვას მაინც ხმარობენ, უფრო დიდ უვიცობასთან გვაქვს საქმე. ჯერ ერთი, „რუსი“ რომ სალანძღვ სიტყვად გაიხადეს, ეს არის ყველაზე დიდი ტლუობა და მეორე — თავადვე რომ იბლანდებიან თავიანთსავე უცოდინრობაში, ესეც დიდი საცოდაობაა. მაგალითად, მე რომ ვყოფილიყავი მაგ ტელევიზიის უფროსი, მაგ ინფორმაციის დამწერსა და გამავრცელებელს იმ წამსვე გაავადებდი სამსახურიდან, მაგრამ ეგ

„რუსს“... ესე იგი, ჩვენ გვეძახიან (გელანძღვენ) რუსებს უვიცები, რომლებმაც არ იციან, რომ სიტყვა „კრუგი“ რუსულია. ეს იმას ნიშნავს, რუსეთის მოქალაქე კობა ნაყოფია რომ გამოვა ხოლმე ტელევიზორში და რუსებს აგინებს.

სხვათა შორის, როდესაც მე მუშავებ „რუსეთს“, საერთოდ არ მწყინს, არც მწითოთრება, არც „მეპაზორობა“, რა ვქნა, ვერ ვგრძნობ ვერანაირ უხერხულობას. მიუხედავად იმისა, რომ არ მაქვს არანაირი შეხება რუსეთთან, არც გვარში მყავს ვინმე რუსი, არც ბებია, არც დედა, არც მამიდა, არც ცოლი, მაინც არ მწყინს. ცხოვრებულ ნოდარ ნათაძეს ჰყავდა რუსი ცოლი და დღემდე ცხრაჯერ რუსებს აგინებდა. ერთხელ ვკითხე, ბატონო ნოდარ, დამე ცოლთან ერთად ერთ ბალიშზე თავს რომ დადებ, იმასაც მასე აგინებთ-მეთქი? გაიცინა, არაო, თუ არ გამაბრაზა, არ ვაგინებო.

რა ვიცი, მე შეიძლება რუსული პოლიტიკა არ მომწონდეს, მაგრამ ხალხი არ მაღიზიანებს, ხალხს არაფერზე ვერჩი. აგერ, ამას წინებზე არ იყო, ამერიკის მოქალაქე რომ გააჩერეს რუსთაველზე, რუსი რომ ეგონათ და კინაღამ გაძუენეს? წესით, აშშ-ის საელჩოს უნდა დაეგმო ბრიყვების საქციელი, მაგრამ არ დაგმო, რადგან ეს ბრიყვებმა ჩაიდინეს.

დიახ, ამ ქვეყანაში ბრიყვებსა და კრეტინებს უფრო პატივს სცემენ, ვიდრე ნორმალურ, დარბაისელ ადამიანებს. რატომ, ვერ გეტყვით, მაგრამ ასეა...

გელა ზემდეღაშვილი
(ბაბრამშვიძე იმნება)

ხარობს ჟურნალისტიკა და მხოლოდ ლანძღვა-გინების პროფესიად ქცეულა“.

ოპაა, ბოლო წინადადებას ჩავავლე — ხშირად, ჟურნალ-გაზეთობა წინ მიუძღვის ცხოვრებას და ხალხს გზას უნათებს, მაგრამ არის საზოგადოება, სადაც დიდად ვერ ხარობს ჟურნალისტიკა და მხოლოდ ლანძღვა-გინების პროფესიად ქცეულა. ჩვენში, უკვე კარგა ხანია, ჟურნალისტიკა ვინმეს გზის გამნათებლად აღარ გამოიყენება, იგი მთლიანად ლანძღვა-გინებისა და უვიცობის პროფესიად ქცეულა. მოდი, ამიერიდან ასე გავაკე-

საზოგადოების ნაწილს მოვლენების გაანალიზება არ შეუძლიაო, ცოტა არ იყოს, ვიუჟადრისე, ასე არ არის-მეთქი. ახლა ვრწმუნდები, რომ მართალი იყო და იმასაც კი ვფიქრობ, მან კიდევ რბილად თქვა, ანალიზის უნარი დაკარგულიაო...

შეხედეთ, რას ჰგვანან ჯერ მამუკა ხაზარაძის ფულებით გაგიჟებული ე. წ. ჟურნალისტიკები, რას ბოდილობენ, რას მიედ-მოედებიან, რანაირი მეტყველება აქვთ, რანაირი შესტიკუვაცია, რანაირი მეტყველება და რანაირი მიხვრა-მოხვრა. შემდეგ გადახედეთ მათ მიმდევარ ე. წ. საზოგადოებას,

შანხაის მუვიდობის საშიში

გვესაუბრება საერთაშორისო ურთიერთობების მკვლევარი, პოლიტოლოგი თამარ კიპანაძე:

— ქალბატონო თამარ, გასულ კვირას პეკინში შანხაის სამიტი შედგა. როგორ შეფასებთ მის მნიშვნელობას?

— ძალიან საინტერესო სამიტი იყო, მხარეებს შორის საყოველთაო შეთანხმებები შედგა, რაც უპრეცედენტოა იმ ფონზე, რომ დღეს ინდოეთსა და ჩინეთს სადავო საკითხებიც აქვთ. შანხაის სამიტი საკმაოდ წარმომადგენლობითი იყო. პირველი პირები ხელმოწერის შეთანხმებებით კმაყოფილი დარჩნენ, რაც მათთვისაც მნიშვნელოვანია და სრულიად მსოფლიოსთვისაც. რაც მთავარია, სამიტი იმის დეკლარირება იყო, რომ იქ შეკრებილი ლიდერები იმ მილიტარიზებული, საომარი რიტორიკის წინააღმდეგნი არიან, რასაც ევროპა ეწევა — უკრაინის ომის გაგრძელების სურვილი, იარაღის მიწოდება და ის საომარი განწყობა, რაც რუსეთის წინააღმდეგ იგეგმება და შესაძლოა, გლობალურ ომშიც გადაიზარდოს. სამიტიზე ზაზგასმით ითქვა, რომ მსოფლიოში საომარი მოქმედებები კი არაა, არამედ მშვიდობიანი პროცესები უნდა წარიმართოს, რათა ამან ეკონომიკურ და სხვა სახის განვითარებას შეუწყოს ხელი.

დღეს ვითარება შეიცვალა — მხოლოდ დასავლეთი აღარ არის ის სუბიექტი, რომელიც მსოფლიო წესრიგს და მიმდინარე პროცესებს განკარგავს. ამ ყველაფერმა ადმოსავლეთისკენ გადაინაცვლა. დააკვირდით, შანხაის სამიტიზე რუსეთის პრეზიდენტი დიდი პატივით მიიღეს. იგი ერთ-ერთი ცენტრალური ფიგურა გახლდათ. შემდეგ შთაბეჭდავი ადღუმი გაიმართა, რაც შემთხვევითი არ იყო — ბირთვული და სხვა სახის მოწინავე ტექნოლო-

გიური იარაღების დემონსტრირება პირდაპირ დასავლეთისთვის იყო განკუთვნილი.

დღეს ტრამპისა და ევროპის რიტორიკა ერთი და იგივე არ არის, რადგან აშშ-ის პრეზიდენტი პირიქით, საომარი მოქმედებების შეჩერებას ცდილობს, რასაც ევროპელი ლიდერები არ თანხმდებიან. ევროპელები ტრამპის სამშვიდობო შეთანხმებით უკმაყოფილონი არიან. მათი მოწოდებაა, უკრაინამ რუსეთის წინააღმდეგ ომი განაგრძოს, რაც სამიწელებს. წარმოდგენით, ახლა, ფაქტობრივად, სამოქალაქო ომია, ყოველდღიურად ათასობით ადამიანი იღუპება, გენოფონდი ნადგურდება. ეს რიტორიკა, რაც დღეს ევროპას ომთან მიმართებით ახასიათებს, მიუღებელია. ასევე მიუღებელია ისიც, თუ როგორ იქცევიან საქართველოსთან დამოკიდებულებაში. ამიტომ შანხაის სამიტს დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა, რადგან ჩვენ მსოფლიო წესრიგის ფორმირებაში დასავლურ კონტურებს ვხედავთ. სამიტზე საუბარი იყო ფინანსური რეჟიმის ცვლილებაზეც, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია. ამას, ალბათ, ტრამპიც ემხრობა. დღეს ციფრულ საფინანსო რეჟიმზე გადასვლაზე საკმაოდ ბევრს საუბრობენ.

— რა არჩევანი აქვს საქართველოს მაშინ, როცა ჩვენ მიმართ ამერიკის მხრიდან გამოკვეთილი პოზიცია არ ჩანს?

— ამაში ცუდი არაფერია, რადგან ისეთი პროცესები მიდის, ჩვენ, რაც შეიძლება, ჩრდილში უნდა ვიყოთ. წინა ხელისუფლებების პირობებში, საქართველო ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე არ იქცეოდა და მივიღეთ კიდევ 2008 წლის ომი. ზოგისთვის რომ გეკითხა, საქართველო პოპულარული გახდა, აგერ ჩვენს ამბებს „სი-ენ-ენ“-ზე გადმოცემენო. იმა-საც ხომ გააჩნია, რის ხარჯზე იხვეჭ პოპულარობას — უბედურებით, რაც 2008 წლის ომმა მოგვითქანა?! ამიტომ, ჩემი აზრით, ხელისუფლება საგარეო პოლიტიკის წარმოების კუთხით ჭკვიანურად იქცევა — მსოფლიოში მტკიცეული პროცესები მიდის და ჩვენი ზედმეტი ჩაბმა და აქტიურობა საჭირო არ არის. ერთი ამბავია ატეხილი, ტრამპმა ყაველასეილს წერილზე პასუხი არ გასცაო. ძალიანაც კარგი, თუ არ გვიპასუხა. ვფიქრობ, ეს უფრო რიტორიკული წერილი იყო, რომელიც იმაზე მუთუბდა, რომ თანამშრომლობისთვის მზად ვართ. გავიზრდოთ, რომ ახლა მსოფლიო

გადანაწილების პროცესი მიდის, ჩვენ პატარა ქვეყანა ვართ და გლობალურ პროცესებზე დიდი ზემოქმედება არ შეგვიძლია.

— ბოლო დროს ოპოზიციურ არხებზე გახშირდა საუბარი იმის შესახებ, თითქოს საქართველო რეგიონში ამერიკის ინტერესების პოტენციურ საფრთხედ იქცა.

— ზოგადად, ამ ოპოზიციას ქართულ ძალად არ განვიხილავ. ისინი „პატრონების“ ინტერესების გამტარებელი არიან, რასაც ეროვნულ ინტერესებთან საერთო არაფერი აქვს. იმასაც ამბობენ, რომ თურმე, სომხეთი და აზერბაიჯანი რეგიონის საფრთხე არიან, საქართველო კი — არა. რეალურად, საქმე სულ სხვაგვარადაა. ამას რომ მიხვდეთ, კარგად უნდა გააანალიზოთ, ამ პროცესს საფუძვლად რა უდევს. ალიევი საკმაოდ ჭკვიანი, გამოცდილი, ადეკვატური ადამიანია და ამიტომ არ მგონია, რუსეთის წინააღმდეგ მიმართული

რიტორიკა მისი სურვილით ხდება. ალიევის უკან დგანან ძალები, რომლებიც მას ასე მოქმედებას აიძულებენ. როგორც ამბობენ, ეს ძალა არის ინგლისი — „დიდი სთეითის“ ის ნაწილი, რომელიც მას აიძულებს, რუსეთის წინააღმდეგ იმოქმედოს.

დღევანდელი სიტუაცია მეორე მსოფლიო ომის წინ არსებულ მდგომარეობას მაგონებს, როდესაც ინგლისის და აშშ-ის ინტერესები გაიყო და ისინი ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ. ამის საპასუხოდ, ამერიკის მაშინდელმა პრეზიდენტმა რუზველტმა ვექტორი შეცვალა და შედეგად, საბჭოთა კავშირი და აშშ დაახლოვდნენ. ინდუსტრიული რევოლუცია, რომელიც მაშინ მოხდა, სწორედ ამერიკულ ტექნოლოგიებთან, ინვესტიციებთან არის დაკავშირებული. ახლაც დაახლოებით იგივე სიტუაციაა. ტრამპმა ამერიკის სათავეში მოსვლისთანა-

ნავე, პუტინთან ურთიერთობის დალაგების გზების ძიება დაიწყო, რადგან, გვინდა თუ არა, რუსეთი უზარმაზარი, მდიდარი (მთელი მენ-დელევეის ტაბულა იქ არის თავმოყრილი) ქვეყანაა. გარდა ამისა, ტექნოლოგიების თვალსაზრისით, იქ საკმაოდ ბევრი ჭკვიანი ადამიანია და არც ის არის დამალული, რომ აშშ ამ „ტეინებს“ ვიდულობს. აშშ-ის ტექნოლოგიების უკან საბჭოთა კავშირში გაზრდილი ძალიან ბევრი მეცნიერი დგას.

გარდა ამისა, ამჟამად ამერიკას დაღმავალი ციკლი აქვს და ტრამპმა არაორდინარულად უნდა იმოქმედოს. მაგალითად, კისინჯერისთვის, ამერიკის, ჩინეთისა და რუსეთის სამკუთხედში, რუსეთისა და ჩინეთის ალიანსი მიუღებელი იყო. სხვათა შორის, თავის დროზე ამერიკელებმა ჩინელებს ე. წ. ჩიმერიკას შექმნა შესთავაზეს. ანუ იმაზე შეთანხმება, რომ ეს ორი ქვეყანა მსოფლიოში მიმდინარე პროცესებს

პრობლემის ამგვარი გადაწყვეტა, სომხეთისთვის უკეთესია, რადგან მაშინაც, როდესაც ეს დაპირისპირება დაიწყო, აღნიშნულმა პროექტებმა იმის გამო, რომ იქ სიმშვიდე არ იყო, საქართველოზე გაიარა და სომხეთი წაგებული დარჩა. ამ მხრივ, ყარაბაღის საკითხის გადაჭრა, სომხეთისთვის კარგია. მაგრამ სომხეთში დღეს არსებული ვითარება, იგივე სამღვდლოებასთან დაპირისპირება, საზარბიელო არ არის. სომხეთში ისევე, როგორც საქართველოში, რელიგიურ ფაქტორს დიდი დატვირთვა აქვს. სასულიერო პირებთან დაპირისპირების, მძიმე ურთიერთობების უკან, გარკვეული ძალა დგას. თუმცა, ტრამპს ჰქონდა მცდელობა, ინგლისი გაენეიტრალებინა. ეს არ არის ცუდი. აქ ყველაფერი დამოკიდებულია იმაზე, თუ რაზე მოილაპარაკებენ ეს ძალები. ჯერჯერობით, მიუხედავად ამ რიტორიკისა, ზანგეზურის დერეფნის ამოქმედ-

ბას უახლოეს მომავალში ვერ ვხედავ.

— ხელისუფლებამ ევროკომისიას ვრცელი საპასუხო წერილი გაუგზავნა, სადაც მათი რეკომენდაციების შესრულებაზე მზაობა დაადასტურა.

— ევროპა ვიზალიბერალიზაციის გაუქმებით იმოქმედება, რაც ქვეყანაში ვითარების არევისა და ელექტრონატის განწყობებზე ზემოქმედების კიდევ ერთი მცდელობაა. მნიშვნელოვანია, კარგად გავაანალიზოთ, რის საპირწონედ გვთავაზობენ ვიზალიბერალიზაციას და რატომ გვამანტაჟებენ. პრემიერმა განაცხადა, რომ ამის სანაცვლოდ ომში ჩართვას გვთავაზობდნენ. ომში ჩაბმის შემთხვევაში, ქართული სახელმწიფო შეიძლება საერთოდ აღარ ყოფილიყო. უკრაინა 44-მილიონიანი, უზარმაზარი ტერიტორიის მქონე ქვეყანაა და ვხედავთ, რა დღეშიც ჩააგდეს. ჩვენს განადგურებას ორისამი დღე ყოფილა და როგორც სახელმწიფო, აღარ ვიარსებდით. ოფიციალურად, პოლიტიკური გადაწყვეტილებები ევროკავშირში კონსენსუსის გზით მიიღება. ვიცით, რომ სულ ცოტა, ორი ქვეყანა — უნგრეთი და სლოვაკეთი ჩვენთვის ვიზის გაუქმების წინააღმდეგ იქნება. მაგრამ თუ ევროკავშირი ამ გადაწყვეტილების მიღებას მაინც შეძლებს, პრობლემას ვერ ვხედავ — საკონსულტაციო მივალთ და ვიზებს ავიღებთ ისევე, როგორც ამერიკის ვიზას ვიღებთ.

თამარ შველიძე

ამაღ ცდილობდნენ ევროპელები მის კოპირებას, ყველა ცდა წარუ-მეტებელი იყო, მხოლოდ უხეში კერამიკა (ფაიანსი, მაიოლიკა) გამოსდიოდათ. მათ არაერთხელ სცადეს ფაიფური წარმოების საი-ღუმლოს მოპარვა, მაგრამ ამაღ.

მე-17-18 საუკუნეებში, ევრო-პაში ნამდვილი ფაიფურის მანია დაიწყო. ყველა სამეფო კარი და არისტოკრატია ფაიფურის უზარ-მაზარი კოლექციის შეგროვებაზე გადავიდა.

მე-17 საუკუნეში, პოლანდიის „აღმოსავლეთ ინდოეთის კომპანი-ამ“ მილიონობით ფაიფურის ნივ-თი შეიტანა ევროპაში. 1717 წელს, კურფიურისტმა (ფეოდალურ გერმანიაში მთავარი, რომელსაც უფლება ჰქონდა მონაწილეობა მიეღო იმპერატორის არჩევაში)

რაც ევროპული ტექნოლოგიე-ბისთვის მე-17 საუკუნის ბოლომ-დე სრულიად მიუწვდომელი იყო. ჩინეთში თითქმის სამი ათასი წლის წინათ გაუჩნდათ იდეა, რომ აეშენებინათ ღუმლები, რომლებ-საც ძალიან მაღალი ტემპერა-ტურისთვის შეეძლოთ მიღწევა, მაგრამ ეს ღუმლებიც დიდი საი-ღუმლო იყო — უცხოელებს არ უშვებდნენ იმ რეგიონებში, სადაც კერამიკა და ფაიფური იწარმოე-ბოდა. ჩვენი „დამალული ხეობე-ბი“ გამახსენდა აჭარაში და რაჭ-ველი „რკინის კაცები“, რკინის გამოღობის საიდუმლოს რომ მაღავენენ.

ფრანგი იეზუიტი ფრანსუა დ'ანტრეკოლი იყო პირველი, ვინც „ფაიფურის წარმოების იმპერი-ულ ცენტრში“ წვდომა მოიპოვა,

ფრიდრიხ ბიოტგერმა, ევროპე-ლი ჯაშუშების მიერ მოპოვებული ყველა ინფორმაციის გამოყენები-თა და ათასობით ექსპერიმენტის ჩატარების შემდეგ მოახერხა ჩინუ-რი ფაიფურის დამზადების საი-ღუმლოს ამოხსნა.

დენტზე, კომპასზე, ბეჭდვით ინდუსტრიაზე, ქაღალდის ფულ-ზე, მშრალ დოკებზე, წყალგაუმ-ტარ ტიხრებზე, დაიდულ ხიდე-ზე, ტუალეტის ქაღალდზე და ა. შ. აღარ ჩამოვუყვები, თავადვე მოი-პოვეთ ინფორმაცია და დარწმუ-ნებული ვარ, შეკითხვა დაგებადე-ბათ: თუ ამდენი ტექნოლოგიური საიდუმლო ჰქონდათ, რატომ იყვ-ნენ ისეთი ღარიბები და ჩამორჩე-ნილები?

იმავე ჩინეთის მაგალითი იძლე-ვა პასუხს: ტექნოლოგიური უპი-

დღეს ჩინეთს ზშირად ადანა-შაულებენ ინტელექტუალური საკუთრების მოპარვაში, მაგრამ რამდენი რამე მოპარეს ჩინეთს, არავინ ახსენებს. ძალიან ცუდია, როცა რამეს გაპარავენ და ითვი-სებენ, მაგრამ არის ბევრი ისეთი მსოფლიო მნიშვნელობის ნაქუ-რადღი, რაც მოპარავეთის საა-მაყოც კია.

აბრეშუმი — პირადად მე სკო-ლაში ვისწავლე, რომ ჩინეთიდან აბრეშუმის ჭიის კვერცხები ორმა ევროპელმა ბერმა ქოლგებით გამოიტანა. თვით ქოლგაც ჩინე-ლების გამოგონებულია. გადმო-ცემის მიხედვით, ჩვენს წელთაღ-რიცხვამდე 450 წელს, იუნ ლუ ბანის ცოლმა, რომელიც ქმრის მსგავსად ხელოსანი იყო, პირველი ქოლგა ქმარს მისცა, რათა მზის გულზე მუშაობის დროს მზისგან დამცავად გამოეყენებინა.

ახლა გადავწყვი ინფორმაცი-ას, რომ ორ, კონკრეტულად ბიზან-ტიელ ბერს აბრეშუმის ჭიის კვერ-ცხები ღრუ კვერთხებით გაუტანია ბიზანტიაში. ასეა თუ ისე, აბრეშუ-მი ჩინეთს მოპარეს და ასე გაჩნდა ევროპაში.

აბრეშუმი მსუბუქი, გამძლე და ლამაზი იყო. ის ვალუტად ითვ-ლებოდა, სტატუსის და ძალაუფ-ლების სიმბოლო იყო. უმთავრესი — როგორც დატილიანებულმა ევროპამ დაასვენა, აბრეშუმის ტან-საცმელი სასტიკად არ მოსწონ-დათ ტილებს და ტკიპებს, რადგან ფეხს ვერ იკიდებდნენ მასზე...

პლინიუსი აღწერს მეთოდები იყო იმით, რომ რომი წელიწადში 100 მლნ სესტერცს ხარჯავდა აღმო-საველეთიდან შემოსულ აბრეშუმ-ზე, სანელებლებზე და ფუფუნების სხვა საგნებზე, რაც კოლოსალური თანხა იყო და იმპერიიდან ძვირფა-სი ლითონების სახით გაედინებო-და. ჰოდა, ბოლო-ბოლო, მოიპარეს აბრეშუმის ჭიის კვერცხებიც და აბრეშუმის წარმოების საიდუმ-ლოც.

ქაღალდი — ქაღალდის წარ-მოების საიდუმლო მკაცრად დაცული სახელმწიფო საიდუმლო იყო. ქაღალდის შესახებ არაბებმა მხოლოდ 751 წელს გაიგეს ტალა-სის (ტალასის ველზე, მდინარე ტალასთან, დღევანდელი ყაზახე-თისა და ყირგიზეთის საზღვარზე) ბრძოლის შემდეგ, როდესაც ჩინე-ლი ხელოსნები შეიპყრეს, რომლე-ბიც ქაღალდის წარმოების ტექნო-ლოგიის მცოდნეები იყვნენ. არა-ბების (ესპანეთსა და სიცილიაში) მეშვეობით ქაღალდი ევროპაში მე-11-12 საუკუნეებში გავრცელდა. მანამდე ევროპელები ძვირადღი-რებულ და იშვიათ პერგამენტზე (ცხოველის დამუშავებული ტყა-

ვი) წერდნენ. იაფმა ქაღალდმა შესაძლებელი გახდა წიგნიერე-ბის გავრცელება და საბოლოოდ, საბეჭდი მანქანის გამოგონებით

გუტენბერგმა რევოლუცია მოახ-დინა.

ჩაი — ათასობით წლის განმავ-ლობაში, მსოფლიოში ჩაის ერთა-დერთი მწარმოებელი ქვეყანა ჩინე-თი იყო. მე-18 საუკუნის ბოლოს-თვის, ბრიტანული აღმოსავლეთ ინდოეთის კომპანია წელიწადში 11 000 ტონაზე მეტ ჩაის იმპორტს ახდენდა. ევროპიდან ჩინეთში ყოველწლიურად უამრავი გემი მიემართებოდა, რომლებიც ესპა-ნეთის კოლონიებში მოპოვებუ-ლი ვერცხლით იყო დატვირთუ-ლი. ისტორიკოსების შეფასებით, მე-18 საუკუნეში, ახალ სამყაროში მოპოვებული ვერცხლის მესამედი ჩინეთში ხვდებოდა ჩაის, აბრეშუ-მისა და ფაიფურის სანაცვლოდ.

მე-18 საუკუნის ბოლოსთვის, ბრიტანეთის სავაჭრო დეფიციტი ჩინეთთან, წელიწადში 2-3 მლნ გირვანქა სტერლინგს აღწევდა. ეს გიგანტური თანხა იყო და მთელი სამთავრობო ბიუჯეტის მნიშვნე-ლოვან ნაწილს შეადგენდა.

ამ მიზეზით, ბრიტანეთის „აღმოსავლეთ ინდოეთის კომპა-ნია“ შოტლანდიელი ბოტანიკო-სი რობერტ ფორჩუნს დაიქირა-ვა ჩაის ბუჩქების მოსაპარად — ეს იყო სამრეწველო ჯაშუშობის ოპერაცია. ფორჩუნმა რამდენიმე ჩაის ბუჩქი მოიპარა, რის შემდეგაც ბრიტანელებმა ჩაის ფართოდ მოყ-ვანა დაიწყეს ინდოეთსა და ცეი-ლონზე, რომლებსაც ისინი აკონტ-როლებდნენ.

ფაიფური — ნამდვილი, მტკი-ცე, თოვლივით თეთრი ფაიფურის წარმოების ტექნოლოგია ათას წელზე მეტი ხნის განმავლობაში ჩინეთის საიდუმლოდ რჩებოდა.

ავგუსტუს „ძლიერმა“ პრუსიის მეფეს 600 დრაგუნისგან შემდგარი პოლკი ჩინური ფაიფურის კოლექ-ციაში გაუცვალა, რომელიც 151 ნივთისგან შედგებოდა.

ევროპელმა მისიონერმა ბერებ-მა, რომლებიც, ფაქტობრივად, ევროპის ჯაშუშები გამოდიან, შეაგროვეს ყველა ინფორმაცია, რაც ხელთ ჩაუვარდათ. მაგალი-თად, პორტუგალიელმა მისიონერ-მა გასპარ დე ფესუსმა მე-16 საუ-კუნის შუა ხანებში გამოაქვეყნა „ტრაქტატი ჩინეთის საოცრებების შესახებ“, სადაც ის ამბობს, რომ „რბილი თეთრი ქვა ნამცეცხად იჭრება, წყლით ივსება და დიდ ღარში ურევენ. ნარევიდან მიღე-ბული თეთრი, კრემისებური ცომა საუკეთესო ფაიფურისთვისაა შესაფერისი.“

საქმე იის იყო, რომ ფაიფუ-რისთვის დაახლოებით 1400 გრა-დუსი ტემპერატურაა საჭირო,

სადაც იმ დროისთვის სამი ათასზე მეტი ასეთი ღუმელი მოქმედებდა. ჩინური ენის შესანიშნავი ცოდნის მიუხედავად, მისიონერს მრავალი წელი და მრავალი ადგილობრივის ქრისტიანულ რწმენაზე მოქცევა დასჭირდა, რომ ფაიფურის წარ-მოების შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაცია მიეღო.

მისმა წერილებმა ძლიერი შთა-ბეჭდილება მოახდინა ინგლისელ მეთუნეებსა და მრეწველზე ჯო-სია ვეჯვუდზე. ფაიფურის მომა-ვალმა ცნობილმა მწარმოებელმა თავის დღიურში რამდენიმე ამონა-რიდი გადაწერა ჩინეთში ფაიფუ-რის ქარხნებში არსებული „კონ-ვეირის ლენტების“ შესახებ და მრავალი წლის შემდეგ ეს ინფორ-მაცია საკუთარი მანუფაქტურის შექმნისას გამოიყენა.

ისტორიკოსი რობერტ ფინლი წერს: „უნდა ვადიაროთ, რომ მე-18 საუკუნის ინდუსტრიული რევო-ლუცია თავის წარმატებას ნაწი-ლობრივ ჯიხადევენის მეთუნეე-ებს უნდა უმადლოდეს“.

ფრანგი მისიონერი მხოლოდ ფაიფურის ტექნოლოგიების ქურ-დობით არ იყო დაკავებული. მან შეადგინა რამდენიმე ანგარიში იმის შესახებ, თუ როგორ ამრავ-ლებენ ჩინელები აბრეშუმის ჭიას, როგორ ამზადებენ ხელოვნურ ყვა-ვლებს, როგორ იღებენ სინთეზურ მარგალიტებს, ვერცხლისწყალს და როგორ ამზადებენ ყვავილის საწინააღმდეგო ორალურ ვაქცი-ნებს.

მხოლოდ მე-18 საუკუნის დასაწყისში, ალქიმიკოსმა იოჰან

რატესობა არ იძლევა გარანტი-ას ცივილიზაციის ლიდერობაზე. ისტორიამ ბევრჯერ დაგვანახა, რომ პროგრესი მაშინ გრძელდება, როდესაც არსებობს ღია გონება, კონკურენცია, საკუთრების დაც-ვა, სისტემური სტაბილურობა და კიდევ არაერთი ფაქტორი. ჩინეთი ტექნოლოგიურად ბევრად ადრე დაწინაურდა, მაგრამ იზოლაციამ, ბიუროკრატიულმა სტაგნაციამ და იმპერიულმა ზრახვებმა შეანელა მისი განვითარება. ტექნოლოგია წინსვლის პირობაა, მაგრამ არა საკმარისი...

ევროპელებს რას ვერჩი, მსოფ-ლიოს სასიკეთოდ ქურდობდნენ, საქართველოს ქურდ მთავრო-ბებზე რა ვთქვა, საკუთარ ქვეყა-ნასა და ხალხს რომ ჰპარავდნენ და გადაბრუნებული ტყინები მათ დღემდე სამშობლოს მოყვარულე-ბად ასალებენ.

ფორდანას ქურდმა მთავრო-ბამ, რაც მე მახსოვს, საქართვე-ლოს სახელმწიფო ბანკიდან გაი-ტანა: 17 ტომარა ოქრო, 41 ტომარა ვერცხლი, 433 ტომარა ვერცხ-ლის ფული, 17 ტომარა სპარსუ-ლი ფული, ოქროსა და ვერცხლის ნივთების ერთი ყუთი, 388 ცალი ბრილიანტი, 100 ცალი წითელი ფირუზი... დანარჩენი ჩამონათვა-ლი თავად მოიძიეთ. სააკაშვილის მთავრობამ კი რა და რამდენი მოი-პარა, აგერ, ახლა იყო და სანამ ნაქურდალის მოწილეები ისევ იმ ადგილებზე იქნებიან, არც და ვერც ვერავინ აღრიცხავს...

აბაჰ ჯაყელი

ლოგიკური აზროვნების საბირთვო

ლოგიკა მეცნიერებაა სწორი აზროვნების ფორმებისა და კანონების შესახებ. რასაც ჩვენ ლოგიკას ვუწოდებთ, იმას არისტოტელე ანალიტიკას უწოდებდა. ანალიტიკური აზროვნება გულისხმობს არსებული ფაქტების ობიექტურ, არგუმენტირებულ შეფასებას. ამ პროცესში მნიშვნელოვანია ნებისმიერი ფაქტის გამოწვევი მიზეზებისა და შედეგების გათვალისწინება პრაგმატულ, რაციონალურ ფონზე. თუ ადამიანს არ აქვს უნარი (ან არ სურს), რომ ობიექტური ვითარება, პირადი ემოციები, სურვილები და მოტივები განიჯნოს, ობიექტური ვერ იქნება და ანალიტიკაც ფუფე ექნება.

ანალიტიკა არ გულისხმობს მოვლენების დადებითი ან უარყოფითი ელემენტების გამოვლენას. ანალიტიკურად მოაზროვნებს არ ეშინიათ იმ სირთულეების, რაც მათ აზროვნებას სხვადასხვაგვარად სდევს, მათ შორის, ლანძღვითა და სხვა სახის შეურაცხყოფებით მოკლედ რომ ვთქვათ, ბევრი რამ არის ისეთი, რაც ლოგიკურად ისეა, როგორც არ გვინდა, რომ იყოს, მაგრამ ლოგიკურად სწორედ ასე უნდა ყოფილიყო.

ვიწოდებთ, როდესაც ერთ ადამიანს მეორესგან რაღაც სწყინს, რომ დაფიქრდეს, ხშირ შემთხვევაში, აღმოჩნდება, რომ ის, რაც წყინა, ასეც უნდა ყოფილიყო, რადგან ლოგიკურად ასეა სწორი, საკუთარ „არასწორობას“ კიდევ იმას უმატებს, რომ იმ მეორეს ამუნათებს, შენ მოიქეცი „ადამიანურში“ არასწორად. ლოგიკურად მოაზროვნე არასდროს აპყვება ალოგიკურ ადამიანს, რადგან მას უკვე ლოგიკური დასკვნა აქვს მიღებული, რომ მოაქეჩე ლოგიკური აზროვნებისგან ძალიან შორს დგას, წინააღმდეგ შემთხვევაში, აღნიშნული ფაქტი ან სიტუაცია არც წარმოიშვებოდა.

მაგალითად, მე ვამბობ, რომ რუსეთის მიერ ჩვენი ტერიტორიების დამოუკიდებლობის აღიარების უკან წადება, ამ ეტაპზე მაინც, არ მოხდება. რატომ და იმიტომ, რომ ამ ეტაპზე, ლოგიკურად, ასეა სწორი! ხაზს ვუსვამ — „ამ ეტაპზე“.

არავისთან კამათს არ ვაპირებ, საკუთარი თავი დაფიქრე რუსეთის ადგილზე და აქ მივყავარ ლოგიკას — რადგან ჩვენი სუსტი და თა-

ნაც, ყველაფრისადმი გაორებული მიდგომები პოლიტმეზობლობაში ნდობის არანაირ საფუძველს არ იძლევა ამ ეტაპზე, შემდგომი პერსპექტივით, რუსეთისთვის რუსეთ-საქართველოს შორის მეგობრული ურთიერთობის აღდგენა/დამყარება შესაძლებელია აფხაზეთისა და სამაჩაბლოს აღიარების უკან წადების გარეშე, რადგან ეს რუსეთის ვერაზიული იდეოლოგიისა და გეოპოლიტიკური ხედვის ლოგიკური შემადგენელი ნაწილია.

საქართველოში რატომღაც ავიწყდებათ, რიცხვობრივად რამდენი ვართ, რა ფართობს მოიცავს საქართველო და რა ადგილზე მდებარეობს; ისიც ავიწყდებათ, რომ საქართველო თურქეთის ლუკმად მოიაზრება; ისიც, რომ საქართველოს გამო არავინ შეასკდება რუსეთს და კიდევ ბევრი რამ ავიწყდებათ — ლოგიკა საერთოდ თუ არსებობს, ან არ იცინა, ან არ ახსენდებათ, ან სულაც, არ უნდათ, რომ გაიხსენონ. აუხსენელი რამ არის ასეთი მიდგომა საკუთარი სამშობლოს ყოფნა-არყოფნის მიმართ...

საერთოდ, „საქართველოსთან მეგობრობის სურვილი“ ისეთივე ყურით მოთრეული ფრაზაა, როგორიც მრავლად გვხვდება. საქართველოს მეგობარი ვერანაირად ვერ იქნება მეზობელთაგან რომელიმე, მით უმეტეს, მეგობარი ქვეყანა ვერ იქნება რეალურად ცხრა მთასა და ცხრა ზღვას იქით

მყოფი ქვეყანა. ის, რომ არ არსებობენ მუდმივი მტრები ან მუდმივი მეგობრობები, არსებობს მხოლოდ სახელმწიფოებრივი ინტერესების თანხვედრა, — როდისმე ხომ უნდა გავიგოთ?

ძველი დრო არ არის, თორემ ირანიც ხათაბალად გვეყოლებოდა გამხდარი, ახლა მხოლოდ ორი დიდი ხათაბლა გვყავს, თურქეთი და რუსეთი. ამ ორიდან, ბრიტანეთის მარადიული გოშია — თურქეთი, მხოლოდ საქართველოს გადაყლაპვაზეა გაფაციცებული, მით უმეტეს, რომ გეოგრაფიულად მთლად ზედ გვყავს მოკრული. რუსეთის ჩვენი გადაყლაპვა კი არ უნდა, მას სხვა მიზნები აქვს, რომელშიც საქართველოსთან მეგობრობა საქართველოს მიერ გეოპოლიტიკური რეალობისა და მისი გავლენის სფეროს მიღებას ნიშნავს — რაც ლოგიკურია. სულ ეს არის და რა არის ამასი გაუგებარი და მიუღებელი, ვერაფრით გამიგია.

ესეც ლოგიკურია — აფხაზეთი და სამაჩაბლო (ნაკლებად) სტრატეგიულად მნიშვნელოვანია კავკასიაში. მათი აღიარება რუსეთის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას, რეგიონში ნატო-სა და დასავლური გავლენების შეკავებას ემსახურება. ამ აღიარების გაუქმება რუსეთისთვის თავისი სტრატეგიული პოზიციების დასუსტებასა და დამარცხების აღიარებას ნიშნავს. მე რომ რუსეთი ვიყო, ამ ეტაპზე ვივაჭრებდი სამაჩაბლოთი, აფხაზეთს კი, რომელიც მნიშვნელოვნად ძვირფასია რუსეთისთვის, შევინახავდი...

ის, რომ თითქოს რუსეთი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებულ ხელოვნურ წარმონაქმნებში „ქართული ნაციონალიზმისგან“ იცავს ამ ტერიტორიაზე მცხოვრებ მოსახლეობას, თვითონაც კარგად იცის, რომ ცრუ არგუმენტად გამოთვლილი სიტყვის მასალაა...

რუსეთი კრებსით დასავლეთს მთავარ გეოპოლიტიკურ მოწინააღმდეგედ მიიჩნევს, შესაბამისად, ლოგიკურია, რომ „მეგობრობა“ საქართველოსთან უნდა გულისხმობდეს იმის უარყოფას, რის გამოც ახლა ომია უკრაინაში. მე

რომ რუსეთი ვიყო, მხოლოდ იმის შემდეგ დავებრუნებდი აფხაზეთს, როცა დაერწმუნდებოდი, რომ თავი ნამდვილად „ქედში მაქვს“...

ერთი რამ მიკვირს — სად არის ლოგიკა იმაში, რომ ნატო-ს კარი მჭიდროდ მოხურული გვაქვს და კონსტიტუციაში მაინც ნატო-სკენ სწრაფვა გვიწერია, ხოლო სულთმობრძე ვეროკავშირის კალთაზე ვებლაუჭებით ხომ ზედავით, რომ „დასავლური პროექტი — საქართველო“ თვითონვე ჩამოეშალათ „დამპროექტებლებს“, ამას საქართველოში რატომ ვერ აცნობიერებენ ისინი მაინც, ვინც უნდა აცნობიერებდეს? ხომ კარგად გა-

ლისწინებით, ის ამას შეძლებს ჩვენი გავლენის სფეროში. მე არაფერს გაძლებთ, მე მხოლოდ თვალს გიხელთ, რომ კარგად დაინახოთ, რა განსხვავებაა ჩვენსა და ბრიუსელ-ვაშინგტონს შორის; აფხაზეთი და სამაჩაბლო ჩვენი აზრება კი არის, ჟირინოვსკის თქმისა არ იყოს, მუქთამჭამელებად გვყავს აკიდებული, მაგრამ გვიღირს იმდენად, რამდენადაც მღებარეობის გამო გვჭირდება ის პატარა წერტილები, რომლებიც მსოფლიო რუკაზე წერტილადაც კი არ ჩანს.

მე რომ რუსეთი ვიყო, ერთი რამ მენდომებოდა საქართველოსგან — მომამოროს ჩემს სამხრეთ საზღვ-

მოჩნდა, რას ემსახურებოდა დასავლეთის მიერ „საქართველოს პროექტობა“? რა დანიშნულების იყო საქართველოში შემოდინებული რაღაც მილიარდები, თან რომ დიდაკვედრეს, ისიც კარგად დავინახეთ და საერთოდ, პირადად მე, სანამ არ დავინახე, რომ საქართველოს მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის აღორძინებისთვის „გროშს“ არ დებს ვინმე და საქართველო ქართველებისთვის არ უნდა, არც არავის მივიჩნევ საქართველოზე მზრუნველად!

მოკლედ, „ოცნების“ ძალისხმევით არ გამოგაყენებინეთ საქართველო რუსეთის სატყუარად და ახლა რას ვშვრებით, რამდენ ხანს უნდა ვწონოთ, ქიცი გვიჩვენია ქიცმაცური? დავიხრუკებით მაყალთან სულის ბერვაში, რომ არც მწვალი დავწვით და არც შამფური... ლოგიკურია, რომ შენი ასეთი ორჭოფობის ფონზე რუსეთი არ მოგცემს იმას, რაც მისი უსაფრთხოებისა და საერთო ვერაზიული სივრცის ინტერესებს ემსახურება.

ლოგიკა არ სჭირდება იმას, რაც ხელისუფლებას დევს — რუსეთი გვეუბნება: თუ პატარა საქართველო გადაწყვეტს, რომ იყოს ძლიერი, სუვერენული, ტრადიციული ფასეულობების მქონე ჩვენი მოკავშირე სახელმწიფო, არსებული გეოპოლიტიკური რეალობის გათვა-

რებთან ნატო-ს ბაზების განთავსებაზე ფიქრი!

ახლა არ მითხრას ვინმემ, ნატო-ში არ ვართ, არც გვიღებენ და რომელიმე ნატო-ს ბაზების განთავსება?

რომ არ გიღებენ და არც მიგიღებენ, მაგრამ მუქთა ხორცად რომ უნდინარ, ამის შეგება ხომ უკვე უნდა გქონდეს... ნატო-ს მისიებში, ე. წ. ცხელ წერტილებში შუქირული ჩვენი ვაჟკაცი ბიჭების სიკვდილის შედეგი რა არის, რომ ახლა ცხელ წერტილ უკრაინაში უნდა შუქირულიყვნენ ნატო-ს, რადგან ამით საქართველოში თურმე დემოკრატიას დაიცვადენ და რუსეთს კისერს მოუერვნენ?

იმასე „არა ომს!“ და კვლავ იმტერავე „ნატო-ს წვრთნებში“ — ჯერ გივებს ის რუსეთი და რაღაც დრომდე გაგივებს, მაგრამ ამოუვა იმასაც ყელში და წამოგარტყამს, შენ მართლა შტერი ხომ არ ხარ, რა გინდა, დროზე ჩამოყალიბდიო...

იმ პატიოსანი ამერიკელი ჯეფერი საქისა არ იყოს, საქართველოს რუკას დახედეთ! ახლა თვალი გააყოლოთ და ირანს დახედეთ, რა ზდება სამი მხრიდან მის გარშემო — ერაყი, ავღანეთი, პაკისტანი ან სპარსეთის ყურის გადაღმა საუდის არაბეთი, ნატო-ს წევრი ქვეყანა რომელია, ნატო-ს სამხედრო ბაზები რომ არის განლაგებული?

მსოფლიო პარაფიზიკა

ღარიბები ყოველთვის მდიდრებს ამდიდრებენ, ნეტავ, რატომ?

შესავლის გარეშე არაფერი გამოვა!

ვინც საბჭოთა დროს სწავლობდა უმაღლეს სასწავლებელში, აუცილებლად ექნება გავლილი ისეთი საგნების კურსი, რაც ახლოსაც არ მის არჩეულ პროფესიასთან. არადა, ყველა ამ დისციპლინაში გამოცდა იყო. რა თქმა უნდა, არავინ არ ვსწავლობდით ამ საგნებს, მაგრამ გაგიკვირდებოდა, ისე მაინც ვაბარებოდა, რომ სტიპენდია არ დაგვეკარგა. ეს რანაირად ხდებოდა, სხვა საკითხია. მე იქით მივდივარ, რომ მუდმივად ვაპროტესტებდით ამ საგნების ჩვენთვის სწავლებას. მაგალითად, გასაგებია, მეცკოში (მეცნიერული კომუნიზმი), საბჭოთა კავშირის და საგადასახადო, მაგრამ რა ჯანდაბად გვინდა დიამატი (დიალექტიკური მატერიალიზმი) და პოლიტიკონომია, ეკონომისტები ხომ არ ვართო?

ჩემ გვერდით ცხოვრობდნენ პროფესორი, პოლიტიკონომისტი ევგენი კანდელაკი და მისი ვაჟი ოთარი, ასევე ეკონომისტი, რომელიც აშშ-ში კითხულობდა ლექციებს პოლიტიკონომიაში — ერთი ბიძა იყო და მეორე ბიძაშვილი. ჩემთვის ორივე „ეკონომიკის პროფესორი“, ყოვლად უინტერესო, უმაქნისი, მხოლოდ საღაფრო საგნის პროფესიონალები იყვნენ.

კის ტრაქტატი“ გამოჩნდა. კლასიკური პოლიტიკური ეკონომიის ბაზაზე აღმოცენდა სხვადასხვა ეკონომიკური მიმდინარეობა. მათგან ერთ-ერთი იყო მარქსისტული პოლიტიკური ეკონომია, რომელიც საპროგრამო დოკუმენტად იქცა სოციალისტური საზოგადოების აშენების მსურველი ქვეყნებისთვის. ამას დაუკავშირდა ლენინის თეორია და ჩამოყალიბდა მარქსისტულ-ლენინური პოლიტიკური ეკონომია, რასაც, გვინდოდა თუ არა, გვაიძულებდნენ, რომ ყური მაინც მოგვეკრა. ვინც „მოვკარით ყური“, გავიგეთ, რომ ის თურმე ორი ნაწილისაგან შედგება. პირველი ნაწილია კაპიტალიზმის, ხოლო მეორე — სოციალიზმის პოლიტიკური ეკონომია. მოკლედ, წავგვჭამეს ტვინი მარქსის „კაპიტალიზმ“ და ლენინის „იმპერიალისტური თეორიით“.

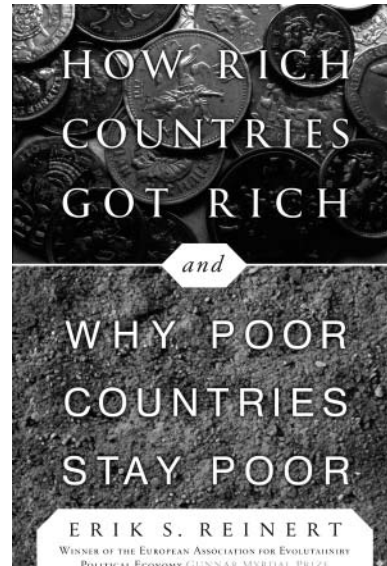
XX საუკუნის 90-იანი წლებიდან მარქსისტულ-ლენინური პოლიტიკური ეკონომია ჩაჩოქდა და დასავლური თეორიები დაუთმო ადგილი. თანამედროვე ტერმინი „პოლიტიკური ეკონომია“ გულისხმობს იმ პოლიტიკური ფაქტორების კვლევას, რომლებიც ქვეყნის ეკონომიკურ პოლიტიკაზე მოქმედებს. ახალი „პოლიტიკური ეკონომია“ შეისწავლის პოლიტიკისა და ეკონომიკის ურთიერთმოქმედების კანონზომიერებებს, ურთიერთკავშირს პოლიტიკური საქმი-

შეაჩერა. ისევე, როგორც საერთაშორისო ურთიერთობების თეორიაში, საერთაშორისო პოლიტიკურ ეკონომიაშიც მიმდინარეობს კამათი ნეორეალისტურ, ნეოლიბერალურ და რადიკალურ მიმდინარეობებს შორის.

„მარქსისტული პოლიტიკონომია“ იქნება, „ნეოკლასიკური პოლიტიკონომია“, კეინზიანული თუ ლიბერალური, პირადად მე მაინც იქამდე მივალ, რაც ლონდონის ეკონომიკური სკოლის ანთროპოლოგიის პროფესორმა ჯეისონ ჰიკელმა თქვა, „გარდინამ“ გამოაქვეყნა, მე კი შევეცდები, მარტივ ენით და მოკლედ გადმოგცეთ.

„დღემდე გვესმის, რომ მდიდარი ქვეყნები ღარიბ ქვეყნებს ეხმარებიან; რომ დასავლური ქვეყნები, კოლონიალიზმის პერიოდში, შესაძლოა, გამდიდრდნენ, მაგრამ ეს იყო წარსულში. ამჟამად ეს ქვეყნების ყოველწლიური დახმარების სახით მილიარდობით დოლარს გასცემენ. იმდენი საქველმოქმედო ორგანიზაციაა და მსოფლიოს იმდენი მდიდარი მთავრობაა „ქველმოქმედის მანტიამოსხმული“, სამტკიცებელი აღარაფერია, მაგრამ რომ არის?!“ — ამბობს ჯეისონ ჰიკელი და მხარს ვუბამ მას, თუმცა, სრულებით არ მქონდა წარმოდგენა ასეთი პიროვნების არსებობის შესახებ, როდესაც იგივეს ვამბობდი.

აშშ-ის გლობალურმა ფინან-

მე წლის მონაცემებს მოგაწვდით, სხვა წლებისა თქვენით მოიძიეთ. ანდა, რა აზრი აქვს, არის იგივე იქნება — მაგალითად, მონაცემების მიხედვით, 2012 წელს, განვითარებადმა ქვეყნებმა მთლიანობაში მიუღეს 1,3 ტრილიონი ამერიკული დოლარი, რომელიც მოიცავს ყველა ფინანსურ დახმარებას, ინცესტიციას და შემოსავალს საზღვარგარეთიდან. იმავე წელს 3,3 ტრილიონი ამერიკული დოლარი გაედინა უკანა გზაზე. ყველაფერს რომ კუთვნილი სახელი დავარქვით, ეს ასე გადმოიცემა — განვითარებადმა ქვეყნებმა 2 ტრილიონი დოლარით მეტი გააგზავნეს დანარჩენ მსოფლიოში, ვიდრე მიიღეს!

ჯეისონ ჰიკელი: „თუკი, 1980 წლიდან მოყოლებული, თითოეულ წელს თანხების მოძრაობას დავაკვირდებით, დავინახავთ, რომ წმინდა გადინება შეადგენს გასაოცარ თანხას, 16,3 ტრილიონ ამერიკულ დოლარს — ეს არის ის თანხა, რომელიც გლობალური სამხრეთიდან „ამოქანის“ ბოლო რამდენიმე დეკადის განმავლობაში. იმისათვის, რომ შევიგრძნოთ აღნიშნული თანხის მასშტაბები, 16,3 ტრილიონი ამერიკული დოლარი დაახლოებით ამერიკის შეერთებული შტატების შშპ-ის (მთლიანი შიდა პროდუქტის) რაოდენობაა.“

მამასადავს, მდიდარი ქვეყნები ღარიბ ქვეყნებს კი არ ეხმარებიან, ისედაც ღარიბი ქვეყნები ამდიდრებიან ისედაც მდიდარ ქვეყნებს!

აბა, ვნახოთ, რისგან შედგება ეს უზარმაზარი გადინებული თანხები.

ზოგი არის ვალის გადასახდელები საპროცენტო განაკვეთის სახით — პირდაპირი ფულადი ტრანსფერები ლონდონისა და ნიუ-იორკის დიდ ბანკებში, რაც სხვადასხვა კურსით ამცირებს იმ დახმარებას, რომელიც განვითარებადმა ქვეყნებმა მიიღეს იმავე პერიოდში. 1980 წელს რომ მიიღეს და 2012 წელს უნდა გაესტუმრებინათ, რამხელა სხვაობაა თანხაში და რა ძარცვაა, ხედავთ?

ასევე, დიდი წილი მოდის შემოსავალზე, რომელსაც უცხოელები იღებენ განვითარებად ქვეყნებში განხორციელებული ინვესტიციებიდან, რომლის რეპატრირებაც შემდგომ „სახლში“ ხდება. წარმოიდგინეთ, რამხელა მოგებას იღებს „ბრიტიშ პეტროლიუმი“ ნიგერიის ნავთობის რეზერვუარებიდან, ან ანგლო-ამერიკული საწარმოები —

სამხრეთ აფრიკის ოქროს მაღაროებიდან.

როგორც ვთქვით, გადინებების გაცილებით დიდი ნაწილი აღურიცხავია და, როგორც წესი, უკანონო კაპიტალს წარმოადგენს. GFI-ის გამოთვლებით, 1980 წლის შემდეგ, განვითარებადმა ქვეყნებმა აღურიცხავი კაპიტალის გადინების შედეგად 13,4 ტრილიონი დოლარი დაკარგეს.

აღურიცხავი კაპიტალის უდიდესი ნაწილი საერთაშორისო სავაჭრო სისტემის გზით გაედინება. უცხოური და ადგილობრივი კორპორაციები ანგარიშგაქტურაში უთითებენ არასწორ ფასებს, რათა განვითარებადი ქვეყნებიდან მიცემული ფულადი რესურსები საგადასახადო თავშესაფრებსა და საიდუმლო იურიპრუდენციებში გადაძალდონ. აღნიშნული პრაქტიკა „ფულის გათეთრების“ სახელწოდებით არის ცნობილი. მაგალითად, 2012 წელს განვითარებადმა ქვეყნებმა დაკარგეს 700 მლრდ ამერიკული დოლარი სავაჭრო ანგარიშგაქტურებში არასწორი ფასის მითითების გზით, რამაც აღნიშნულ წელს მიღებულ დახმარებებს ხუთი პარამეტრით გაუსწორო.

ტრანსნაციონალური კორპორაციები განვითარებადი ქვეყნებიდან ფულს ასევე იპარავენ იგივე „ინვოისების“ გაყალბების გზით, როდესაც თავიანთ შვილობილ კომპანიებთან ერთად მოგებას იღებენ უკანონო ანგარიშგაქტურის ფასის ორმხრივად გაყალბების გზით. მაგალითად, შვილობილმა კომპანიამ ნიგერიაში, შეიძლება გვერდი აუაროს ადგილობრივ გადასახადებს ბრიტანეთის ვირჯინიის კუნძულებზე მდებარე შვილობილი კომპანიისთვის ფულის გადაცემის გზით, სადაც გადასახადები ნაკლებია და გადარიცხული თანხის გაკონტროლებაც არ ხდება.

როგორც ჯეისონ ჰიკელი ამბობს: „განვითარებადი ქვეყნები, მათ მიერ დახმარების სახით მიღებულ ყოველ 1 ამერიკულ დოლარზე კარგავენ 24 დოლარს. ეს გადინებები განვითარებად ქვეყნებს აკარგვინებენ განვითარებისათვის საჭირო შემოსავლისა და ფინანსების მნიშვნელოვან წყაროს. GFI-ის მონაცემების მიხედვით, მზარდი ხასიათის წმინდა გადინებებმა განვითარებად ქვეყნებში გამოიწვიეს ეკონომიკური ზრდის შემცირება, რაც პირდაპირ აისახება ცხოვრების დონის შემცირებაზე.“

მათ, თავის მხრივ, ის უკვირდით, გონებაგახსნილ ახალგაზრდას რატომ არ მესმოდა ზემოთხატებული საგნების ზოგადი სწავლების აუცილებლობა.

დღეს აღარც ჩემები არიან და აღარც არავის აიძულებენ ზემოთხატებული საგნების მოსმენას, მაგრამ მე კი გამახსენა სათქმელმა და შევეცდები, მაქსიმალურად მარტივ ენით გადმოგცეთ.

ტერმინი „პოლიტიკონომია“ მე-20 საუკუნემდე გამოიყენებოდა სახელმწიფოში წარმოების პროცესების ორგანიზების შემსწავლელი მეცნიერების აღსანიშნად, რომელიც შემდგომ შეიცვალა ტერმინით „ეკონომიკა“. ამ სიტყვაზე, ბრეჟნევის ნათქვამი პოპულარული ლოზუნგი გამახსენდა — „ეკონომიკა დოლგმა ბიც ეკონომია“.

ტერმინი „პოლიტიკური ეკონომია“ ფრანგმა მოკრეტიენმა შემოიღო 1615 წელს, როდესაც მისი ნაშრომი „პოლიტიკური ეკონომი-

ანობის პრაქტიკულ ასპექტებსა და წმინდა ეკონომიკურ თეორიას შორის.

ახლა რა ხდება — გაჩნდა „საერთაშორისო პოლიტიკური ეკონომიკა“.

მომიტევონ „ეკონომიკის მამებმა“, მაგრამ ამ დრომდე ისინი მხოლოდ მოაზროვნე უსაქმურებად მიმაჩნდა, მხოლოდ ბრეტონ-ვუდის სისტემით დაინტერესებამ შემაცვლევინა აზრი. მოკლედ, საერთაშორისო პოლიტიკური ეკონომიის წარმოშობას ხელი შეუწყო ბრეტონ-ვუდის სისტემის ფორმირებამ და საერთაშორისო დახმარების განვითარებამ, რამაც უფრო მწვავედ დააყენა საერთაშორისო ეკონომიკაზე პოლიტიკური პროცესების ზეგავლენის პრობლემა. ეკონომიკისა და პოლიტიკის ცალცალკე, გამიჯნულად შესწავლის უარყოფითი ტენდენცია, ერთგვარად, საერთაშორისო პოლიტიკური ეკონომიის გამოცოცხლებამ

სურმა ერთიანობამ და ნორვეგიის ეკონომიკის სკოლის გამოყენებითი კვლევების ცენტრმა გამოაქვეყნეს შთამბეჭდავი მონაცემები. მათ დათვალეს ყველა ფინანსური რესურსი, რომელიც ყოველწლიურად მდიდარი ქვეყნებიდან ღარიბ ქვეყნებს გადაეცემა. ეს მონაცემები მოიცავს არა მხოლოდ ფულად დახმარებებს, უცხოურ ინვესტიციებსა და სავაჭრო ნაკადებს, არამედ არაფინანსურ ტრანსფერებსაც — ვალის ჩამოწერა და ცალმხრივი ტრანსფერები, როგორიცაა შრომელთა ფულადი გზავნილები და აღურიცხავი კაპიტალის გადინება, რაც ბოლო პერიოდში სამაოდ გაიზარდა.

მათ მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგად გამოვლინდა, რომ ფულადი ნაკადები მდიდარი ქვეყნებიდან ღარიბი ქვეყნებისკენ უნიშვნელოა იმ ნაკადებთან შედარებით, რაც უკან მოედინება!

მე მხოლოდ ერთი რომელი-

ვინ არის დამნაშავე ამ უბედურებაში?

რამდენადაც კაპიტალის უკანონო გადინება არის აღნიშნული პრობლემის მთავარი ნაწილი, პრობლემის მოგვარება აქედან უნდა დაიწყო. კომპანიები, რომლებიც იტყუებიან ანგარიშგაქტურებაში, არიან აშკარა დამნაშავეები, მაგრამ რატომაც მათთვის ასე ადვილი აღნიშნული ვითარებისათვის თავის დაღწევა?

წარსულში, საბაჟოს თანამშრომლებს შეეძლოთ შეეჩერებინათ ტრანზაქციები, რომლებიც საეჭვოდ გამოიყურებოდა, რაც თითქმის შეუძლებელს ხდიდა მათ მოტყუებას. მაგრამ მსოფლიო საგადასახადო ორგანიზაციაში განაცხადეს, რომ ყოველივე ეს ვაჭრობას ხდიდა არაფექტურს. ამიტომ, 1994 წლიდან საბაჟოს თანამდებობის პირებს მოეთხოვებოდა, რომ ინვოისში მოცემული ფასი მიიღონ ნომინალურ ღირებულებად გარდა ძალიან საეჭვო შემთხვევებისა, რაც ართულებს უკანონო გადინების ფაქტების გამოვლენას.

მიუხედავად ყველაფრისა, კაპიტალის უკანონო გადინება ვერ განხორციელდება საგადასახადო თავშესაფრების გარეშე. როდესაც საქმე ეხება საგადასახადო თავშესაფარს, დამნაშავეების იდენტიფიცირება რთული არ არის: მსოფლიოში არსებობს 60-ზე მეტი მათგანი და მათი უმეტესი ნაწილის კონტროლირება ხდება დასავლეთის რამდენიმე ქვეყნის მიერ. არსებობენ ევროპული საგადასახადო თავშესაფრები, როგორცაა ლუქსემბურგი და ბელგია. ასევე საგადასახადო თავშესაფრები აშშ-ში — დელავერი და მანჰეტენი. საგადასახადო თავშესაფრის უდიდესი ქსელის ცენტრი არის ლონდონის სიტი, რომელიც აკონტროლებს

საიდუმლო იურისპრუდენციებს ბრიტანეთის სამეფოზე დამოკიდებულ ზღვისგაღმა ტერიტორიებზე.

ზოგიერთი ქვეყანა, რომელთაც ძალიან უყვართ საუბარი მათ მიერ განხორციელებულ ფინანსურ დახმარებებზე, არიან სწორედ ისინი, რომლებიც განვითარებად ქვეყნებს მასობრივად ქურდავენ.

ღარიბი ქვეყნებს არ ესაჭიროებათ ქველმოქმედება. მათ ესაჭიროებათ სამართლიანობა!

ჩვენ შეგვეძლო ჩამოგვეწერა ჭარბი დავალიანებები ღარიბი ქვეყნებისათვის და მიგვეცა მათთვის თავისუფლება, დაეხარჯათ თავიანთი ფული განვითარებაზე, ძველ ვალებზე საპროცენტო განაკვეთის გადახდის ნაცვლად;

შეგვეძლო გაგვეუქმებინა საიდუმლო იურისპრუდენციები და დაგვეჯარიმებინა ბანკირები და ბუღალტრები, რომლებიც ხელს უწყობენ ფულადი სახსრების უკანონო დინებას;

ჩვენ შეგვეძლო დაგვეწესებინა გლობალური მინიმალური გადასახადი კორპორატიულ შემოსავალზე, რაც გამორიცხავდა კორპორაციების განზრახვას, საიდუმლოდ გადაიტანონ თავიანთი ფული მთელ მსოფლიოში.

ჩვენ ვიცით, როგორ მოვაგვაროთ პრობლემა, მაგრამ მისი განხორციელება ეწინააღმდეგება ძალაუფლების მქონე ბანკებისა და კორპორაციების ინტერესებს, რომლებიც მნიშვნელოვან მატერიალურ სარგებლებს იღებენ არსებული სისტემიდან.

კითხვა კი მდგომარეობს შემდეგში: გვაქვს კი გამბედაობა?

ამ პროფესორს პირადად რომ ვიცნობდეთ, კარგ ალიყურს ვაჭმევდი — ვის უნდა ჰქონდეს გამბედაობა? ლონდონის იმხელა ეკონომიკური სკოლა იქ აქვთ, აშშ-ის

„გლობალური ფინანსური ერთიანობა“, ნორვეგიის ეკონომიკის სკოლა, მტკიცებულებები და რაც კი რამეა საჭირო გამბედაობისთვის და ვისგან ითხოვენ გამბედაობას?

ჩემი წილი გამბედაობა რომ მაქვს, სწორედ ამიტომ, მიუხედავად არაპოპულარული აზრებისა, მაინც ჩემსას ვამბობ: რას აპყლიან „ჩვენები“ მძარცველ დასავლეთს, „ძალიან-ძალიან“ გვეხმარებოდნენ და გვეხმარებიან? მათთან არც პოლიტიკა გვაქვს და არც ეკონომიკა, მათ ჩვენ მიმართ მხოლოდ ერთი მიზანი ამოძრავებთ — საინტერესო ტერიტორია ვართ. ან ის რა აჩემებაა, რომ მსოფლიოში ბუნებრივი რესურსებით მდიდარი ერთ-ერთი ქვეყანა ვართ? კი, ვართ, მაგრამ ჩვენდაწილად და არა იმდენად, რომ მსოფლიო ტაციაობა ჰქონდეთ ჩვენს გამო...

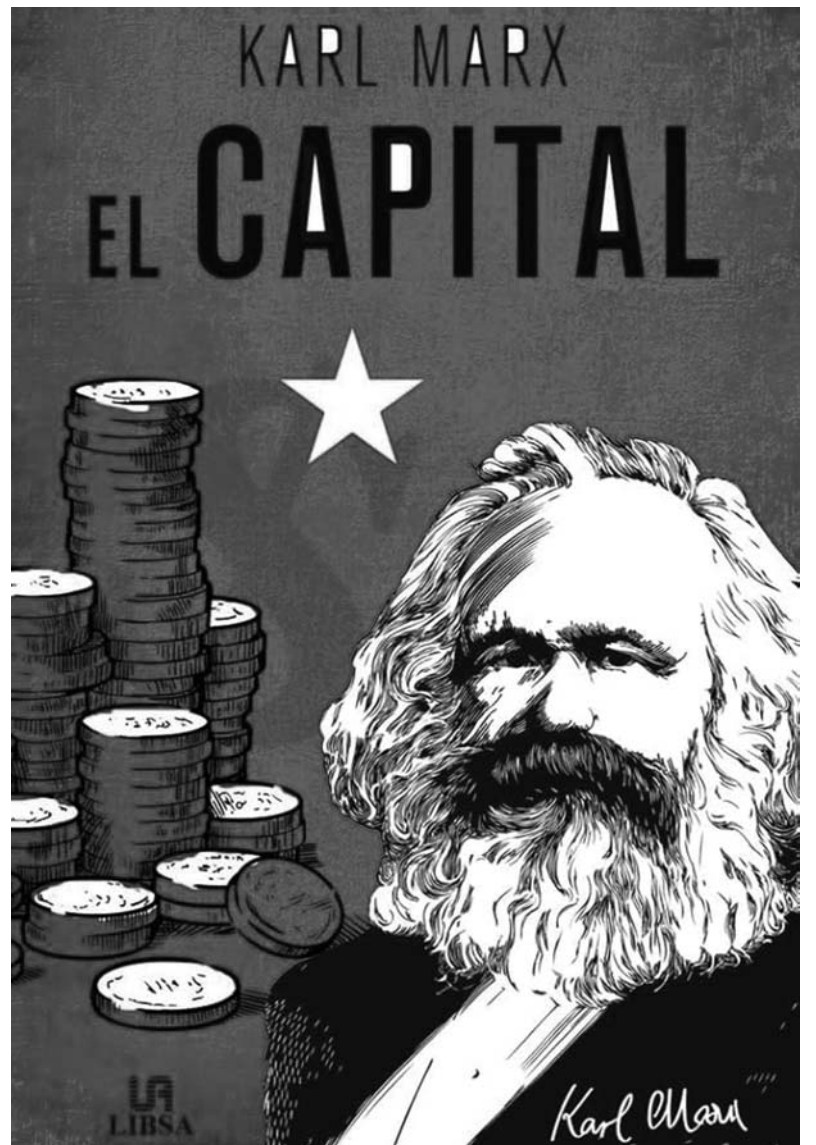
პოლიტიკონომიისა და დასავლეთის მძარცველობისა მოკლედ ვთქვით, ახლა ისიც ვთქვათ მოკლედ, ეკონომიკა პოლიტიკის მიღმა რანაირად გვაქვს. ათასჯერ გავიმეორებ, რომ საქართველოს ოთხივე გეოგრაფიულ მუხბელს ოკუპირებული აქვს საქართველოს ტერიტორიები; მათგან ერთს, ფაქტობრივად, სამუდამოდ, ორს კიდევ შეიძლება რამე მოუხერხო მეოთხეს დახმარებით და თვით მეოთხეს — დროებით. ოკუპანტ რუსეთზე ძველი და დიდი ოკუპანტი თურქეთია.

მხოლოდ რატომღაც ერთადერთ ადარებულ ოკუპანტზე, რუსეთზე ვთქვათ — მიუხედავად „ოკუპანტის“ ძახილისა, რეალობა გვიჩვენებს, რომ პოლიტიკასა და ეკონომიკას შორის ზღვარის გაღება რეალურად ბევრად უფრო რთულია, ვიდრე წარმოდგენაშია. ფაქტია, რომ 2022 წელს საქართველოსა და რუსეთს შორის საგადასახადო ბრუნვამ ისტორიულ მაქსიმუმს მიაღწია. მხოლოდ იმპორტის მხრივ საქართველომ რუსეთიდან 1,8 მლრდ დოლარზე მეტი ღირებულების პროდუქცია შეიძინა, რაც ქვეყნის მთლიანი იმპორტის ერთ-ერთ წამყვან წილად იქცა. ამავდროულად, რუსეთმა მნიშვნელოვანად გაზარდა ქართული პროდუქციის რუსულ ბაზარზე შეტანის წილი.

ბრიტანეთი ნიგერიას მარცხავსო, — მე მხოლოდ ერთი შეკითხვა მაქვს 2012 წლიდან, — ვინც საქართველოს სტრატეგიული ობიექტები უცხო ქვეყნებზე გაასხვისა, მათ შორის, მეტწილად ოკუპანტ რუსეთზე, პასუხი რატომ არ მოეთხოვება? ან როდის მოეთხოვება? — ეს ხომ საკუთარი ქვეყნის მარცხაა!!!

ეკონომიკური პრაგმატიზმი პოლიტიკურ რეალობაში — ეკონომიკური ურთიერთობების შენარჩუნება არ ნიშნავს პოლიტიკური კურსის შეცვლას. ეს არის პრაგმატული მიდგომა, რომელიც ეკონომიკური უსაფრთხოების საჭიროებასა და შიდა სტაბილურ უზრუნველყოფას ეფუძნება. მსგავსი მიდგომა მსოფლიოს მრავალ ქვეყანას აქვს, როდესაც პოლიტიკური ფონი დაძაბულია. აგერ არის რუსეთიც და ევროპაც, დღემდე რუსულ ენერგორესურსებზე არიან ჩამოკიდებული და ძველებურად ახორციელებენ შესყიდვებს.

„ეკონომიკა“ მეურნეობის მართვას ნიშნავს, „პოლიტიკა“ — სა-

ხელმწიფოს მართვის ხელოვნება. შესაბამისად, პოლიტიკონომია სახელმწიფოს სრული მართვაა.

არაერთი ფილოსოფოსი ცდილობდა აეხსნა, რატომ არის ზოგი ქვეყანა მდიდარი და ზოგი აბსოლუტურად ღატაკი, — ვფიქრობ, ესეც დაგაინტერესებთ.

ვხედავთ, რომ მდიდარ ქვეყნებში ფულის დიდი რაოდენობა ტრიალებს. ქვეყანაში ფულის რაოდენობა იზრდება მაშინ, თუ წარმოებული პროდუქცია სხვა ქვეყნებში გადის. თუ არ გადის, მაშინ ფული ხელიდან ხელში გადადის და მისი რაოდენობა არ მატულობს. მაშასადამე, საქართველო რომ გამდიდრდეს, აუცილებელია, გავზარდოთ ექსპორტი და შევამციროთ ექსპორტი. ვინც ამ მოსაზრებას იზიარებს, მათ მერკანტილისტები ეწოდებათ, — „მერკანტი“ იტალიურად ვაჭრს ნიშნავს. პოდა, პირადად მე, დიდი მერკანტილისტი ვყოფილვარ და იმასაც მივხვდი, რატომ გავგაჩინავენინეს საწარმოები, ფაბრიკა-ქარხნები და ზედსოფლის მეურნეობა დაურთო სააკაშვილის ბენდუქიძემ, — გასული საუკუნის 90-იანი წლებიდან გამიზნულად გაგვადარბეს!

საინტერესო ამბავია — მაგალითად, ინგლისის დედოფალმა ელისაბედმა კვირაში ორი „თევზის დღე“ დააწესა, ამ ორ დღეს ზორცის გაყიდვა იკრძალებოდა — გასაგებია, რომ ამ დღეებში თევზზე მოთხოვნილება იზრდებოდა. საბჭოთა კავშირშიც გვექონდა „თევზის დღე“, მაგრამ მხოლოდ ერთი დღე იყო და არც ზორცის გაყიდვა იკრძალებოდა, „ჯანმრთელობის ევიდის ქვეშ“ დაწესდა. დედოფალმა ინგლისურ შალზე მოთხოვნილების გასაზრდელად ბრძანება გასცა, რომ მიცვალებულის დაკრძალვა მხოლოდ შალის ტანსაცმლით შეიძლებოდა...

მეცნიერებს, რომლებსაც მიაჩნდათ, რომ მიწა და მიწაზე მოყვა-

ნილი პროდუქტი ქმნიდა სიმდიდრეს და ითხოვდნენ გლეხების წახალისებას, ფიზიოკრატები (ბუნებზე ძალაუფალნი) ეწოდებოდათ.

მერკანტილისტები და ფიზიოკრატები კი მიუახლოვდნენ ერთმანეთს, მაგრამ სხვათა მარცვის გარდა, სხვა გამდიდრების უტყუარი გზა ვერ აღმოაჩინეს...

აღამ სმითმა „აღმოაჩინა“ და დასკვნა, რომ სიმდიდრის საფუძველია შრომა. თუ ადამიანი შრომობს და მისი შრომა მხოლოდ მის არსებობას აკმაყოფილებს, მაშინ სინდირე არ იქმნება. ადამიანი უნდა მიხვდეს, რომ მან არ უნდა აკეთოს ყველაფერი, რაც სჭირდება, არამედ, უნდა აკეთოს ის, რაც ყველაზე კარგად გამოისდის. ანუ, პური ხაბაზმა უნდა გამოაცხოს და არ დაკარგოს დრო და ენერგია საკუთარი ღობის შეკეთება-შეღებვაზე. მან მთელი თავისი ენერგია პურის ცხობის კულტურის ამაღლებას უნდა მოახმაროს და შეძლებს პროფესიონალი მღვდლის დაქირავებას. იწყება ის, რასაც შრომის დანაწევრება ჰქვია.

მღვდლსა და ხაბაზს შორის მორიგება ფულით ხდება. მაშასადამე, ფული თავისთავად არ არის სიმდიდრე. ფული არის პროდუქტში ჩადებული შრომის, ენერგიის, სიმძლავრის საზომი...

მსოფლიოს თავზე მომჯდარი „პარაზიტები“ რომ არ იყვნენ, ალბათ, ბევრად საამური იქნებოდა ცხოვრება...

უნდა ვადიარო, — მგონი, ყურმოკერით მაინც, საჭირო ყოფილა პოლიტიკონომიის კურსი, ისე, რაღაცის ცოტა აზრზე მაინც რომ იყო...

მოკლედ, შეგვიძლია და, ამ თაღლითი დასავლეთის ხელში ნუ ვიქნებით ის ღარიბი საქართველო, რომელმაც მდიდარი თაღლითები კიდევ უფრო უნდა გაამდიდროს!

აიაა ჭაქლიძე

DISCOURS SUR L'ÉCONOMIE POLITIQUE.

LE mot *Oeconomie* ne signifie originairement que le sage & légitime gouvernement de la maison, pour le bien commun de toute la famille. Le sens de ce terme a été dans la suite étendu au gouvernement de la grande famille, qui est l'*Etat*. Pour distinguer ces deux acceptions, on l'appelle dans ce dernier cas, *Oeconomie générale*, ou *politique*, & dans l'autre, *Oeconomie domestique* ou *particulière*. Ce n'est que de la première qu'il est question dans cet article.

Quand il y auroit entre l'*État* & la *Famille* autant de rapport que plusieurs Auteurs le pré-

ისეთ მფავე ხასიათზე ვიყავი, ვერ გამამზიარულა ვერც „ხაბესა“ და „პაატა ბანის“ ინდურმა სიმღერამ „ზიტა და გიტას“ ვარიანტში და ვერც ტრამპი ძიას ნათქვამმა, ჩინეთმა მაგარი პარადი მოაწყო, ფიქრობდა, მეც ვუყურებდი, ჰოდა, მართლა ვუყურებდით და უცბად, მესმის; „ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა ისტორიულ გადაწყვეტილებას მოაწერა ხელი, თავდაცვის დეპარტამენტს სახელი შეეცვალა და ომის დეპარტამენტი ეწოდა.“ რაიო?

წლების წინათ, მგონი შევარდნაძის დრო იყო, ვიღაცამ რომ თქვა ჩვენთან, უშიშროების სამინისტრო კი არა, საშიშროების სამინისტრო უნდა ერქვასო, — ეს გამახსენდა და დაეჭვებულმა კალენდარს დავხედე, პირველი აპრილი ხომ არ არის-მეთქი.

ბიჯოო, რა მასტია ეს ტრამპი, შოუმენობა რომ გადაწყვიტა, მაინც მილიარდერი იქნებოდა!

ის კი არ გამიკვირდა, ისტორიული სახელი რომ დაუბრუნა დეპარტამენტს, არამედ იმან, რომ ყველაფრისთვის კუთვნილი სახელის დარქმევამ აქამდე მიიყვანა.

100%-ანია ტრამპი!

რაც ამერიკამ ომები წამოიწყო ხან ღიად და ხან დემოკრატიის სახელით, სირცხვილი იყო, თავდაცვის დეპარტამენტი რქმეოდა და მინისტრს თავდაცვის მინისტრი — რა თავდაცვა, ვისგან იცავდნენ თავს, გაქანებული ომის დეპარტამენტი და ომის მინისტრები იყვნენ.

თვითონ რა შოუმენურად ახსნა, მნიშვნელობა აღარ აქვს, მე კი მიწამლა. მის მიერ ამერიკაში მიღებული ერთი გადაწყვეტილება აბი გლუკოზასავით აქ მე წამაღდა და დამავიწყა, რომ ჩემი რომის თვითმფრინავი უჩემოდ უკვე დაეშვა რომში, მე კი თბილისში ვიმყოფები მძიმე დეპრესიაში, რადგან, ამასთანავე, ახალი პასპორტი მაქვს ასაღები, რომლის გაძვირების გამოც ცალი თირკმელი უნდა გავყვიდო.

ცოტა მოფერიანებულს მაინც დამაინტერესა, მოდი, გავიგო,

ჩემი წამოვლი „ქონჯოცი“

რანაირად ახსნა ამ გადაწყვეტილების მიღება, იქნებ, მეორე „აბი დონალდი“ მივიღო და უფრო უკეთ გავხდები-მეთქი და ჩავეძიე თავის რატრატით.

თურმე, ამ ძველი სახელის დაბრუნება ამერიკის ძლიერებას და მის მზადყოფნას გამოხატავს საკუთარი ინტერესების დასაცავად.

ბიჯოოო, სახელის დარქმევა რომ საქმეს შეელოდეს, იმ „პროფილაქტიკაში“ მამაოს გული კი არ წაუვიდოდა. ნამდვილი ამბავია: მგონი, „კარბურატორ-შიკია“ ის იმერელი ტიპი, იესო ჰქვია. ჰოდა, მივიდა მღვდელი რაღაც მანქანით, ძლივს მომაგორეს, მომხედეთ, რაღაცამ გაჰყვოდა. ჩახედა რომელიღაცამ, დაუსვა ღიაგნოზი და ორ საათში მობრძანდი, მამაო და მზად დავხედებო. მივიდა მამაო დათქმულ დროს და ის ბიჭი არ ჩანს,

ვინც დაიბარა. ვიღაც უხილავმა სამანქანე ორმოდან ამოსძახა, მამაო, მოითმინე, ახლავე მოგხედავენო.

გარეთ ცხელა, შიგნით ცხელა, მამაო ანაფორაშია, შეწუხდა კაცი, წყალი მაინც დამალევინეთო. ბოდიში, არ გვაქვს, მამაო, მაცივარი, რომ მოგვწყურდება, მარკეტში ვყიდულობთო. შეღონდა მღვდელი, იქვე საბურავზე ჩამოჯდა და, ღმერთი არ გწამთ, რომ მომხედოთ ვინმემო? ღმერთი როგორ არ გეწამს, მამაო, ავერ, მოდის იესო და მოგხედავსო. ვინაო? — დაუჭყვტია მწყურვალ და სიცხისგან გათანგულ მამაოს თვალები და მზის მხრიდან მოდის თხელი ვიღაც, ვერ არჩევს. მამაო, იესო მოდის! — ამოსძახა ორმოდან უჩინარმა ხმამ და — გულშეღონებულ მამაოს 15 წუთი ვასულიერებდითო. ჰოდა, დაარქვა ახლა ამან

თავდაცვის დეპარტამენტს ომის დეპარტამენტი და რა, მერე, ფაღარათი დამართა სი-კიტელას, პუტინ-მოკლეს, კიმ-არაადეკვატურსა და მოდი-პაპას თუ რა?

ტრამპი გულში ღიღინებდა, ამ ჩემ ფეხებს, ფაღარათი თუ არ დამართათ, შინაურები ხომ მაინც დავაფეთიანე ლუარსაბის დარეჯანივითაო, მაგრამ ხმამაღლა ნაფიქრი გამოუვიდა და ვარსკვლავებიჭუნა ვენსი ცისფერი თვალების ციმციმით ჩაეკითხა, „ლუარსაბის დარეჯანი“ რა კერძია, ლანჩზე იჭმევია? ტრამპმა გაიხარა, ძლივს რაღაც არ იცისო და დაუყვავა, შენ ჯერ პატარა ხარ, ჩემხელა რომ გახდები, გეცოდინება, როცა იმ ქვეყანაში მოხვდები, ჩვენ რომ ყოვლისშემძლე ცოცხალი ღმერთები ვგონივართ, ზოლო ჩვენი ქვეყანა სამოთხეო. აბა, იმას ხომ არ ეტყოდა, სანამ იმ დარეჯილ და სია-

ფანდ სააკაშვილთან ჩავიდოდი, ჩემი გადაგდება რომ მოინდომა, ვიკითხე, ვინ ჰყავთ ერის მამადო და რომ მითხრეს, მწერალი, ილიაო, კი გავიკვირე, მაგრამ რა დაწერა, მომიტანეთ, თვალი მაინც გადავავლო და იქიდან მარტო ეგ მახსოვს, რომ ლედი დარეჯანი ფერმერებს აწიოკებდაო.

დეპარტამენტს სახელი გადავარქვით და ახლა რა ვქნათო, — გაყინული თევზის თვალებით უკითხავს რუბიოს.

ტრამპს ცაში უკვე ანაპერობი ჰქონდა თვალები, ამიტომ სხაპასხუპით უთქვამს, ფედერალური უწყებები ვალდებული იქნებიან, ახალი სახელწოდება გამოიყენონ როგორც შიდა, ისე გარე დოკუმენტებში, ოცდაათ დღეში კონგრესს წარედგინოს ანგარიში ცვლილებების შესახებ და სამოც დღეში გეგმა მედოს წინ, როგორ მოახდენთ ამ სახელის საბოლოო ინტეგრირებას ყველა დონეზეო.

ოქეიო...

ფოქ, ჩვენ მოვიგეთ პირველი მსოფლიო ომი; მოვიგეთ მეორე მსოფლიო ომი... და მერე გადაწყვიტეთ, რომ ზედმეტად პოლიტკორექტულები გავმხდარიყავით და სახელი თავდაცვის დეპარტამენტად შევცვალეთ. დროა, დავუბრუნდეთ ნამდვილს — ეს არის ომის დეპარტამენტი! — აალივლივა ოქროცურვილი თმა ჩემმა „აბმა“.

კოკა-კოლას გათამაშება რომ იყო, თავსახურში ვითომ მოგება რომ ამოდიოდა და ამის გამო ხალხმა დაარქვა „თქვენ მოიგეთ სამში გრძელი“, ისეა ტრამპის ამერიკის მოგებები, მაგრამ იძახოს, ჩვენგან რა მიდის, იქაურმა „რესპუბლიკელებმა“ და „დემოკრატებმა“ არკვიონ, მაგარი დაახეთქა ტრამპმა თუ სიაფანდი, დებატები მაგათი მოგონილია და იღებატონ.

მე კი წამლად წამაღდა ტრამპი ძიას კიდევ ერთი წამოფრიკინება და, ისევე უქნია, ამერიკისთვის რუსეთის შეერთებული შტატები დაურქმევია, მით უმეტეს, რომ ალიასკას იჯარის ვადა 2027 წელს გასდის...

ზურა ომხმრელი

„რომ აკეთო, უნდა იყო, რომ იყო, უნდა იყოს“

ბატონებო, თქვენდამი პატივისცემისა და კეთილგანწყობის მიუხედავად, არ მგონია, თქვენ ამ წერილის წასაკითხად მოიცადოთ ისევე, როგორც არაერთი სხვა „ღია წერილის“ წასაკითხად ვერ მოიცალო! მე მაინც ვწერ იმის იმედით, რომ სანთელ-საქმეველი თავის გზას ოდესმე მაინც იპოვნის.

ახლა იმაზე მინდა გესაუბროთ, რაც განათლების მინისტრმა დააანონსა სიახლის სახით და ამ „სიახლის“ განსაზოგადებლად, მგონი, საბოლოო გადაწყვეტილებაც მიღებული გაქვთ — საქმე ეხება ახალი სადოქტორო განათლების პროექტის შინაარსსა და მის განხორციელებას.

როგორც ტელეეკრანიდან შევითქვე, სადოქტორო მომზადება ითვალისწინებს მეცნიერებისა და განათლების მენეჯერების მომზადებას, რაც, თურმე, ასე სჭირდება საქართველოს განათლების სისტემას, ანუ ქართველ ხალხს!

ეს იდეა, დარწმუნებული ვარ, ჩვენი განათლების მინისტრის თავში არ დაბადებულა, ისევე, როგორც განათლების სისტემის დეცენტრალიზაცია — ვინმე ამილახვრის თავში. დარწმუნებული ვარ, ეს ბრიუსელის მორიგი დავალებაა, რაც თუნდაც „ცალ ფეხზე მდგომმა“ განათლების მინისტრებმა უნდა შეასრულონ!

ბატონებო, თქვენ განათლებული ადამიანები ხართ, ძალიან მაღალკვალიფიციურ იურისტებად მიმაჩნხართ და ვფიქრობ, რომ სხვადასხვა ქვეყნების განათლების სისტემების მართვისა და ორგანიზაციის სისტემების პრინციპები და შინაარსი პროფესიონალურ დონეზე თუ არა, ზოგადად მაინც გეცოდინებათ — ერთი მითხარით, ბატონებო, როგორ წარმოგიდგენიათ მეცნიერების მენეჯერის საქმიანობა საქართველოში და მერე იმასაც თუ მეტყვით, რას ნიშნავს განათლების მენეჯერი საქართველოს სინამდვილეში, მე მთელ მეცნიერებას გადმოვალაგებ იმის დასამტკიცებლად, რომ ეს არის მეცნიერებისა და განათლების ისედაც მომკვდავი მდგომარეობის ლეტალურ დონემდე მიყვანის მცდელობა!

დამღუპველი პროექტების ხმაურიანი პრეზენტაციები ევროპის (ბრიუსელის შტაბის!) მეთოდი — ამის მიხედვით არც ისე ძნელია, თუ გულდასმით განვიხილავთ მათი რეკომენდაციის განხორციელების შედეგებს.

მენეჯერის ინსტიტუტს დაუბრუნდეთ — სამწლიანი სადოქ-

ღია წერილი საქართველოს პრემიერ-მინისტრს ირაკლი კობახიძეს, საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარეს შალვა პაპუაშვილს

ტორო პროექტით მომზადებულმა დოქტორმა მენეჯერმა როგორ უნდა მოახდინოს მეცნიერული დაწესებულებების ორგანიზება და მართვა? — აშშ-ში რადიკალურად განსხვავებული ისტორიული გამოცდილება არსებობს არა მარტო დარგების, არამედ სახელმწიფოს მართვისაც. საქართველო სხვა ისტორიული გამოცდილებისა და ტრადიციების ქვეყანაა, როგორც ჩვენი ახლო თუ შორეული მეზობელი ქვეყნები, რომელთა სახელმწიფოებრიობა ათეულ საუკუნეებს ითვლის — ბაბუაჩემს ამერიკის ხნისა ხეჭეჭურის ხე ედგა ეზოში.

ჩვენში და სხვაგანაც, მეცნიერების განვითარებას, ორგანიზაციასა და მართვას დიდი მეცნიერები ედგნენ სათავეში, ასევე — განათლებასაც! ამას გარდა, ჩვენში, როგორც წესი, საბოლოო გადაწყვეტილებას იღებს განათლების მინისტრი, სკოლაში — სკოლის დირექტორი, უნივერსიტეტში — რექტორი. მინისტრებად სანტეჟნიკოსებს, ციხის ზედამხედველებს, იურისტებს რომ ნიშნავდნენ, რომლებმაც განათლების მეცნიერების ინჟინერი არ იცოდნენ, იმდენად გვეყავს დღეს განათლებული სტუდენტები და უვაცი მოსაწავლეები, რომელთა უმრავლესობა ისე ამთავრებს სკოლასა თუ უნივერსიტეტებს, რომ წაკითხულიდან შინაარსის გამოტანა უჭირთ!

სკოლა იმართება მეცნიერული და ორგანიზაციული პრინციპებით. ჩვენს ინსტიტუტებში მომავალი პედაგოგიური კადრებისათვის იკითხებოდა „განათლების ორგანიზაციისა და მართვის პრინციპები“, რაც განათლების მეცნიერების (პედაგოგიის) ნაწილია. საქართველოს პედაგოგთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და გადამზადების რესპუბლიკური ინსტიტუტში მე ვიყავი „განათლების ორგანიზაციისა და მართვის მეცნიერების“ კათედრის გამგე.

სოციოლოგიის ერთ-ერთი ამოცანა ისიც არის, რომ დაასაბუთოს მოსწავლეთა რა რაოდენობაა ამ თუ იმ მაკრო თუ მიკრორაიონში და სად რამდენ მოსწავლეზე უნდა გაიხსნას სკოლები, რამდენი დაჯდება სკოლის ფინანსური უზრუნველყოფა. სოფელში თუ მოსახლეთა რაოდენობა მცირეა და სასკოლო ასაკის სულ 3-4 მოსწავლეა, მაშინ სოციოლოგები შეარჩევენ რაციონალურ ადგილს ასეთი სოფლებისათვის, სადაც გაიხსნება პანსიონის სახის სასწავლო ინტერნატი, მოსწავლეთა მიყვანას კი უზრუნველყოფს ადგილობრივი განათლების ორგანო. თქვენს პერსპექტივაში მომზადებული მენეჯერის ადგილი სად არის?

სკოლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შექმნა-განახლებაზე, რომლის შემადგენელი ობიექტების სახეობები და რაოდენობა მეცნიერულ დონეზე განსაზღვრული, ზრუნავს სკოლის სამწევო ნაწილის გამგე სათანადო სამსახურთან ერ-

თად, ასეა სამინისტროსა და უმაღლეს სასწავლებლებშიც. თქვენი პროექტით მომზადებული დოქტორი მენეჯერი რას აკეთებს, ან რა უნდა გააკეთოს? რატომ არ ამბობენ ამ პროექტის ავტორები? არ იციან თუ ჩვენ გვიმაღლავენ?

თქვე კაი ხალხო, ჩვენი ახალგაზრდული დოქტორები სამი წლის შემდეგ დაიწყებენ სხვადასხვა ქვეყნების საგანმანათლებლო და მეცნიერული კვლევების გამოცდილების შესწავლას, რომ ამბობთ, კი მაგრამ, ბიბლიოთეკებში სულ არ ხართ ნამყოფი?

საგანმანათლებლო პრაქტიკის გასაცნობად და ჩვენც მივდიოდით სხვაგან!

ყველა უბედურება გაუნათლებლობისა და უცოდინრობის შედეგია, უბედურებაა ის, როცა უვაცი მენცარს ასწავლის და უპირატესობა აქვს სწავლებისა, რადგან კათედრასთან ის დგას.

ერთხელ საჯარო ლექციაზე შალვა ნუცუბიძემ ბრძანა: ყველაფერზე წერა და ლაპარაკი მხოლოდ უცოდინარ კაცებს შეუძლიათო, სამწუხაროდ, მაშინ თბილისის უნივერსიტეტის მეოთხეკურ-

რაიკომის მდივანად „დააწინაურა“ და მალე ფინანსთა მინისტრად დანიშნა. პირადად ვიცნობდი მას, რადგან ნარკომანიასთან ბრძოლის კომისიასაც ხელმძღვანელობდა (ინჟინერი კაცი!) და მეც ამ კომისიის წევრი ვიყავი. იგი ძალიან კარგი, მაგრამ გულუბრყვილო კაცის შთაბეჭდილებას ტოვებდა. ალბათ, ამიტომ ეთანხმებოდა ხელმძღვანელობას მისთვის პროფესიულად შეუფერებელ თანამდებობებზე დანიშვნას. ორიოდ წლის შემდეგ, გაურკვეველ ვითარებაში, თავი მოიკლა! პატიოსანი კაცი იყო და იმი-

ფუნდამენტური ტომები გამოცემული მსოფლიო პედაგოგიური (საგანმანათლებლო) აზრის განვითარების ისტორიაში, სწორედ ქართველი მეცნიერების კორიფეს დავით ლორთქიფანიძეს ეკუთვნის ფუნდამენტური გამოკვლევა „იან ამოს კომენსკის პედაგოგიური მოძღვრება“, რომელიც რამდენიმე ენაზეა ნათარგმნი. ასევე დაწერა ნაშრომი უმანგი ობოლაძემ ჟან-ჟაკ რუსოს პედაგოგიური თეორიის შესახებ. ფასდაუდებელი წვლილი შეიტანა უცხოური საგანმანათლებლო თეორიებისა და პრაქტიკის ქართველთა შორის ცნობადობის ამაღლებასა და ქართული საგანმანათლებლო თეორიებისა და პრაქტიკის მსოფლიოსათვის გაცნობის საქმეში მსოფლიო სახელის ქართველმა მეცნიერმა შალვა ამონაშვილმა.

თავის დროზე, რომელსაც, საუბედუროდ, დღევანდელი „მოწინავე“ ე. წ. ინტელიგენცია „ბნელ წარსულს“ უწოდებს, ჩვენთანაც უამრავი ქვეყნის დელეგაციები ჩამოდიოდნენ ნებისმიერი დონის

სელ სტუდენტს პირიქით მეგონა და გამიკვირდა დიდი მოაზროვნის ეს ნათქვამი, მაგრამ ათწლეულის შემდეგ ჩემთვის ცხადი გახდა, რადგან ბრძნული აზრი მოუწოდებდა ჩვენთვის დიდ მეცნიერს!

ბატონებო! დარგის ხელმძღვანელად ამ დარგის უცოდინარი ადამიანების დანიშვნის პრაქტიკა არც თქვენ დაგიმკვიდრებიათ და არც თქვენს წინამორბედებს. ეს დიდი ხნის წინათ „დიდმა პოლიტიკოსმა“ შევარდნაძემ დაიწყო, რასაც რამდენიმე ტრაგიკული შედეგიც კი მოჰყვა. ერთ-ერთი მათგანი ერთობ რეზონანსული იყო და ამიტომ უნდა გაგახსენოთ:

დემურ დვალისვილი ინჟინერი იყო. საზღვაო ტრანსპორტის მშენებელმა მისმა ქარხანამ ფრთიანი კატარღის პროექტი შეიმუშავა და რეალიზაციაც მოახდინა. ამ კატარღამ ისეთი ეფექტი მოახდინა, რომ მსოფლიოს ბევრმა ქვეყანამ გამოთქვა მისი შესყიდვის სურვილი. ჰოდა, ეს წარმატებული საწარმოს ხელმძღვანელი იმჟამინდელმა ცკ-ას პირველმა მდივანმა

ტომ! ახლანდელბი თავსაც არ შეიწუხებენ თავიანთი „საქმიანობის“ კატასტროფის გამოც კი.

საბოლოოდ, მინდა გირჩიოთ, რომ მნიშვნელოვან პოსტებზე მაღალი დონის პროფესიონალები დანიშნოთ! საამისო ცოდნის ხალხი აქ თუ ვერ „აღმოაჩინეთ“, „საიმედო კაცები“ სხვაგან გააგზავნეთ სასწავლებლად, მაგრამ დეგრადირებულ ევროპაში კი არა, ღირსეულ ქვეყნებში, რომლებიც მიიღებენ ამა თუ იმ საქმის კეთების ცოდნას და მერე აღარ დაეშვით მათ ის, რაც თქვენს ბევრ „ქებულს“ დაემართა, როგორც ამილახვრის გვარის „მატარებელ“ განათლების მინისტრს და ბევრ სხვასაც...

და ბოლოს კვლავ გავიმეორებ: „რომ აშენო, უნდა იყო, რომ იყო, უნდა იყოს!“ ამის ზმირად გამეორება არც მოსაწყენია და არც უსარგებლო.

სამოქალაქო პატივისცემით

ზურაბ ცუცქერიძე
განათლების
მეცნიერებათა დოქტორი

„ომის სამინისტრო“ - მშვიდობის გარანტი?!

მსოფლიოში პოლიტიკური ვექტორი მკვეთრად იცვლება. ექსპერტ-ანალიტიკოსები მსგავს რადიკალურ ცვლილებებს ჯერ კიდევ შარშან გამოიციხავდნენ. თუმცა ვითარება მსოფლიოში შეიცვალა და ეს მოვლენები ჯერ კიდევ დიდხანს გაგრძელდება. ყოველივე ზემოთქმულს მიმდინარე მოვლენებიც ადასტურებს. გამოიკვეთა რეალობა — მსოფლიოს განვითარება მხოლოდ ერთ ვექტორზე კი არა, არამედ მრავალპროფილურ პოლიტიკაზე იქნება დამოკიდებული.

განვლილი კვირა და დღეები სწორედ ამის დასტური აღმოჩნდა. დავიწყოთ ჩინეთში გამართული მანხაის თანამშრომლობის ორგანიზაციის სამიტით. შეხვედრაზე ამ ორგანიზაციის წევრი ყველა ქვეყნის პირველი პირები, მათ შორის, კანდიდატი და დამკვირვებელი სახელმწიფოების მეთაურები იყვნენ შეკრებილი. გავრცელებული ინფორმაციით, ათეულობით ხელშეკრულებას მოაწერეს ხელი. განსაკუთრებით საყურადღებო აღმოჩნდა ჩინეთის მმართველის, სი ძინპინის იდეა. მსოფლიოში არსებული ფინანსურ-ეკონომიკური ვითარებიდან გამომდინარე, ზომ არ დადგა დრო, შექმნან ამ ორგანიზაციის ბანკი, რომელსაც საკუთარი ვალუტა თუ არა, ანგარიშსწორების ინდივიდუალური უფლებამოსილება ექნება.

ჩინეთის მმართველის წინადადებას დასავლურ ქვეყნებს შორის, პირდაპირ ვთქვათ, შოკი გამოიწვია. დღემდე გამოითქმება პროგნოზები თუ მოსაზრებები. დასავლეთ ევროპისა და აშშ-ის გამოცემები ღიად საუბრობენ მათი ქვეყნების წინააღმდეგ შეთქმულებაზე, რომელშიც ერთ-ერთი მთავარი როლი რუსეთს უკავია. თუმცა, რუსეთის პრეზიდენტის თანაშემწემ, იური უშაკოვმა ყოველგვარი შეთქმულების მცდელობა გამოიციხა. „მსგავსი რამ ჩვენს ხელისუფლებაში აზრადაც არავის მოუვა“, — ოფიციალურად განაცხადა ჩინოვნიკმა. თუმცა, ამერიკულ პრესას ყველაფრის თქმის უფლება აქვს, მით უფრო, თუ ისინი ე. წ. გლობალური ომის პარტია-ორგანიზაციებიდან ფინანსდებიან.

მხოლოდ „შოს“-ის სამიტის გამო არ ყოფილა მსოფლიოს ყურადღება ჩინეთისკენ მიმართუ-

ლი. 3 სექტემბერს პეკინში მეორე მსოფლიო ომის დასრულების მე-80 აღსანიშნავი სამხედრო აღლუმი გაიმართა. აქვე სათქმელია, ჩინეთში მსგავსი ღონისძიება, ანუ სამხედრო აღლუმი მხოლოდ ათ წელიწადში ერთხელ, ქვეყნის დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით იმართება ზოლმე. წლებადღე ღონისძიება დაკავშირებული იყო თავდაპირველად მეორე მსოფლიო ომის დასრულებისა და კვანტუნის არმიის დამარცხების დღესთან დაკავშირებით.

თუ ისტორიას გადავხედავთ, ნათლად ჩანს, რომ მეორე მსოფლიო ომი სწორედ ჩინეთში დაიწყო 1934 წელს, იაპონელთა ჩინეთში შეჭრის შემდეგ. სისხლისმღვრელმა ომმა 34 მილიონი ჩინელის სიცოცხლე შეიწირა. ამიტომაც არის აღნიშნული თარიღები ჩინელებისთვის მნიშვნელოვანი.

ცნობილია, რომ მეორე მსოფლიო ომში გამარჯვებულად და გერმანული ფაშიზმის დამარცხებლად ამერიკელი პრეზიდენტები საკუთარ ქვეყანას მიიჩნევენ. ეს ჩვენც გვეხება, რადგან ფაშიზმთან ბრძოლასა და იაპონიის ომში საქართველოს 350 ათასზე მეტი მოქალაქე დაიღუპა.

სამხედრო აღლუმს მსოფლიოს 30 ქვეყნის პირველი პირი ესწრებოდა. განსაკუთრებული ყურადღება, თავისთავად, რუსეთის პრეზიდენტის ვლადიმერ პუტინისა და ჩრდილოეთ კორეის მმართველის, კიმ ჩინ ინის პირისპირ შეხვედრა იყო. განსაკუთრებით საინტერესო კორეელის პუტინის „ტაუისისუისით“ გადაადგილება იყო. რუსეთის პრეზიდენტმა რაღაც უთხრა კიმ ჩინ ინს და ისიც უყოყმანოდ ჩაჯდა პუტინის „ლიმუზინში“. ჟუსნა-ლისტებმა დააფიქსირეს, რომ კიმ ჩინ ინთან ერთად მანქანაში ვიღაც უცნობი ახალგაზრდა ქალი სწრაფად ჩაჯდა. თავდაპირველად იგი კიმ ჩინ ინის შვილად მიიჩნიეს, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ იგი მისი უმცროსი და იყო.

პუტინის რეზიდენციაში მისვლის შემდეგ გაიმართა სამთავრობო მოლაპარაკება, რომელიც საათ-ნახევარს გაგრძელდა. ამის შემდეგ ორივე ქვეყნის მეთაურებმა პირისპირ კვლავ ხანგრძლივი საუბარი გამართეს. ერთობლივ ბრიფინგზე კიმ ჩინ ინმა განაცხა-

და, რომ ჩრდილოკორეელები ყოველმხრივ დაეხმარებიან მოძვე რუსეთს. თავის მხრივ, პუტინმა მადლობა გადაუხადა მათ კურსკის ოლქში გაწეული სამხედრო დახმარებისთვის. აღსანიშნავია კიდევ ერთი გარემოება: პეკინში სამხედრო აღლუმის დროს მას-პინძლის, სი ძინპინის მარჯვნივ პუტინი იდგა, მარცხნივ — კიმ ჩინ ინი. ამან დასავლეთისა და აშშ-ის გარკვეულ წრეებში შემოთქმება გამოიწვია. ამიტომაც დაწერა ღონისძიება სოცქსელში, რომ ჩინეთთან დაპირისპირების მიზეზით დაკარგეს რუსეთი და ინდოეთი.

დაიხ, ინდოეთს რუსეთის ნავთობის შესყიდვის მიზეზით ტრამპმა ქვეყანას 50%-იანი გაზრდი-

ლი გადასახადები დაუწესა. ამით განაწევენულმა ინდოეთის პრემიერ-მინისტრმა ნარენდრამ მოდიმ ჯერჯერობით შეწყვიტა კონტაქტები აშშ-სთან. გავრცელებული ინფორმაციით, ღონისძიება ტრამპმა ერთ კვირაში ოთხჯერ სცადა მოდისთან ტელეფონით დაკავშირება, მაგრამ მან ტრამპს არ უპასუხა. სამაგიეროდ, პეკინში პუტინთან ხელჩაკიდებული მივიდა მასპინძელ სი ძინპინთან. იქიდან გამომდინარე, რომ ნარენდრამ მოდი ჩინეთში 7 წლის განმავლობაში არ ყოფილა, ეს ფაქტი მრავლისმეტყველებია.

საქმე ის არის, რომ ღონისძი-

ტრამპმა ინდოეთს კატეგორიულად მოსთხოვა, უარი თქვას რუსეთისგან ნავთობისა და, საერთოდ, ენერგორესურსების შეძენაზე. ულტიმატუმმა მოდის გაცემა გამოიწვია, რადგან 2022 წლის სანქციების შემდეგ მას ევროპი-ნოვნიკებმა სთხოვეს, განეგრძო რუსეთისგან ნავთობის შესყიდვა, რომელსაც შემდეგ ევროპელები შეიძენდნენ. ამჯერად მოდიმ პოზიციები არ დათმო, უფრო მეტიც, პეკინში პუტინთან ერთად ერთი ავტომანქანით იმგზავრა და რუსეთის რეზიდენციაში მოლაპარაკებაც გამართა. ამიტომაც დაარქვეს დასავლელმა ჟურნალისტებმა გამართულ ღონისძიებას „ლიმუზინების დიპლომატია“.

საერთო ჯამში, აზიური ქვეყნები ზაფერდოვნად ცდილობენ აშშ-ის გავლენისგან თავის დაღწევას. ამიტომაც იგივე თემა წინ წამოსწია ღონისძიება ტრამპმა, რომლის განცხადებითაც, ინდოეთი და რუსეთი ჩინეთს დაუთმო.

ჩინეთიდან რუსეთის პრეზიდენტი ვლადიმერ პუტინი ჩავიდა, სადაც საკმაოდ საგულისხმო განცხადებები გააკეთა. მისი თქმით, იგი უკრაინის პრეზიდენტ ვოლოდიმერ ზელენსკისთან შეხვედრას არ გაურბის, მაგრამ სამიტი დეტალურად უნდა იყოს შეთანხმებული. ამის გარდა, პუტინი ვერ ხედავს აზრს, გააფორმოს რაიმე ხელშეკრულება ზელენსკისთან, რამდენადაც იგი, ფაქტობრივად, არალეგიტიმურია. პუტინის თქმით, ორმხრივი შეთანხმების მისაღწევად რიგი იურიდიული

ზაფერს ვენესუელაში ნარკოკარტელებთან საბრძოლველად. რით დასრულდება მათი ვოიაჟი, უცნობია. ვენესუელას პრეზიდენტმა ნიკოლას მადურომ საყოველთაო მობილიზაცია გამოაცხადა.

პოლიტიკური სიტუაცია აღმოსავლეთ აზიაშიც დაძაბული და გაურკვეველია.

„ბებერი ქალბატონის“ კონტინენტზეც დიდი არეულობაა. ევროპელი ექსპერტ-ანალიტიკოსები გაცხადებენ არიან ხელისუფლებაში მყოფი პირების პოზიციებით. საერთოდაც, ძნელია „ლიდერები“ ვუწოდოთ, რადგან მათი რეიტინგები მინიმუმამდეა დაცემული. თუმცა, თავად ყოველივეს არაფრად მიიჩნევენ. გასულ კვირას პარიზში საფრანგეთის პრეზიდენტ ემანუელ მაკრონის ინიციატივით გაიმართა უკრაინის ე. წ. მსურველთა კოალიციის შეკრება, რომელშიც თითქმის 30 ქვეყანა მონაწილეობდა. აღსანიშნავია, რომ აშშ-ის წარმომადგენელმა ღონისძიება 20 წუთში დატოვა, ზოლო ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი კირ სტარმერი, რომელიც აღნიშნული სამიტის ერთ-ერთი მხარდამჭერია, ვიდეოჩართვით მონაწილეობდა მასში. შეკრება კი უშედეგოდ დასრულდა.

აქვე აღსანიშნავია ის გარემოება, რომ ღონისძიება ტრამპმა ევროპულ ქვეყნებს მოუწოდა რუსეთის შეწყვეტისკენ, ეს იმ დროს, როდესაც თავად რუსეთთან ურთიერთობის გაღრმავება-გაუმჯობესებას ცდილობს.

საკითხების მოგვარება საჭირო.

ნებისმიერ ვიზავისთან შეხვედრაზე პუტინი უარს არ ამბობს, თუმცა, რანდევუს ადგილად მხოლოდ რუსეთის დედაქალაქს ასახელებს.

ამასობაში მსოფლიოში პოლიტიკური ვითარება უკიდურესად დაიძაბა. აშშ-ის პრეზიდენტმა თავდაცვის სამინისტროს (პენტაგონს) სახელი შეუცვალა და „ომის სამინისტრო“ უწოდა. მართალია, ეს სახელი პენტაგონს ადრეც ერქვა, მაგრამ ამან ახლა განსაკუთრებული მნიშვნელობა შეიძინა. მით უფრო, როდესაც პრეზიდენტის ბრძანებით, სამხრეთ ამერიკაში სამხედრო გემები და ავიაცია გაგ-

ევროპის ქვეყნებში კი ვითარება ბუნდოვანია. კერძოდ, გერმანიაში, გაზეთ „ბილდის“ ინფორმაციით, ადგილობრივი არჩევნების წინ, რომელიც 14 სექტემბერს უნდა გაიმართოს, ერთ-ერთი მაღალრეიტინგული პარტიის, „ალტერნატივა გერმანიისთვის“ 7 კანდიდატი გაურკვეველ ვითარებაში მოულოდნელად გარდაიცვალა.

შემოდგომა ახლახან დაიწყო, ჯერჯერობით კარგი არსად არაფერი ხდება, თუმცა, იმედი ვიქონიოთ, რომ მოვლენები სასიკეთოდ შეიცვლება.

ბია ბურდული

ამას წინებზე რუსთაველის გამზირზე, აკაცუკების თავმჯდომარეთან კარაბინით კაცი რომ დააკავეს და სახლში იარაღის მთელი არსენალი აღმოუჩინეს, ხომ გახსოვთ? ჰოდა, ეგ ლაბადიანი კაცი ყოფილა 62 წლის ვინმე მიხეილ ლეშაშვილი. მისი სახლებიც გაჩხრიკეს წავეკისა და თბილისში, აღმოუჩინეს 22 ერთეული ცეცხლსასროლი იარაღი და 810 ვაზნა. ამ საქმეში ორი უცნაური და, ცოტა არ იყოს, სასაცილო მომენტი იკვეთება: პირველი - რა უნდოდა კარაბინით შეიარაღებულ ლაბადიან კაცს რუსთაველზე? როგორც მისი ადვოკატი აცხადებს, იგი ტახზე სანადიროდ მიდიოდა და საერთო არაფერი აქვს აქციის მონაწილეებთან. ტახზე სანადიროდ რუსთაველზე? სად არის აქ ტახი? აი, ვეფხეებზე სანადიროდ რომ გამოსულიყო, კიდევ გავიგებდით და ჩვეულებრივ ამბად ჩავთვლიდით, მაგრამ რუსთაველზე ხომ ტახები დიდი ხნის წინათ გადაშენდნენ? დაახლოებით მაშინ, როცა ვახტანგ გორგასალმა ამ ადგილას კარავი დასცა და თბილისის მშენებლობა დაიწყო. კარგი, ხომ შეიძლება, ვინმე ლეშაშვილმა ორიენტაცია დაკარგა, ივრის ჭაღებში მიდიოდა და რუსთაველზე აღმოჩნ-

ნაპაღით ტახზე სანადიროდ რუსთაველზე

და? ხდება ზოლმე, მაგალითად, აგერ, ჩვენი ყოფილი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი სამი თუ ოთხი წლის წინათ მოსკოვში მიდიოდა, კრემლის თავზე ქართულ-უკრაინული დროშა უნდა აეფრიალებინა, მაგრამ თავი სანაზნაუროდ ამოყო და დაიჭირეს. თანაც ჩემს მეზობლად, კაცო, დაახლოებით 200 მეტრში. რომ მცოდნოდა, მიხა ჩემს მეზობლად იმდებოდა და თან ხინკალს ნთქავდა, იმ დამეს რა დამაძინებდა? დილით უბანში ვილაყამ დაიძახა, სააკაშვილი აქ არიო. აუ, შენ მოჩვენებები გაწუხებს-მეთქი. არც სხვებმა დაუჯერეს, თურმე მართალი ყოფილა.

ჰოდა, იმას ვამბობდი, მიშასაც ხომ აერია თავის დროზე რამსები? საერთოდ, „ნაცებს“, „გნაცებსა“ და „შმაცებს“ ახასიათებთ ეგეთი რაღაცები, ყოველთვის არ არიან იქ, სადაც უნდა იყვნენ, მაგრამ ბოლოს მაინც არიან იქ, სადაც უნდა იყვნენ. მაგ ვინმე ლეშაშვილმაც იბოდიდა აქციებზე, ხან მხარი ექცა, ხან გვერდი, ბოლოს კარაბინი აიღო და გავიდა ტახზე სანადიროდ, ვერ გათვალა, რომ ტახზე სანადიროდ ივრის ჭაღებში თუ არა, სოლოლაკში მაინც უნდა ასულიყო, თითო-ოროლა ტახი მაგ მიდამოებშიც დარბის ზოლმე.

იცით, რა მაინტერესებს? ლეშაშვილმა რომ უთხრა თავის ადვოკატს, მე დამნაშავე არ ვარ, რუსთაველზე ტახი უნდა მომეკლა, სანადიროდ გამოვედიო, ამ ადვოკატმა დაიჯერა? ეტყობა, დაიჯერა, თორემ ხომ არ გამოვიდოდა და მის ნათქვამს არ გაიმეორებდა? ისე, რაღა დაგიძალოთ და... ხან მგონია, რომ ზოგიერთი ადვოკატი თავის კლიენტთან ერთად უნდა დააპატიმრონ.

ბელა ზემელაშვილი

რა უნდა ვიცოდეთ კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა დაცვის შესახებ

15 გვ.

ნიერი მოსარგებლის) თანხმობის გარეშე, უშუალოდ ან მესამე პირთა მეშვეობით ჩაატაროს ძეგლზე გადაუდებელი სარეაბილიტაციო სამუშაოები. ამ პუნქტით განსაზღვრული გარემოებების არსებობისას სამუშაოების ძეგლის მესაკუთრის (კანონიერი მოსარგებლის) თანხმობის გარეშე ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს მხოლოდ სასამართლო.

— არქეოლოგიური ობიექტი ან მიწის ნაკვეთი, რომელზეც ეს ობიექტია განთავსებული, არ არის სახელმწიფოს საკუთრება ან ფლობისა და სარგებლობის უფლებით გადაცემულია სხვა პირზე, ამასთან, მესაკუთრე არ არის თანახმა, არქეოლოგიურ ობიექტზე ჩატარდეს სარეაბილიტაციო, კვლევითი ან არქეოლოგიური სამუშაოები, თუმცა, ეს აუცილებელია სამეცნიერო საკითხების გადასაჭრელად, ან თუ არქეოლოგიურ მემკვიდრეობას სამშენებლო, სასოფლო-სამეურნეო, სამრეწველო და სხვა სახის საქმიანობით ან ბუნებრივი პროცესების შედეგად დაზიანება ან განადგურება ემუქრება. მესაკუთრის (მფლობელის) თანხმობის გარეშე სამუშაოების ჩატარების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს სასამართლო, რომლის საფუძველზეც სამინისტრო გასცემს შესაბამის ნებართვას.

პრობლემის მიმოხილვა

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის კუთხით პრაქტიკაში

ერთ-ერთ მთავარი პრობლემა წარმოადგენს სარეაბილიტაციო სამუშაოების კანონის შესაბამისად წარმართვა. ერთი მხრივ, მესაკუთრეები ხშირად ახორციელებენ სამუშაოებს ყოველგვარი ნებართვის გარეშე, რაც უმეტეს შემთხვევაში აზიანებს ძეგლს. მეორე მხრივ, სახელმწიფოს მიერ განხორციელებული სარეაბილიტაციო სამუშაოები ხშირად არ არის შესაბამისობაში კანონის მოთხოვნებთან, რაც ასევე იწვევს ძეგლის დაზიანებას.

— კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა ხშირად მხოლოდ აქტივისტებზეა დამოკიდებული და სახელმწიფო ამ კუთხით სამართლებრივ რეგულაციებს ეფექტურად არ აღასრულებს.

— პრაქტიკაში ძალიან ხშირად ირღვევა ძეგლის დაცვის როგორც ინდივიდუალური, ისე ზოგადი დამცავი ზონა, რაზეც სახელმწიფო სათანადოდ არ რეაგირებს.

— არ ხდება ავარიული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების სახელმწიფოს მიერ გადაუდებელი წესით შეკეთება, მაშინ, როდესაც იქ მცხოვრებთა სიცოცხლესა და თავად ძეგლის არსებობას რეალური საფრთხე ემუქრება.

— კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის სტატუსი ხშირად მინიჭებული აქვს ისეთ შენობებს, რომელთაც არ გააჩნიათ ისტორიული ან კულტურული ღირებულება, რაც დაკავშირებული იქნებოდა მის სიძველესთან, უნიკალურობას ან ავთენტურობასთან. აღნიშნული პრობლემას უქმნის თავად ძეგლის მესაკუთრის ძეგლის სტა-

ტუსის მოხსნა გართულებულია, რაც ასევე მესაკუთრეებს ხშირად გაუმატრებლად ზღუდავს.

საქართველოს ბაზა

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა რეგულირდება შემდეგი კანონებით „საქართველოს სივრცის დაგეგმარების, არქიტექტურული და სამშენებლო საქმიანობის კოდექსი“ - საქართველოს კანონი;

— „კულტურული მემკვიდრეობის შესახებ“ - საქართველოს კანონი;

— „მუზეუმების შესახებ“ - საქართველოს კანონი;

— „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ - საქართველოს კანონი;

— ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2016 წლის დადგენილება №14-39 „ქ. თბილისის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების წესების დამტკიცების შესახებ“;

— საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისის №261 დადგენილება „ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების ძირითადი დებულებების შესახებ“;

— საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ივნისის №255 დადგენილება „მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და შენობა-ნაგებობის ექსპლუატაციაში მიღების წესისა და პირობების შესახებ“.

მოამზადა
ლევან ჭილაძემ

იურიდიული რჩევები

პასუხები ნადირობის უფლების
მოპოვებასთან დაკავშირებულ შეკითხვებზე

— რა დოკუმენტები მჭირდება ნადირობის უფლების მოპოვებისათვის?

— მაგალითად გადამფრენ ფრინველებზე ნადირობის მსურველებმა ნადირობისას თან უნდა იქონიონ გარემოდან გადამფრენი ფრინველების ამოღებაზე დაწესებული მოსაკრებლის (10 ლარი) გადახდის დამადასტურებელი ქვითარი (დედანი) და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისი ორგანოს მიერ გაცემული შესაბამისი

სანადირო თოფის შენახვისა და ტარების უფლების დამადასტურებელი დოკუმენტი. ამასთან, მოსაკრებლის გადახდა ხდება შემდეგი წესით: მოსაკრებლის გადახდა შესაძლებელია საქართველოს ნებისმიერ ბანკში, მიმღების ბანკი: სახელმწიფო ზაზინა, ბანკისკოდი: 220 101 222; ანგარიშის ნომერი: №200122900; ბიუჯეტის შემოსულობების სახის განმსაზღვრელი სახაზინოკოდი: 3033; განმარტება მოსაკრებლის გადახდისათვის: ბიუჯეტის შემოსულობების სახის განმსაზღვრელი სახაზინო კოდი 3033 წარმოადგენს 9-ნიშნის კოდის ბოლო ოთხ ციფრს, რომელიც უცვლელია (ერთი და იგივეა ყველა თვითმმართველი ერთეულისათვის — ქალაქი, რაიონი). 9-ნიშნის კოდის პირველი ციფრი არის 3, რომელიც ასევე უცვლელია და ნიშნავს ამკრეფის კოდს, ამ შემთხვევაში არასაგადასახადო შემოსულობებს. ზოლო შუა 4 ციფრი სხვადასხვაა იმ თვითმმართველი ერთეულის შესაბამისად (ქალაქი, მუნიციპალიტეტი), სადაც წარმოებს თანხის გადახდა. ზოგადად კოდი ასე გამოიყურება: 3 XXXX 3033 მაგალითად: თბილისისთვის ბიუჯეტის შემოსულობების სახის განმსაზღვრელი სახაზინო კოდი: 3 0077 3033; ახმეტისთვის 3 0054 3033; რუსთავისთვის 3 0006 3033; ქუთაისისთვის 3 0018 3033; ლენტეხისთვის 3 0031 3033 და ა.შ.

— სად არის აკრძალული ნადირობა?

— ნადირობა აკრძალულია სახელმწიფო ნაკრძალებში, ეროვნულ პარკებსა და მათ გარშემო 500-მეტრიან ზონაში, ასევე საქართველოს ქალაქების ადმინისტრაციულ საზღვრებში.

— რა მეთოდებით შეიძლება ნადირობა?

— აკრძალულია მცენარეული საფარის დაწვა; გარეულ ფრინველთა კვრცხის შეგროვება და გაყიდვა; ცხოველთა ბუდეების, ბუნავების, საცხოვრებელი ადგილების მოშლა ან განადგურება; ცხოველთა მასობრივი მოპოვების საშუალებებით — ყოველგვარი ეუსტარული ან ქარხნული წესით დამზადებული ბადეებით, საფანგებით, მარყუჟებით, აგრეთვე ორმოებით, სარეგავებით (სარეგაველებით), ხმოვანი სიგნალების გამოყენებით ელექტრონული (მათ შორის, ავტონომიურ კვების წყაროზე მომუშავე) მოწყობილობების მეშვეობით ფრინველის მოზიდვა, საწამლაკით, სანადირო იარაღზე დამონტაჟებული რეფლექტორებით, ასაფეთქებელი საშუალებების გამოყენებით, თოფებისა და სხვა თვითმსროლელი იარაღების დაგეგმვა; ნადირობა და/ან ცხოველთა მოპოვება (დაჭერა) თვითმფრინავიდან, ვერტმფრენიდან, ავტომობილიდან, მოტოციკლიდან, კატარღებიდან, ძრავიანი ნაგებიდან და სხვა მოტორიანი სატრანსპორტო საშუალებებიდან, მათ შორის, ღამით განათებული ფარებისა და პროექტორების მეშვეობით, ცხოველთა დევნა სატრანსპორტო საშუალებებით, წყალმცურავ ფრინველებზე ნადირობა ძრავაგამოურთველი მოტორიანი ნაგებიდან და კატერებიდან (მოპოვება დევნით), ასევე ნადირობა ღამის ცეცხლის დანთებით; სტიქიური უბედურებების (წყალდიდობა, ხანძარი, დიდი თოვლი და სხვა) დროს დაუძღურებული ცხოველების მოპოვება, აგრეთვე მათზე ნადირობა წყალში გადასვლისას ან სხვა დაბრკოლებების გადალახვისას, მათ შორის, სტიქიური უბედურებისაგან თავის დაღწევის დროს.

— დაშვებულია თუ არა სასროლი ბადით თევზაობა?

— სამოყვარულო და სპორტული თევზჭერა დაშვებულია სასროლი ბადით მთელი წლის განმავლობაში. აკრძალულია სასროლი ბადის გამოყენება, რომლის დიამეტრი 4,5 მეტრზე მეტია, ზოლო თვლის ზომა — 20 მმ-ზე ნაკლები.

ტელ: 555 75-04-45

გთხოვთ, შეკითხვები გამოგზავნოთ გაზეთის
ელექტრონულ ფოსტაზე: saertogazeti@yahoo.com

E-mail: Saertogazeti@yahoo.com

სასჯელი სამშობლოს თავისუფლებისთვის

(დასასრული.
დასაწყისი იხ. „სგ“ N31)

კანონიერი პურების გამოგზავნილი „გრევი“

ციხის ცხოვრება საინტერესო იყო. სამი თვე ორთაჭალის, მერე კი კაგებეს ციხეში გადაგვიყვანეს. ციხეში პატიმრები ერთმანეთთან ბილწი სიტყვებით ურთიერთობდნენ, მათ შორის, ქალებიც. ქალთა კორპუსში კაცების ხმებიც შემოდიოდა და ისეთი გინებები ისმოდა, მსგავსი არასდროს გამიგია. ჩვენი შეყვანიდან რამდენიმე საათში გინება შეწყდა. მეორე დღეს ზედამხედველმა ციხის უფროსთან ჩამიყვანა, სადაც ინაურის მოადგილე შადურიც დამხვდა, ასევე შს-ის მინისტრი, მითხრეს: თუ პრობლემა შეგექმნებათ, გაბუნია პირით ხმა მოგვაწვდინეთ. ზედამხედველებს პატიმართან დაკონტაქტების უფლება არ ჰქონდათ, მაგრამ, როგორც კი ამ გოგონას გადამცეს, მან ჩუმად ჩამწერა, „გრევი“ გამოგიგზავნესო. „გრევის“ თურმე კანონიერი ქურდები აგზავნიდნენ, მე ეს საიდან უნდა მცოდნოდა, ამიტომ ვუთხარი: ალბათ, მამაჩემმა გამოგიგზავნა-მეთქი. ზედამხედველს თვალები გაუფართოვდა და მეკითხება, მამათქვენი ქურდიო. არა, გეოლოგი-მეთქი, — გაეხედე გაკვირვებულმა, რადგან ვერ მივხვდი, ეს რატომ მკითხა. თურმე „გრევი“ ქურდებისგან არის მოსული, რასაც რიგითი პირი ვერ შემოგზავნიდა. საკანში რომ შევედი, პატიმრებმა მითხრეს: კარგად დალამდეს, მიწნარდეს სიტუაცია და მერე გაეცხნათო. გულში ვფიქრობ, რატომ

მიმაღავენ მამაჩემის გამოგზავნილ ამანათს-მეთქი. დალამდა, „გრევი“ გაეცხენი და შიგნით ტორტი და შოკოლადის ფილები აღმოჩნდა. ბოლოს გავარკვიე, რომ ეს ქურდული „გრევი“ იყო, რომელიც იმ დროს ციხეში მჯდომმა კანონიერმა ქურდებმა გამოგიგზავნეს. ეს წარმოუდგენელი რამ იყო, რადგან, როგორც გითხარი, ციხეს მერევე პოლიცია ეცავდა და იქ ბუზიც ვერ შემოფრინდებოდა.

სიკვდილისჯილის წარიღი

როცა ბადრაგებს პატიმრები პროცესზე გაჰყავდათ, ქალებსაც და მამაკაცებსაც ერთ მანქანაში სვამდნენ. ერთ-ერთი პატიმარი ქალი, როცა საკანში დაბრუნდა, პატარა ოცკაპიკიანი შოკოლადი მომაწოდა — სიკვდილისჯილმა გამოგიგზავნაო. წესიერად არც შემინდავს, ისე დავეთაროვე, სადაც ჭურჭელი გვედო. მერე საკანში ჩხრეკა ჩატარდა, შოკოლადი, როგორც აკრძალული ნივთი, ნაგავში ჩააგდეს. მას ქაღალდი მოსძვრა და იატაკზე დავარდა. ერთ-ერთმა პატიმარმა ქაღალდი გადასაგდებად აიღო და უცებ შენიშნა, რომ ზედ რაღაც ეწერა. მაშინვე მომაწოდა. მაშინ სიკვდილისჯილების საქმეები რუსეთში საჩივრდებოდა. შოკოლადის ქაღალდზე ეწერა: ახლა პროცესზე მივდივარ, სადაც ჩემი სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხი წყდება, ან დახვრეტას მომიხვნიან ან სიცოცხლეს მაჩუქებენო. თუ დახვრეტას სიცოცხლით შემიცვლიან, იცოდეთ, რომ ამ სიცოცხლეს თქვენ შემოგწირათო. ამ ამბავმა სრულიად შემიცვალა კრიმინალებზე წარ-

რუბრიკის დღევანდელი სტუმარი უფლებადამცველი ნანა პაპაბიძე პოპულარული წლების წინ ბავშვობაშივე გახდა. ლალი, გულანთებული, შემდგომ კი მეგრძოლი, გაბედული, შეუპოვარი, მუშაობის სულის პატრონი სკოლის დამთავრებისთანავე დისიდენტური მოძრაობის ფერხულში ჩაება. 17 წლის ასაკში ბრალი 120 პოლიციელის ცემაში დასდეს და 5-წლიანი პირობითი სასჯელი მიუსაჯეს. 20 წლის ასაკში კი კიდევ ერთი აბსურდული ბრალდებით ციხეში აღმოჩნდა. რეალურად, სასჯელი სამშობლოს თავისუფლებისთვის ბრძოლისთვის მოიხდა. როგორც თავად ამბობს, სტუდენტობიდან სწორედ ერთ მთავარ საქმეს — ქვეყნის სიყვარულს, დამოუკიდებლობას და თავსუფლებას ემსახურება. მან ამ ბრძოლაში გულისა და სულიერების მთელი სიღრმე ჩააქსოვა.

რა მისწერა სიკვდილისჯილმა პატიმარმა, სად უპირებდნენ გადასახლებას, რა „გრევი“ მიართვეს პატიმრობის პირველივე დღეს კანონიერმა ქურდებმა, რატომ გაუგზავნეს ზაფხულის ცხელ დღეებში შრომლებმა ციხეში შუბა და ჩექმები, ამ მიმე, სულისშემძვრელ ისტორიებს უფლებადამცველი ნანა კაკაბაძე თავად გვიამბობს:

მოდგენა. მე სასჯელს სამშობლოს თავსუფლებისთვის ბრძოლისთვის ვიზიდი. სიკვდილისჯილი რომ მოგწერს, თუ გადავრჩი, ჩემს გადარჩენილ სიცოცხლეს იმ იდეას შევწირავ, რისთვისაც თქვენ ციხეში ზიხართო, წარმოგიდგენიათ, ეს რას ნიშნავს. ჩემთვის ძალიან მძიმე იყო ამის წაითხვა, ცრემლები ვერ შევიკავე.

ბათსირილი გვირაბი და ლირსული პასუხი

იზოლატორი, სადაც მე ვიჯექი, მკაცრი იყო. იქიდან არასდროს არავინ გაქცეულა. ვხედავ, შემოდის ზედამხედველი და მეუბნება, სამედიცინო ოთახში უნდა წამოგვყვო. კანონიერი ქურდები ფულს იზიდნენ და „რეზბაღი“ გადმოჰყავდათ. იქ გათბობის მილი გაუფართოვებიათ და მილიდან მესმის ხმა: შეიძლება, აქიდან ცოცხლები ვეღარ გახვდეთ, ამიტომ თქვენთვის გვირავი გათხარეთ, რათა ციხიდან გაგიყვანოთ. დღეს ღამე მოგაკითხავენ და წამოყვებით. ამ შემთხვევაზე უარი განაცხადე: აქ ისეთი საქმისთვის ვზივარ, ციხიდან გაპარვა არ შემეფერება-მეთქი. გვირავის გამთხრელები და გაქცევის ორგანიზატორები გაიპარნენ, თუმცა ბევრი მათგანი ჩაოცეს, ორი-სამი დაიჭირეს. აქ ნიშნდობილი იმ დამოკიდებულებამ, რასაც ჩვენს მიმართ, როგორც თავისუფლების იდეისთვის მეგრძოლთა მიმართ იჩენდნენ.

ლაპარანტი ბერიას საკანები

სამი თვის შემდეგ კაგებეს ციხეში გადაგვიყვანეს. „პაღვლებში“ ვიყავით, რასაც ბერიას საკანებს ეძახდნენ. იქ კვირაში ერთხელ ზედამხედველი პროკურორი მოდიოდა, რომელიც მეკითხებოდა, პრეტენზია ხომ არაფერი გაქვსო. ეს იმდენად სასაცილო, ცინიკური შეკითხვა იყო (მეტი რა პრეტენზია უნდა მქონოდა, ციხეში ვიყავი გამოკეტილი არაფრის გამო, არ ვიცოდი, როდის მომკლავდნენ),

ამ კაცის დანახვაზე ისტერიკული სიცილი მიტყდებოდა. ახლანდელი ციხე სანატორიუმია იმასთან შედარებით, რა პირობებშიც მე ვიყავი. ზედამხედველებს პატიმრებთან კონტაქტი ეკრძალებოდათ. რომ გაჰყავდი, ერთმანეთსაც არ ელაპარაკებოდნენ. დერეფნებში სქელი ნოხები

თვის უთქვამს: რუსეთის გადაწყვეტილებით, ბავშვები ციმბირში მიჰყავთო. რეზო თამრიკოვ გიჟდებოდა. მაშინვე წამოდგარა. შევარდნაძეს მიუძახებია, რას აპირებო. იმას, რასაც თქვენ გააკეთებდით, თქვენს შვილს ციმბირში რომ აგზავნიდნენო. რეზო ჩემს მშობლებს დაურე-

ვგო, ფეხის ხმაც რომ არავის გაეგო, პირდაპირ სამარეში იყავი. ერთადერთი შემხარავი ხმა, რაც გვესმოდა, ტელეფონის ზარი იყო. რკინის ყუთში იყო ტელეფონი, სადაც გამოძიებლისგან ირეკებოდა, თუ ვინ უნდა გაეყვანათ დაკითხვაზე. ეს დასახვრეტად გაყვანის ტოლფასი იყო. ზარის გაგონებაზე ციხეში სუნთქვა წყდება — ყველა ელოდებოდა, ზედამხედველი ვის გაიყვანდა. სხვა „კარმუშკა“ რომ გაიღებოდა, დანარჩენი პატიმრები შევებით ამოისუნთქებდნენ. აი, ასეთ პირობებში ვიყავი ორი წელი.

საკანში შეგზავნილი შუბები და კოლბინის გადაწყვეტილება

1985 წელს მთელს საბჭოთა კავშირში პოლიტპატიმრების გათავისუფლების პროცესი დაიწყო. მაშინ რეიგანი საბჭოთა კავშირთან „გადატვირთვის პოლიტიკას“ აწარმოებდა. 1985-დან 87 წლამდე გულაგები პოლიტპატიმრებისგან დაიცალა. სწორედ ამ პერიოდში გათავისუფლდა მერაბ კოსტავაც. მოკლედ, გაგვითავისუფლეს, რასაც არ ველოდი. მანამდე კი ასეთი რამ მოხდა: ჩემი ოჯახი ეკონომიკურად საკმაოდ ძლიერი იყო — ოთხი-ხუთი „დუბლიონკა“ მქონდა სახლში თავისი ჩექმებით, ერთი დედაჩემმა რეზო ჩხეიძეს საფრანგეთიდან ჩამოატანინა. შუა ზაფხულია, იღება საკანი და ზედამხედველს ჩემთვის სამი „დუბლიონკა“ შემოაქვს თავისი ჩექმებით. ვიფიქრე, დედაჩემი ხომ არ გაგიჟდა, რად მინდოდა ამ გაგანია სიცხეში „დუბლიონკა“-მეთქი. თურმე, შევარდნაძეს რეზო ჩხეიძის-

კა და თავისთან მისვლა სთხოვა. მამა იხსენებდა, რეზოს ისეთი ტონი ჰქონდა, გვეგონა, დაგზირტესო. დედაც ეს ამბავი რომ გაიგო, გული წასვლია. მამას, თურმე, აღარაფერი ესმოდა, ოთახში რა ხდებოდა, მხოლოდ გუგუნი ჩამესმოდაო. რეზო ჩხეიძემ შევარდნაძეს უთხრა: „დონ კიხოტის“ გადაღებაზე ესპანეთში მივდივარ და პრესკონფერენციას პირდაპირ ტრაპზე ჩავატარებ. ვიტყვი, რომ ეს არის ქვეყანა, სადაც ჯანსაღი არსებობა წარმუდგენელია და ქვეყანას დაეტოვებო. შევარდნაძემ ურჩია, ინაურს დაელაპარაკო. თუმცა ინაურმა ყური არ შეიბერტყა. თენდებოდა, როცა თამრიკო ჩხეიძის დედას სადარბაზოდან ტირილის ხმა მოესმა. ზედა სართულზე მოსკოვიდან დანიშნული, ცეკა-ს მეორე მდივანი კოლბინი ცხოვრობდა. თავად რეზოც ცეკა-ს ბინებში ცხოვრობდა. თურმე, კოლბინს ქალიშვილი გარდაცვლია. რეზომ მაშინვე მასთან მისვლის გადაწყვეტილება მიიღო და უთხრა: თქვენ ხართ მამა, რომელიც ახლა ყველაზე მძიმე ტკივილს განიცდის. მე კი ვარ მამა, რომელსაც დღედღეზე სახლში შვილის მოსვენებას მიპირებენ. ჩემი შვილის სიცოცხლე მაჩუქე, თუ არადა, ისიც მალე შენს შვილთან ერთად აღმოჩნდებაო. რაშია საქმეო, უკითხავს კოლბინს, — ბავშვები ციმბირში მიჰყავთ, იქ ვერ გაძლებენ, ფაქტობრივად, მათ სიკვდილის განაჩენი გამოუტანესო. კოლბინს მაშინვე ბრეჟნევისთვის დაურეკავს. წარმოიდგინეთ, შვილმკვდარი მამა კოლბინი, რომელიც საქართველოში რუსეთის თვალი და ყური იყო, ამ დროს სხვისი შვილების გასათა-

ვისუფლებლად ბრუნებს ურეკავს. მისი გადაწყვეტილებით საქართველოში დაგვტოვეს. აი, ასეთი თავგადასავლები გადამხდა ციხეში. ეს, ერთი მხრივ, ჩემი ისტორიაა და მეორე მხრივ, საზოგადოების, რაც ნათლად აჩვენებს, თუ როგორი დამოკიდებულება იყო განსხვავებული აზრის მქონე ხალხებს შორის. დღეს შენს ტკივილს საზოგადოება ვერ აღიქვამს. მაშინ სამშობლოსადმი დამოკიდებულებას პატივს სცემდნენ. დღეს ვიდაც ნაძირლები ქვეყანას ორ შაურად ყოფიან და ქვეყნის სიყვარულს ამას უწოდებენ.

ილია მეორის შებენი

სკოლის მოსწავლე რომ ვიყავი, მორწმუნეობის გამომყვანებას ყველა ერიდებოდა, ეს აკრძალული იყო. პროტესტის ნიშნად სიონის ტაძარში სიარული დავიწყე. სწორედ ამ პერიოდში აკურთხეს ილია მეორე პატრიარქად. მან ადამიანების დამოკიდებულება ეკლესიის მიმართ აბსოლუტურად შეცვალა. იქამდე სიონს 5-6 მრევლი ჰყავდა. ხალხმა ეკლესიაში სიარული მასიურად დაიწყო. ილია მეორეს პატრიარქობის პირველივე დღეს მოვესწარი. მას მერე, ცხოვრებას მასთან ერთად მივყვებოდი, რაც ჩემთვის დიდი ბედნიერება იყო.

ვინც პატრიარქის გვერდით ტაძარში გავიზარდეთ, კარგად ვიცით, რას ნიშნავს ქვეყნისთვის თავისუფლება და როგორ არის ეს რწმენასთან გადაჯაჭვული. იმ პერიოდში ტაძარში განსაკუთრებული ელიტა, თანამდებობის პირების ცოლები, განათლებული საზოგადოება დადიოდა. 70-იანი წლებიდან 90-იანების ბოლომდე, ყველას ვცნობდი, ვინც კი მორწმუნე იყო. ჩვენ ერთი სხეული ვიყავით. მახსოვს, ერთ-ერთი ქადაგების დროს, მრევლმა პატრიარქს ჰკითხა: თქვენ უფალთან დამაკავშირებელი ხიდი

ლა კი არა, არამედ ქვეყნის თავისუფლებისთვის, უფლისთვის, რწმენისთვის ბრძოლა იყო. დისიდენტური მოძრაობის წევრები, ყველანი მორწმუნე იყვნენ. სხვა ქვეყნებში პირიქით, დისიდენტები ათეისტები იყვნენ. საქართველოში დისიდენტობა და მართლმადიდებლობა ერთი და იგივე იყო, რაშიც ეს მარცვლი პატრიარქმა ჩადო. ბედნიერებაა, რომ უფალმა ამ გზით მატარა. ერთხელ პატრიარქმა ქადაგებაში ასეთი რამ თქვა: თქვენ გგონიათ, თქვენი ნებით მოხვდით აქ, მაგრამ ასე არ არის, ასეთი ნება თქვენ არ გაგაჩნიათ. ტაძარში ერთადერთი გზით მოდიხარ — უფალი გემახის ისეთს, როგორიც ხარ, მისი დაბრკოლების უფლება არაგის აქვსო. ისე დაბერდი, თავზე ზამთარშიც არ დამიფარებია, რაზეც პატრიარქს შენიშვნა არასდროს მოუცია. მასთან საკმაოდ ახლოს ვიყავი, ყველა დღესასწაულზე ერთად ვტრავებოდით. მოგვიანებით თავად მომინდა, ეკლესიაში თავსაბურავი დამეფარებინა. ადამიანი თავისუფალი ნების გამოხატულებია. ეს ფორმლობა ფარისევლობაა და არა რწმენა. მთავარია გული, რწმენა. მთავარი შენ ხარ და არა თავსაბურავი. შეიძლება ტაძარში საერთოდ არ დადიოდე და უფალმა ისე მიგიღოს. წმინდა მამა შიო მღვინელი რამდენიმე დღით გარდაიცვალა და იმ ქვეყნად მოხვდა, მერე კლინიკური სიკვდილიდან გამოიყვანეს და სააქაოს დაბრუნდა, დიდი ორმო — მღვიმე გათხარა, შიგ ჩავიდა და იქ აღესრულა. კლინიკური სიკვდილიდან რომ გამოვიდა, ბერებს აღარ ელაპარაკებოდა. მამებმა სთხოვეს, გვითხარი, რატომ არ გველაპარაკებო, დუმილის მიზეზი რა არისო. მან მიუგო: მე იმქვეყნად ვნახე ის, ვისაც არ ველოდი და ვერ ვნახე ის, ვისაც ველოდი. ამით

აპრილს ყველანი ენის დასაცავად გავერთიანებულიყავით. სწორედ 14 აპრილიდან დაიწყო ჩემი არამართო რელიგიური, არამედ პოლიტიკური გზაც. დისიდენტური მოძრაობის წევრებმა დაიწყეთ მოძრაობა საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის. თამარიკო ჩხეიძე ისტორიკოსი იყო და დავით გარეჯში გადასახლეს, ვითომ მეცნიერმუშაკად. მარიკა ბაღდავაძე იქ მუშაობდა, მეც ეტაპობრივად ჩავდიოდი. გარეჯის კომპლექსი ჩემთვის განუყოფელი რამედ იქცა. ჩვენ პირველები ვიყავით, ვინც ვნახეთ, რომ ტაძარში სამხედროებს ღვთისმშობლის თვალები სამიზნეებად ჰქონდათ გამოყენებული.

დისიდენტური მოძრაობის წლებში უამრავ არაჩვეულებრივ ადამიანს დავუმეგობრდი. მოგეხსენებათ, დღეს ქვეყანაში როგორი ანტირუსული პროპაგანდა წარმოებს. იმ წლებში თუკი ვინმეს ვიხსენებ, ჩემს თავდადებულ მეგობრებად, მესაიდუმლოებად, საქართველოს მოკავშირეებად, ეს რუსი დისიდენტები იყვნენ. მათთან ერთად ჩემი ცხოვრების ურთულესი პერიოდი გავიარე, მათ შორის, ციხე, რაზეც ზემოთ გესაუბრეთ. წარმოიდგინეთ, მესამე კურსის სტუდენტი ციხეში რომ მოხვდები, ოჯახი რა დღეში იქნებოდა. დედა გინეკოლოგი მყავდა, მამა, გითხარით — გეოლოგი იყო, ქალაქში სულ შეიდი საავადმყოფო იყო და აქედან ზუთის მთავარი ექიმები ჩემი ნათესავები იყვნენ. საკმაოდ ელიტური სანათესაო მყავდა, ყველა მაღალი თანამდებობის პირი იყო და ამ დროს, მე ციხეში მოვხვდი. პირველი ინფორმაციები დასავლეთში, იმის შესახებ, რომ დისიდენტები დაგვიჭირეს და დახმარება გვესაჭიროებოდა, რუსმა კოლეგებმა გააცრცელეს. მათ მთელ მსოფლიოს გაავრცინეს, რომ საბჭოთა პერიოდში ყველაზე ახალგაზრდა ჯგუფი ვიყავით, რომელიც ციხეში აღმოვჩნდით. „რუსკაია მისლი“-ს ყველა დისიდენტური გამოცემა, რაც კი გამოდიოდა, ჩვენს დაპატიმრებაზე წერდა.

ბენარლის მორთიხული მოხარული დედლაი

მინდა გითხრათ, რომ ჩემი დაპატიმრების არცერთ ეტაპზე, ციხეში თავი დამცირებულად, შეურაცხყოფილად არ მიგრძენია. დისიდენტები

პიროვნებს კი არ ვუპირისპირდებოდი, არამედ სისტემას და მის მანიქერებს ვავლენდი.

მილიციას და დისიდენტებს ერთმანეთთან ღირსეული დამოკიდებულება გვქონდა. სანამ თელავში გადაგვასახლებდნენ, მილიციის შენობაში ვიყავი დაკავებული. გენერალმა კვანტალიანმა ოთახში მოხარშული დედლები შემომიტანა, მაგრამ პირი არ დამიკარებია, რადგან არ ვიცოდი, სად იყვნენ ჩემი მეგობარი თანამებრძოლები და საჭმელს რა მაჭმევდა. მერე, როცა თელავში გადასახლებულები ერთად აღმოვჩნდით, ჭამის ხასიათზე მოვედი. ლუქსში დიდი სუფრა გაგვიშალეს, რომელსაც ჩიტის რძეც არ აკლდა. თამარიკომ სუფრა ვერც კი შენიშნა. მარიკა ბაღდავაძემ მას უთხრა: ნანას ერთი სული აქვს, კომუნისტების ნადავლს მიუჯდესო. თამარიკო უცებ აფვირდა, ახლავე გაიტანეთ ყველაფერიო. ისე მშიოდა, ვუჩქმბით, გარშემო-მეთქი. შენ, რა, კომუნისტების ნაყიდ პურ-მარილს შეჭამო, — მომიგო. მე ვუთხარი: ისე მშია, კომუნისტების მოტანილს კი არა, შენ შეჭამ-მეთქი. თამარიკომ მაინც გაატანინა ყველაფერი ოთახიდან, მახსოვს, ცრემლებით ვიტირე. ვახტანგ გვარამიამ დამამშვიდა: მაცივარი საჭმელებითაა სავსეო, მაგრამ თამარიკომ მაცივარიც გაატანინა, ლამის გაგვიფიდა.

ვახტანგ გვარამია 25-მანეთიანების „პაჩკას“ მაძლევდა, რაც გინდა, იყიდო, მაგრამ არ გამოვართვი. 20-იანი წლების კომუნისტები სულ სხვა მოვლენა იყო, მაგრამ 70-80-ის — სხვა — ერთმანეთის მიმართ კულტურული დამოკიდებულება გვქონდა. მე ჩემს საქმეს ვაკეთებდი, რაც სწორად მიმაჩნდა, ისინი — თავისას. კანონს შეგნებულად ვარღვევდი, იმის იმედით, რომ სისტემას ვარღვევდი, თან ამის შესახებ მსოფლიოს უნდა გაეგო. ციხეში დემენციაზე, კახეცხიაზე კი არ ვლაპარაკობდი, კბილის ტკივილზეც კი არასდროს არაფერი მითქვამს. ბრძოლა ეს არის. სწორედ ადამიანის უფლებებისთვის, ღირებულებების დაცვისთვის ვიჯექი მე, 20 წლის სტუდენტი ციხეში.

ფასავანთან დაბრუნება

ერთი ქალიშვილი მყავს — ანა. მეუღლე 2000 წელს გარდაემცვალა. შვილის გაზრდაში მშობლები მესმარებოდნენ. ანა თავდაპირველად საქართველოში სწავლობდა.

როცა სააკაშვილის რეპრესიები დაიწყო, გადავწყვიტე, მის წინააღმდეგ ბოლომდე მებრძოლა. ჩემი მეგობარი ამერიკაში ცხოვრობდა და მითხრა: ანას რას ერჩი, გაარიდე ამ სიტუაციასო. მართლაც არავინ იცოდა, რა მელიოდა. ამიტომ დავთანხმდი და შვილი სასწავლებლად ამერიკაში გავეშვი. ანა იქ ღრმადმორწმუნე, ქართულ ოჯახს დაუკავშირდა. ოჯახის უფროსი სოსო გუბელაძე ცნობილი მათემატიკოსი, დღეს ბერია. ანას ამერიკაში სამი შვილი მართა, იოანე და ნიკოლოზი შეეძინა. ჩემი სიძეც და ქალიშვილიც აშშ-ში საკმაოდ წარმატებულნი იყვნენ. ანა მერიკაში იურისტად მუშაობდა, სიძე კი ერთ-ერთ უძლიერეს საერთაშორისო, კერძო ფირმაში. სხვათა შორის, ამ ორგანიზაციიდან ცნობილი იურისტები და ეკონომისტები ივანიშვილმაც რამდენჯერმე დაიქირავა. დაახლოებით, ერთი წლის წინ, ანამ გამომიცხადა: გვრძნობ, რომ ჩემი შვილები აქ ქართველებად ვერ გაიზრდებიანო და მიიღო გადაწყვეტილება სამშობლოში დაბრუნებულიყო, რათა ბავშვები ქართველებად გაზრდილიყვნენ. მკითხა, რა აზრის ვიყავი ამ ყველაფერზე. მეც ვუთხარი: დაბრუნდით-მეთქი. მიუხედავად იმისა, რომ აქ არაფერი ელოდათ, არც სამსახური, უკვე ერთი წელიწადია, ჩამოსულები არიან. დღემდე ორივე უმუშევარია, მაგრამ ერთი წუთითაც არ ნანობენ, რომ დაბრუნდნენ. ახლახან, 28 აგვისტოს მარიამობას მეოთხე შვილი შეეძინათ, რომელსაც მარიამი დაარქვეს. მართა ოთხი წლის იყო, საქართველოში რომ ჩამოვიდნენ და ამერიკა დღემდე ახსოვს. ტელეფონზე როცა მირეკავს, მეკითხება: ბებო, შენთან ახლა დღეა თუ ღამეო. აინტერესებს, ამერიკაში ვარ თუ საქართველოში. ვიმორბე, ჩემმა შვილმა და სიძემ ამერიკაში აწყობილი საქმე მიატოვეს და აქ დაბრუნდნენ, რათა შვილები ქართველებად გაზარდონ. მთავარია, როგორი ადამიანი ხარ და როგორი დამოკიდებულება გაქვს ქვეყნისადმი. მათ შეუძლიათ, არასამთავრობო ორგანიზაცია დააფუძნონ, გრანტი მიიღონ, მაგრამ, როცა იციან, რომ თანხა დალატისთვის უნდა მისცენ, ამაზე კატეგორიულ უარს აცხადებენ.

თამარ შველიძე

ხარო, მაგრამ ჩემი მეუღლისთვის, რომელიც თანამდებობის პირია და შვილებისთვის, რომლებიც კომპაენირლები არიან, ხიდი ხელმისაწვდომი არ არის, რადგან ტაძარში ვერ დადიანო. პატრიარქმა მიუგო: ღმერთი სიყვარულია. თავისუფლება ნიშნავს, რომ არავის დაემონო, გარდა შემოქმედისა, ვის წინაშეც მუხლის მოყრა შინაგანად გამაღლებს, სხვა დანარჩენის მიმართ კი, მუხლის მოყრა დაკნინებააო. აი, ამ წიაღში გავიზარდე.

დისიდენტური მოძრაობა — რწმენის, სამშობლოსთვის ბრძოლა

დისიდენტური მოძრაობა საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ ბრძო-

ლა იყო. ანუ, უფლის საიდუმლო გაცილებით სხვაა, ვიდრე ამას ჩვენი გონება სწავლება. მთავარი უფლის სიყვარულია.

სამიხანდ გამოყვანული ლთიხმომოხლის ხატი

1978 წლის 14 აპრილს მთელი საქართველო ქართული ენის დასაცავად ქუჩაში გამოვიდა. წინა დღეს ტაძარში ვიყავი, როცა პატრიარქმა ქადაგებაზე თქვა: ამა ენასა შინა დამარხულ არს საიდუმლო ქვეყნისაი. ენას მოფრთხილება, თავგანწირვა სჭირდება. ის არამართო საურთიერებო, არამედ უდიდესი საიდუმლოს მატარებელი ენაა, ვინც მას დაიცავს, ის ქრისტესაც დაიცავსო. ეს მინიშნება იყო, რომ 14

რა გვჭირს დედამიწეზე?!

(დასასრულისი ნი. „სა“ N31)

ჩვენ ვიცით, რომ იესო ცად ამალდა, ამიტომ მის მოსვლას ციდან ველოთ, მის სამყოფელს ზეცაში მოვიპოვებთ, თხოვნისას ზეცას შევცქერით, მაგრამ არ ვუკვირდებით, საიდან მოვიდა. იესო არ ამბობს რომ იგი საიდანმე ჩამოვიდა, ის ამბობს რომ საიდანღაც გამოვიდა...

რადაც აქვს კოდირებული შემონახული ქართულ ხალხურ ზღაპრებს ზეპირსიტყვიერად, რაც ქვეყნელს წარმოაჩენს უპირატეს სამყაროდ (სადაც სულაც არ მოიხსენიება მიცვალებულთა სულები), სადაც ცოდნაა, სულიერი საგანძურია, მაგრამ რა არის ის რადაც, ამის ახსნა ჯერ კიდევ არ ძალუძს ადამიანს...

კოსმიური ელჩები დრო და დროს ეცხადებოდნენ ადამიანებს და მცირე ულუფებით აძლევდნენ რაღაც ცოდნას და ამ ელჩს ღმერთის სახელი აქვს მიკუთვნებული შემდგომ უკვე ზეპირსიტყვიერებაში და ჩვენამდე მითოლოგიის სახით მოვიდა... ბოლოს მოსული კოსმიური ელჩი იესო იყო... იესოს შემდგომ აღმოცენებული დედამიწური რელიგიების შემქმნელები არსად წასულან, მიწა იყვნენ და მიწად იქცნენ...

ჰო, გამოვიდა იესო, მაგრამ ადრე აღმოჩნდა, მჭიდროდ დახურული კოსმიური არხები დახვდა, ვერაფერი შეგვაგებინა და გარკვეულ დრომდე წავიდა...

ჩვენი მსგავსი კოსმიური ელჩი იესო გამოვიდა სადღაც და მერე ავიდა სადღაც, ანუ ის ყველგან არის!

ბეგრა, ანუ ამოთქმული „შენ“ პირდაპირ კოსმოსში აგზავნი შეტყობინებას და თუ ის კოსმიური ჯგუფისთვის მისაღებია, იერთებს, თუ აზიანებს — უკან გიბრუნებს — მარტივია, წყველა მაწვევარისა... უბედურება იმაშია, რომ ის,

რაც ბოლო კოსმიურმა ელჩმა არხების გასასწვლად დაგვიტოვა, გადასხვაფერეს და ცრუ-სწავლებლით უარესად ჩაახშვეს...

ქართულ ქურუმთა 7 ენერგეტიკული სავატი

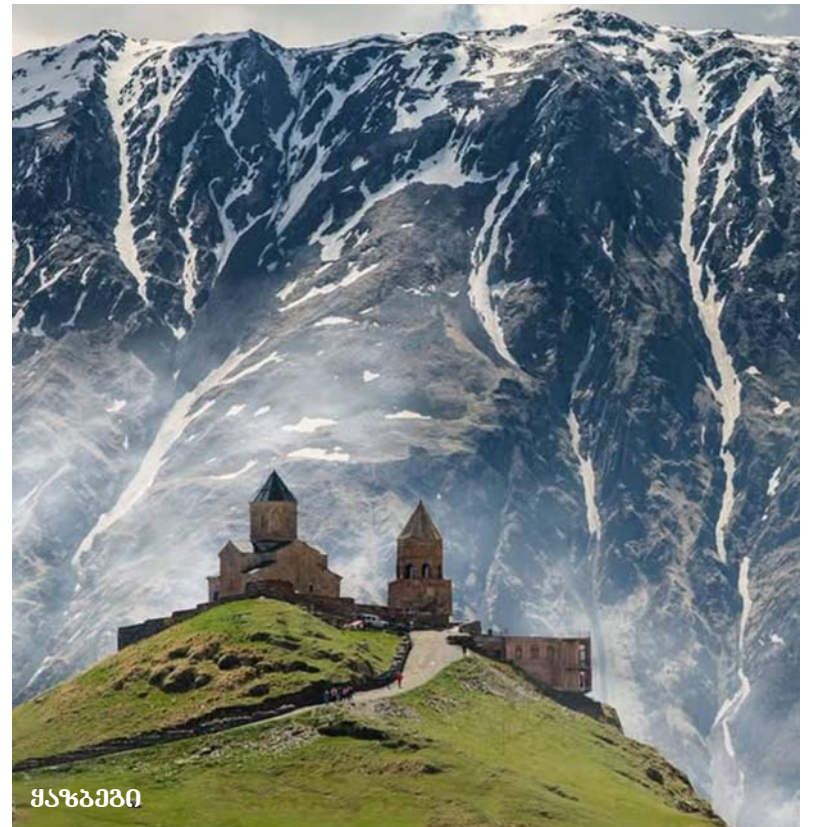
ვინც კარგად მიცნობს, კარგად იცის, რომ ტყე-ღრეში სიარული, ციხე-კოშკებზე აბლოტება და გამოკვებულებში ძროხიანი მიყვარს, შესაბამისად, ბევრი იღუპა — ადგილი მაქვს ნანახი, ზოგი — რამდენჯერმეც კი.

წარმოდგენა არ მქონდა, მხოლოდ ახლად გავიგე, ისიც შემთხვევით, რომ ჯერ კიდევ მოზარდს და შემდეგ უკვე ასაკოვანს, არაერთგზის მქონია მოვლილი ქართველ ქურუმთა 7 ენერგეტიკული ადგილი. ჩემი მხრიდან უფრცხვლესი მოსათხოვრია რის საფუძველზე უნდა დავიჯეროთ, რომ ეს ადგილები ქმნიან ერთგვარ კოსმიურ ქსელს და თითოეული მათგანი ამ კოსმიური ქსელის ერთგვარი ენერგეტიკული სვეტია, სადაც მიწიერი და ზეციური არხები უერთდება ერთმანეთს, ამიტომ მხოლოდ ინფორმაციულად გადმოგცემთ თეოზაბულიანის მოკლე ჩამონათვალ-

კოლხი ქურუმები ამ შვიდ წერტილს ერთმანეთთან მედიტაციის, ბგერისა და ხილვის გზით აკავშირებდნენ და ქმნიდნენ ცოცხალ შვიდკუთხედს, რომლის ცენტრში იყო ადამიანი, როგორც მიკროსამყარო.

ვისაც პირადად ჩემი დაწერილი და გამოქვეყნებული პატარა-პატარა წერილები აქვს წაკითხული უძველესი კოლხეთის შესახებ, იქნებ ახსოვდეს კიდევ რითი დავიწყე წერილების ციკლი — ფარაონების დნმ-ით, კოლხეთის მეფით, აიეტით, როგორც დედამიწაზე ციდან დაშვებული პირველი სამეფო ხელისუფლებით, კოლხი მეფეთი და სეკატას ბაღით. ამჯერად მხოლოდ მოკლედ ვიტყვი, რომ კოლხი ქურუმები გენეტიკური ალქიმიის აქტივაციას ახდენდნენ და უგზავნიდნენ დედამიწის ბირთვს ცნობიერ რხევებს, რითიც კაცობრიობას ეხმარებოდნენ.

რედაქციაშიც არაერთი „უცნაური ადამიანი“ გვსტუმრობდა და ისედაც არაერთ „უცნაურ ადამიანთან“ მქონია კერძო საუბარი, მაგრამ, რადგან ვხედავ და დანადვილებით ვიცი, რომ ადამიანის გონება არ არის მზად „რადაც-

ყაზბეგი

წარსულ სიცოცხლეებსა და იღვიძებდა კოსმიური ცოდნა. აქვე ტარდებოდა ზეციური გონის გამოღვიძების რიტუალი. ეს ენერგია ყაზბეგს დღესაც აქვს — ადამიანებს

მქონენი ამ ტალღების მეშვეობით ყოველთვის გაძლიერდებიან.

„უცნაურმა ადამიანმა“, ბატონმა არჩილმა, მცხეთის შესახებაც მიაშრო „უცნაური ამბები“...

ვარძია — აქ ხდებოდა გულის ღრმა ტრანსფორმაცია და შიდა ბუნების გაღვიძება — თვითშემეცნების შუქი სიბნელეში. ქურუმები აქ გადიოდნენ სიბნელის რიტუალს, სადაც შიშის პირდაპირ უყურებდნენ. ქვის სიღრმეში ხდებოდა „სხეულის ჩრდილის“ გარდაქმნა. ამ ადგილზე იწრთობდნენ ის ადამიანები, ვინც შემდგომ ქურუმები უნდა გამხდარიყვნენ.

ვარძია რჩება ადგილად, სადაც საკუთარ თავთან დაპირისპირებაა შესაძლებელი. ვარძია იდეალურია შიდა ტრანსფორმაციისთვის, შიშების გასაწმენდად და წინაპართა კარმის გასაწმენდად.

ხვამლი — უკვდავთა მთა, კარიბჭე და კოსმიური გასაღები. აქ ხდებოდა შავი და თეთრი ალქიმიის გადაკვეთა, კარმული გაწმენდა და ჩრდილისგან სიბრძნის ამოღება. მხოლოდ წინასწარ შერჩეული ქურუმები შედიოდნენ ხვამლის მთაში. მიიწეოდა, რომ აქედან იხსნებოდა მეხსიერება კაცობრიობის წინა ცივილიზაციებზე და ხმოვანი რეზონანსით ხდებოდა ალტერნატიულ ცნობიერებასთან გადასვლა.

ხვამლი კვლავაც უხილავი გზაა წარსულ ცივილიზაციებთან, ატლანტურ კოდებთან და გენეტიკურ გახსენებასთან. ხვამლზე სიხმრები განსაკუთრებით მძლავრია.

მაკა ჯაყელი

(გაგრძელება იმევამდე)

ხვამლის მთა

სა და მცირე განმარტებებს.

ქურუმები ფლობდნენ რუკას, რომელიც საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებულ შვიდ უმაღლეს ვიბრაციის ადგილს აერთიანებდა. ქართველი, უფრო ზუსტად იქნება თუ ვიტყვით, უძველესი

ბის“ გასაგებად, მხოლოდ ისე ვამბობ, რომ მარტივი გასაგები იყოს, თუმცა, ფაქტობრივად, ზღაპარი გამოდის. „ზღაპარი“ სიტყვა ვახსენე და თვით ეს სიტყვაც დაშიფრულია, თუმცა ზღაპარზე შემდგომ ვისაუბროთ.

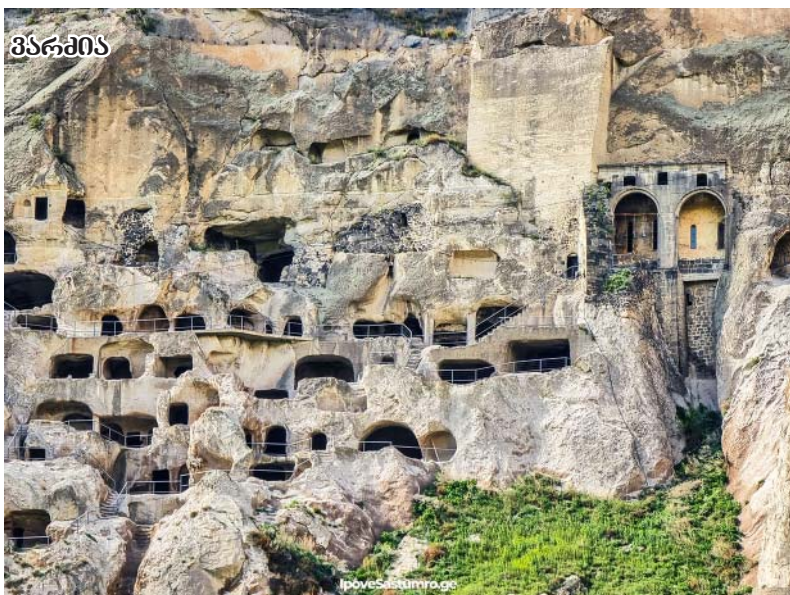
ეს შვიდი ადგილია დღევანდელი: ყაზბეგი, მცხეთა, ვარძია, ხვამლი, ბეთანია, დავით გარეჯის უდაბნო და მთაწმინდა. ნუ აურევთ ერთმანეთში უძველესი კოლხეთის ქურუმებს, მათ კოსმიურ ცოდნასა და თანამედროვე სასულიერო პირებსა და ქრისტიანობას!

ყაზბეგი — აქ ხდებოდა სულიერი არხების გახსნა ცასა და მიწას შორის, ასევე ხედავ და წინასწარ მეტყველება. მის თავზე მდებარე არხი გვირგვინის ჩაკრის აქტივაციას ახდენდა. ყაზბეგში ქურუმების მიზანი მათი პირადი მისიის გახსენება და კარმის ხილვა იყო. ქურუმები აქ გადიოდნენ პირველი სინათლის ინიციაციას, ხედავდნენ საკუთარი სულის დანიშნულებას,

შეუძლიათ გაიხსენონ საკუთარი თავი და აღდგეს კავშირი კოსმოსურ თვითგრძნობასთან. ყაზბეგი იდეალური ადგილია მედიტაციების, გონებრივი დამიწებისა და არნახული ხედვების გასასწვლად.

სხვათა შორის, ერთ-ერთმა „უცნაურმა ადამიანმა“ ბატონმა არჩილმა, ზეპირსიტყვიერებით გადმოცემული „უცნაური ამბები“ მომითხრო ამ ადგილის შესახებ, მაგრამ, ჩემგან დამოუკიდებელი მიზნების გამო, ვერ მოგიხსნებოდა.

მცხეთა — ეს არის გონების, ბგერისა და სიწმინდის ენერგიის ადგილი, კოსმიური ცენტრი, ტვინის ორივე ნახევარსფეროს პარმონია. მცხეთაში სიტყვით იქმნებოდა რეალობა. მცხეთაში ინახება წმინდა „ხმოვანი კოდები“, რომელთაც ქურუმები იყენებდნენ რეალობის ფორმირებისთვის. „სვეტი“, რომელიც ცხოველი იყო, ვერტიკალური არხია ცასა და მიწას შორის. ეს ადგილი კვლავ აერთიანებს ცნობიერ ტალღებს და სულიერების

ვარძია

„საერთო გაზეთი“ მხარდასაჭერი ფონდი № 202375349. სს „საქართველოს ბანკი“. კოდი BAGAGE22. № GE19BG000000182763600.

საერთო გაზეთი

შპს საგაომომავლო სენატრი „საერთო სიტყვა“

მთავარი რედაქტორი: **გვანცა ხარჩილაშვილი**

რედაქტორი და გამომცემელი: **თამარ ბარძიშვილი** 555 33-44-14

რედაქტორის მოადგილე: **გილა ჯელაშვილი** 555 48-48-61

სარედაქციო კოლეგია:

თამარ შველიძე, ვია ბურდული, მაია ჭელიძე, ზურაბ ომერელი, ლევან ჭილაძე (სამართალი), ლევან ბოჭორიშვილი (დამკაბადონებელი), ბელა გველეხიანი (სტილი და კორექტურა); ბესიკ ცარცია (გაურცელების შენეჯერი) 599 58 72 50.

<http://www.saertogazeti.com>

მის.: თბილისი, სლავა მატრეველის ქ. 18;

ტელ.: 593 44-04-01; (რედაქცია)

E-mail: saertogazeti@yahoo.com. <http://www.saertogazeti.com>

რეგისტ. №202375349; შპს (UDC) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთის გამოცემა: შპს „ელვა-ჯი“

+995 32 238 26 73; +995 32 238 26 74

ISSN 2233-3983

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიციის არ ეთანხმებოდეს რედაქციის პოზიციას. ინფორმაციის სიზუსტე პასუხისმგებელია ავტორი. გასაგებია, რომ გაზეთი არ ატარებს პოლიტიკურ, რელიგიურ, ეთნიკურ ან სხვა სახის დისკრიმინაციას. გაზეთი არ ატარებს პოლიტიკურ, რელიგიურ, ეთნიკურ ან სხვა სახის დისკრიმინაციას.

© ამ ნომრით აღნიშნული საგაომომავლო გაზეთი.

იმაჟმეფა შპს „საგაომომავლო“ სტამბაში. აბონამენტი 39. ტელ.: 234-39-99